

VASA UNIVERSITET

Filosofiska fakulteten

Elina Kerola

”Hej vita sandstränder och turkost hav, here I come!”

En komparativ undersökning av engelska lånord i tidningarna *Veckorevyn*
och *Amelia*

Avhandling pro gradu i svenska språket

Vasa 2010

INNEHÅLL

TABELLER	3
TIIVISTELMÄ	5
1 INLEDNING	7
1.1 Syfte	8
1.2 Material	9
1.3 Metod	9
2 SPRÅK, ÅLDER OCH ATTITYD	13
2.1 Om ungdomsspråk	13
2.2 Attityder till engelska	14
3 LÅNORD I SVENSKA	16
3.1 Det engelska språket	16
3.2 Svenska som mottagarspråk	17
3.3 Olika typer av lån	19
3.4 Orsaker till inlåning	21
3.5 Tidigare forskning	23
4 KVANTITATIV ANALYS AV LÅNORDEN I MATERIALET	25
4.1 Centrala definitionsfrågor	26
4.2 Fördelningen av lånord enligt typer av lån	27
4.2.1 Problem med fördelningen	27
4.2.2 Typer av lån	29
4.3 Fördelningen av lånord enligt ordklass	32
4.3.1 Substantiv	33
4.3.2 Andra ordklasser	37

5 ORSAKER TILL INLÅNING AV ORD OCH FRASER	41
5.1 Att namnge en ny företeelse	43
5.2 Att skapa associationer	46
5.3 Att uttrycka en värdering	48
5.4 Förlaga på ett annat språk	50
5.5 Andra orsaker till inlåning av ord	53
5.6 Orsaker till inlåning av engelska fraser och meningar	56
6 ETABLERADE OCH "ONÖDIGA" ENGELSKA LÅNORD	62
6.1 Etablerade lånord	62
6.2 Onödiga lånord	65
7 KOMPARATIV ANALYS AV ANVÄNDNINGEN AV LÅNORDEN I MATERIALET	68
7.1 Skillnader mellan ordklasser	70
7.2 Skillnader i orsaker till inlåning	73
7.3 Sammanfattning av skillnaderna	76
8 SAMMANFATTANDE DISKUSSION	78
LITTERATUR	81
BILAGOR	
Bilaga 1. Ordlån	84
Bilaga 2. Blandlån med en engelsk förled	87
Bilaga 3. Blandlån med en engelsk efterled	89
Bilaga 4. Substantiv i Veckorevyn	90
Bilaga 5. Substantiv i Amelia	93
Bilaga 6. Verb	95
Bilaga 7. Adjektiv	96
Bilaga 8. Fraser och meningar i Veckorevyn	97
Bilaga 9. Fraser och meningar i Amelia	98

TABELLER

Tabell 1. Sammanfattning av termanvändningen i Edlund och Hene (1992) samt Ljung (1988)	20
Tabell 2. Fördelningen av lånorden i tidningarna Veckorevyn och Amelia	25
Tabell 3. Fördelningen av olika typer av lånord enligt den kvantitativa analysen av materialet	30
Tabell 4. Blandlån med engelsk förled eller efterled	31
Tabell 5. Lånordens fördelning enligt olika ordklasser i materialet	32
Tabell 6. Fördelningen av substantiv enligt olika semantiska fält	34
Tabell 7. Fördelningen av verb i olika semantiska grupper	38
Tabell 8. Fördelningen av adjektiv i olika semantiska grupper	39
Tabell 9. Adverb och interjektioner i materialet	39
Tabell 10. Fördelningen av lånord enligt orsaker till inlåning	42
Tabell 11. Lånord i gruppen att differentiera	53
Tabell 12. Lånord i gruppen att få ett lätthanterligt ord	54
Tabell 13. Lånord i gruppen att uppnå en komisk effekt	54
Tabell 14. Fördelningen av fraser och meningar mellan tidningarna	57
Tabell 15. Blandlån med en engelsk efterled	69
Tabell 16. Fördelningen av ovanliga lånord mellan tidningarna	70
Tabell 17. Substantivgrupper som är procentuellt större i Veckorevyn än i Amelia	71
Tabell 18. Substantivgrupper som är procentuellt större i Amelia än i Veckorevyn	72
Tabell 19. Tre största orsakskategorierna	73
Tabell 20. Kategorier <i>att uttrycka en värdering</i> och <i>att skapa associationer</i> sammanlagda	74
Tabell 21. Orsaker till inlåning av engelska fraser och meningar	75

VAASAN YLIOPISTO**Filosofinen tiedekunta**

Tekijä:	Elina Kerola
Pro gradu -tutkielma:	”Hej vita sandstränder och turkost hav, here I come!” En komparativ undersökning av engelska lånord i tidningarna <i>Veckorevyn</i> och <i>Amelia</i>
Tutkinto:	Filosofian maisteri
Oppiaine:	Ruotsi
Valmistumisvuosi:	2010
Työn ohjaaja:	Siv Björklund

TIIVISTELMÄ:

Englannin kielen vaikutuksesta muihin kieliin on käyty keskusteluja monissa maissa, muun muassa Suomessa ja Ruotsissa. Kun puhutaan ruotsin kielestä, osa tutkijoista on sitä mieltä, että englanti ei millään tavalla uhkaa ruotsia, vaikka englannin lainasanat ovatkin tietyillä aloilla yleisiä. Samaan aikaan osa tutkijoista on hiukan huolissaan lainasanojen määrästä. Tämän tutkimuksen tarkoitus on analysoida kahdessa ruotsinkielisessä lehdessä, *Veckorevyn* ja *Ameliassa*, esiintyviä lainasanoja. Tutkimus on sekä kvalitatiivinen että kvantitatiivinen. Tarkoituksena on tarkastella paljonko *erilaisia* lainasanoja lehdistä löytyy, mitä sanaluokkia, aihealueita ja lainasanan tyyppiä sanat edustavat sekä syitä lainauksiin. Tutkimuksessa on mukana kaksi lehteä, koska haluan vertailla lainasanojen käytössä esiintyviä eroja kun kohderyhmät ovat hieman eri-ikäiset. *Veckorevyn* on suunnattu noin 15–30-vuotiaille ja *Amelia* noin 25–50-vuotiaille.

Tuloksista käy ilmi, että ylivoimaisesti suurin osa lainasanoista on substantiiveja, sillä niiden osuus on lähes 80 % molemmissa lehdissä. Adjektiivit ja verbit sen sijaan muodostavat yhteensä noin 19 % kaikista lainasanoista. Lainatyyppiä tarkasteltaessa voidaan todeta, että suurin osa lainoista on otettu suoraan englannista. Hieman pienemmän ryhmän muodostavat yhdyssanat, joissa ruotsin ja englannin sanoja on yhdistetty. Yleisin syy lainauksiin on se, että kyseessä on jokin uusi ilmiö, asia tai tuote, jolle ei ole olemassa ruotsinkielistä vastinetta. Toiseksi yleisin syy on se että kirjoittaja haluaa luoda miellelyhtymiä kyseessä olevan asian ja esim. trendikkyuden tai ylellisyyden välille. Kolmanneksi suurin ryhmä muodostuu sanoista, joita käytetään arvioimaan tai kuvaamaan tiettyä asiaa. Yleisesti ottaen voidaan sanoa, että tavallisempia ovat jotkin muut syyt lainauksille kuin se, että ruotsinkielestä ei löytyisi sopivaa sanaa. Lehdissä käytetään englantia melko usein sen vuoksi, että halutaan ”värittää” tekstiä tai käyttää lainasanoja tehokeinona. Lehtiä vertailtaessa käy ilmi, että *Veckorevyn*ssä, joka on suunnattu nuoremmille lukijoille, käytetään enemmän lainasanoja ja myös sekoitetaan ruotsia ja englantia useammin ja ennakkoluulottomammin. *Veckorevyn*ssä englantia käytetään usein tehokeinona, kun taas *Ameliassa* lainasanojen käyttö on hillitympää.

AVAINSANAT: lånord, svenska, engelska

---

1 INLEDNING

Den angloamerikanska kulturen, och inte minst det engelska språket, påverkar människor i många länder. Jag har länge noterat användningen av engelska lånord i svenska och andra språk och det är inte svårt att ge exempel på engelska lånord i svenska, eftersom de finns överallt – på tv, i radio och i tidningar. Om engelska ord förekommer för ofta i svenskan kan det vara t.o.m. en negativ trend, men vad man anser vore för mycket beror på den person man frågar. Inom vissa områden är engelskan mer synlig än inom andra, men speciellt i ungdomstidningarna kan det finnas mycket engelska, eftersom det verkar vara en ganska allmän föreställning att ungdomar tycker om att använda engelska ord. Enligt Kotsinas (2003) kan engelska uttryck förekomma i alla sorters språk och det gäller också det språk som riktar sig till ungdomar (Kotsinas 2003: 250). Kotsinas anser att användningen av engelska i ungdomstidningar kan vara ett sätt att ”hotta upp” texter och att tidningarna vill sälja ”en dröm om att vara ’inne’”. Hon tillägger att tidningarnas användning av engelska påverkar ungdomar och tvärtom: tidningarna använder engelska lånord, eftersom de vet att ungdomarna tycker om texter med sådana ord, och ungdomarna känner att de blir mer internationella, när de läser texter med engelska ord. (Kotsinas 2003: 257.)

Mattfolk (2006: 11) skriver i skriften *Språkbruk* att de flesta språkexperter tycker att engelskan ändå inte hotar svenskan, även om det är möjligt att engelskan börjar dominera inom vissa områden. Men de mest oroliga tror att svenskarna kommer att använda enbart engelska i framtiden (Holmberg 2009: 44). Även om alla inte är lika oroliga anser vissa forskare att faran ligger i att engelskan betraktas som ett bättre språk än andra (Holmberg 2009: 48). Vad gäller ungdomstidningar används engelska många gånger inte för att det är svårt att hitta motsvarande ord på svenska, utan för att ”de engelska orden för med sig en fläkt av stora världen” (Kotsinas 2003: 250). Med min undersökning vill jag veta om det finns en skillnad i användningen av engelska mellan en ungdomstidning och en tidning riktad till vuxna kvinnor.

1.1 Syfte

Mitt syfte är att undersöka ord som har inlånats från engelskan i tidningarna Veckorevyn och Amelia. Tidningarna är ganska likadana, men har olika målgrupper. Jag koncentrerar mig huvudsakligen på ordlån och blandlån, eftersom jag anser att de har det mest observerbara inflytandet på språket. Man ser direkt att t.ex. ordet ”cool” inte är svenska. Edlund och Hene (1992) använder ordet *lånord* för att syfta på både *ordlån* och *blandlån*. Ord lån betyder att ett ord direkt inlånas från ett annat språk. Blandlån däremot betyder en sammansättning där åtminstone en led är på ett annat språk. (Edlund & Hene 1992: 33–35.) Jag koncentrerar mig på att se på hur olika lånord fördelas enligt ordklass, typ av lånord och orsaker till inlåning.

Engelska lånord i svenskan har undersökts tidigare också, men eftersom språket ändras kontinuerligt tycker jag att det är bra att göra nya undersökningar då och då. Jag har blivit intresserad av ämnet, eftersom jag anser att i vissa situationer används engelska lånord helt i onödan. Därför ville jag även inkludera orsaker till användningen av lånord i min undersökning. Jag anser också att det är intressant att jämföra en ungdomstidning med en tidning som är riktad till vuxna kvinnor. Jag valde Veckorevyn först eftersom jag känner till tidningen och har reagerat på det att det finns mycket engelska i den. Amelia valde jag, för att jag ville göra en jämförelse med en tidning som är lik Veckorevyn men som har lite äldre läsare.

Jag antar att det finns mer lånord i ungdomstidningen Veckorevyn än i Amelia och jag vill veta om det verkligen finns en skillnad. De som skriver Veckorevyn försöker antagligen skriva på ett sätt som de tror kommer att uppskattas av ungdomarna och användning av engelska kan vara ett sätt att göra det. Om det finns mer engelska i Veckorevyn, kan det bero t.o.m. på det att det är ett medvetet val. Det kan finnas skillnader också när det är fråga om typ av lånord eller orsaker till inlåning. Man kanske skriver mer ”fritt” i Veckorevyn och blandar t.ex. engelska och svenska (dvs. använder blandlån) oftare än i Amelia och det kan också finnas mer onödiga lånord (se definition i avsnitt 6.2) i Veckorevyn. Dessutom antar jag att det inte finns lika många engelska fraser och meningar i Amelia som det kanske finns i Veckorevyn. Min undersökning är

inte den mest omfattande, men genom att kombinera olika synvinklar strävar jag efter att bygga upp en ny helhetsbild av användningen av lånord i svenskan. Min avsikt är att ge en bild av hur engelska ord kan kombineras med svenska ord, hurdana ord som oftast förekommer i tidningar och varför engelska ord inlånas.

1.2 Material

Materialet består av tio nummer av *Veckorevyn* och sex nummer av *Amelia* från år 2008. Båda är svenska tidningar och hör till samma koncern, kommer ut två gånger i månaden, behandlar ungefär likadana teman, men har olika målgrupper. Tio nummer av *Veckorevyn* innehåller sammanlagt ca 630 sidor (med reklam ca 924 sidor) och sex nummer av *Amelia* innehåller ca 603 (med reklam ca 948 sidor). Med hjälp av en kvantitativ analys av mitt material vill jag ta reda på vilken av de två tidningarna som innehåller fler engelska lånord och därför är det viktigt att jag tar med ungefär lika många sidor av båda tidningarna.

Veckorevyn grundades år 1935 och var i början en tidning för hela familjen men sedan 1977 har den varit en ungdomstidning. Temana i tidningen har att göra med mode, smink, hälsa, kändisliv, relationer och karriär, och tidningen har som målgrupp "Sveriges mest köpstarka, drivna och trendsättande kvinnliga konsumenter i åldern 15–30 år." (*Veckorevyn* 2009.) *Amelia* grundades 1995 och är Sveriges ledande kvinnotidning. Artiklarna handlar t.ex. om relationer, mode, skönhet, arbete och resor. Kvinnor i åldrarna 25–50 år är tidningens målgrupp. (*Amelia* 2009.) Båda tidningarna hör till koncernen Bonnier tidskrifter.

1.3 Metod

Jag går igenom alla tidningar och plockar ut alla ord som har inlånat från engelska. Sammansättning, där någon led av ordet är engelsk, samt engelska fraser och meningar medtas också. Alla lånord har noterats endast en gång i mitt material, även om

de skulle ha förekommit flera gånger i de tidningar som jag har gått igenom. Det finns två undantag som gäller orden *rockabilly* och *shit* (se avsnitt 4.1), men alla andra ord har tagits med endast en gång, eftersom de i de olika sammanhangen har tillhört samma ordklass och har haft samma funktion i texten. Reklam utesluts, eftersom reklam representerar en annan textgenre och inte hör till själva tidningen. Användningen av engelska ord eller uttryck i reklam har dessutom troligen andra orsaker till inlåning än användningen av engelska ord i artiklar. Jag tar inte heller med engelska egennamn eller varunamn, eftersom de inte används t.ex. för att ersätta svenska ord.

Jag koncentrerar mig på lånord som har kommit in i svenskan efter år 1998 och det gör jag med hjälp av den 12:e upplagan av *Svenska Akademiens Ordlista* (SAOL). Alla ord som *inte* finns i SAOL 12 behandlas. Ordet *shopping* till exempel finns med i SAOL 12, så det finns inte med i undersökningen. Ordet *dejting* finns inte i SAOL 12, vilket betyder att det inte har varit i allmänt bruk före 1998 och därför kommer det med i undersökningen. Idéen om att använda SAOL som hjälpmedel har jag fått från Magnus Ljung (1988) bok, som handlar om engelskan i 1980-talets svenska.

Jag kontrollerar också att orden verkligen kommer från engelskan och för att göra det använder jag mig av *Oxford English Dictionary* (2010). Jag har också i ett par fall använt Wikipedia. Jag är medveten om Wikipedias begränsningar och har använt den endast för att bekräfta att ett visst ord används också i andra sammanhang och att det inte är en enskild skribents påfund i *Veckorevyn* eller i *Amelia*. Med andra ord har jag använt Wikipedia för att ta reda på om ordet är etablerat, eftersom alla ord i materialet inte finns i ordböcker, t.ex. *back slick* och *singback*.

Först grupperar jag orden enligt typ av lån. I mitt material är de flesta av orden antingen ordlån eller blandlån, men det finns också ett par pseudolån. Sedan indelar jag alla lånord i grupper enligt ordklass. Som stöd har jag Stroh-Wollins (1998) bok om grammatik. I samband med ordklasskategoriseringen gör jag grupperingar enligt betydelse så att texten får klarare struktur. Jag delar orden i olika semantiska grupper: när det gäller substantiv namnger jag semantiska grupper själv, men med verb tillämpar jag Vibergs (1983) och med adjektiv Axelssons (1989) modell. Andra ordklassgrupper

är mindre så de kräver ingen gruppering. Efter det indelar jag orden enligt orsaker till inlåning och den kategoriseringen följer Edlund och Henes (1992) modell (avsnitt 3.4).

Jag vill också ta reda på vilka ord som finns med i den nyaste upplagan av SAOL 13 och därmed har blivit etablerade lånord i svenskan. När jag undersöker orsaker till användningen av engelska kommer jag också diskutera vilka ord i mitt material som kan sägas vara onödiga lånord. Som hjälpmedel använder jag Språkrådets (2010) lista över onödiga engelska lånord. Det finns säkert många olika åsikter om vad som är ett onödigt lånord. Här betyder det ett engelskt ord som används även om det finns ett svenskt ord som skulle kunna användas istället. Men gränsen är inte alltid lätt att dra: många kan tycka t.ex. att ordet *art director (AD)* är ett onödigt lånord, men å andra sidan är förkortningen *AD* mycket lätthanterlig. Däremot är ordet *boyfriend* onödigare, eftersom man likaväl kan använda svenskans *pojkvän*.

Dessutom undersöker jag engelska fraser och meningar och analyserar vad som kan ha varit orsaken till att skribenten har velat använda dem i sin text. Vad gäller enskilda ord finns det alltid någon grupp där ett visst ord kan placeras i fråga om orsaker till inlåning. Det är möjligt att delvis tillämpa Edlund och Henes (1992) lista av orsaker (avsnitt 3.4) när det gäller fraser och meningar, men alla fraser och meningar kan inte sättas in i någon av grupperna. Därför använder jag Edlund och Henes lista alltid när det är möjligt och kompletterar med en ytterligare grupp som baserar sig på Ljung (1988).

Det finns stora skillnader mellan olika skribenter när det gäller användningen av engelska ord. En krönikör i Amelia, Malin Wollin, använder mycket engelska ibland och det finns t.o.m. sex stycken engelska fraser i en av hennes krönikor. Men om man t.ex. jämför ledare i de två tidningarna, ser man att Veckorevyns chefredaktör använder engelska oftare än Amelias chefredaktör. Även temat påverkar antalet lånord och det finns mycket engelska t.ex. i artiklar om trendiga kläder och skönhetsprodukter. Detta kan bero på att sådana nyheter ofta kommer från USA. I denna undersökning beaktar jag ändå inte skillnader mellan olika skribenter eller olika teman, utan behandlar helt enkelt lånorden som två olika grupper: lånorden i Veckorevyn och lånorden i Amelia och undersöker skillnader mellan dem.

Min undersökning är både kvalitativ och kvantitativ. Med den kvalitativa delen vill jag ta reda på varför orden har inlånats och hurdana de är. Den kvantitativa delen blir viktig när jag jämför de två tidningarna. Med hjälp av beräkningar kan man se vilka skillnader det finns mellan Amelia och Veckorevyn och sedan kan man analysera vad skillnaderna möjligen beror på. Men jag räknar inte hur många engelska lånord det finns i tidningarna sammanlagt, utan hur många *olika* lånord det finns.

2 SPRÅK, ÅLDER OCH ATTITYD

2.1 Om ungdomsspråk

Jørgensen (1995) anser att många ungdomar har endast erfarenheter av att tala med människor som de känner väl. Ungdomarnas samtalsstil kan kallas engagerad stil och det betyder att samtalen är beroende av kontext och samhörighet. Ungdomarna använder ofta bara antydningar i samtal i stället för explicita formuleringar. Samtalsämnen handlar ofta om personliga erfarenheter, och gemensamma känslor samt värderingar är viktiga. Dessutom kan samtalsämnet skifta till ett annat helt plötsligt och det finns inte alltid tydligt markerade övergångar; tempot är högt. Därför pratar ungdomar ofta i munnen på varandra. (Jørgensen 1995: 127–128.)

Norrby (1997) har undersökt ungdomsspråk och hur språket ändras när man blir äldre. Hon koncentrerade sig på röstförställning, anföringsteknik, ljudord, underförstådda resonemang, turtagning och samtals tempo. Hon undersökte tre grupper: grupp A bestod av flickor mellan 17 och 18 år, grupp B av kvinnor mellan 40 och 50 år och grupp C av kvinnor mellan 45 och 60 år. (Norrby 1997: 213.) Det framkom i undersökningen att flera drag som ofta anses vara typiska för ungdomars talsätt, kan finnas också i vuxnas tal – ibland även i större utsträckning. Även om vissa undersökningar visar att ungdomarna har ungefär 2,5 gånger mer sammanfallande tal jämfört med vuxna, fann Norrby att påbörjat överlappande tal och uppbackningar fanns oftare hos grupp C. Tonårsgruppen låg ungefär på samma nivå som grupp B. Även samtals tempot var högst hos den äldsta gruppen, även om det ofta sägs att ungdomarna talar något snabbare än vuxna. (Norrby 1997: 219–220.)

Norrby (1997) hittade inte stora skillnader mellan åldersgrupper och hon förklarar resultaten med att i undersökningen är alla tre samtalen exempel på informellt småprat, vilket kan orsaka att närprat förekommer oavsett deltagarnas ålder. Närhets- och engagemangsstilen betyder korta turer, mycket sammanfallande tal samt ett snabbt samtals tempo och frodas i diskussioner mellan deltagare som känner varandra väl, är jämlika och har roligt ihop oavsett deltagarnas ålder. Dessutom anser Norrby att en

dominerande person kan påverka så att interaktionen styrs i riktning mot sin egen samtalsstil. Hon undrar om det är ”färgstarka och interaktionellt dominerande samtalsdeltagare som behövs för att ungdomsdragen undan för undan ska nå insteg i vuxenspråket – och därmed inte betraktas som ungdomsspråk längre”. (Norrby 1997: 220–221.)

Ofta tänker man att ungdomar använder mycket engelska. Men undersökningar visar att användningen av engelska lån inte har blivit mycket vanligare genom åren. Det är snarare så att vissa lånord är mycket frekventa under vissa perioder. Lån från andra språk används ofta som språklek. Ungdomarna citerar t.ex. filmtitlar eller sångtexter när de vill vara roliga, ironiska el. dyl. Det är ett sätt ”att ge ytterligare en dimension åt yttrandet”. (Kotsinas 2004: 68–69.) Men ungdomars språkliga nyskapelser verkar spela en roll i språkförändringen. Ibland fortsätter ungdomar använda vissa slangord när de blir vuxna och på det sättet kommer dessa ord in i standardspråket (Kotsinas 2004: 169). Men när dessa ord kommer in i standardspråket, kommer det inte längre betecknas som slang. Ordet *kul* var ett slangord i början, men det fick följa med i vuxenvärlden och efter det betecknades det inte längre som slangord. (Einarsson 2004: 227.)

2.2 Attityder till engelska

Nyström Höög (2005) har undersökt svenskarnas åsikter om importord och en av hennes hypoteser har varit att livsstil påverkar attityder (Nyström Höög 2005: 11). Resultaten visar bl.a. att informanterna anser att engelskans ställning är stark, men engelskan uppfattas inte som ett hot. Resultaten antyder också att många anser att det används för mycket engelska i svenskan och att man borde använda svenska ord istället för engelska. Samtidigt valde informanterna ett engelskt lånord istället för ett svenskt ord, om det engelska ordet hade någon slags fördel (t.ex. kortare än det svenska ordet). Val av ord påverkades också t.ex. av grad av etablering och samtalspartner. De här faktorerna var ofta viktigare än det om ordet var svenskt eller engelskt. (Nyström Höög 2005: 167–168.)

Nyström Höög (2005) har också utarbetat en tabell där de som är mest negativt inställda till engelska ord i svenskan ligger högst upp på listan och de som är mest positiva hamnar längst ner på listan. Nyström Höög anser att varken kön eller livsstil är avgörande faktorer för inställningen till engelska ord, utan konstaterar att sambandet verkar vara starkast för åldern. De yngsta och mest engelskvänliga ligger längst ner i tabellen. (Nyström Höög 2005: 70.)

Även enligt Ljungs (1988) undersökning visar det sig att unga svenskar är mer positiva mot engelska lånord än äldre. Men det var inte alltid de yngsta i undersökningen dvs. tonåringar som var mest positiva, utan ofta var det unga vuxna mellan 20 och 34. (Ljung 1988: 129–130.) Det är också t.ex. utbildning och yrke som påverkar attityden mot lånord och i Ljungs undersökning var det universitetsutbildade och tjänstemän som var mest negativa mot lån. Även hemort påverkar, eftersom det var oftast de som bor i någon av de norrländska tätorterna som hade en negativ inställning. (Ljung 1988: 131.)

Finlandssvenska ungdomar använder oftare finska inslag än engelska när de talar. Engelska inslag är ofta idiom och etablerade fraser; ungdomarna är mer produktiva när det gäller finska ord. De engelska orden avspeglar talarnas intresse t.ex. för musik, tv och film. (Lofström 1997: 210.) Tandefelt (2005) anser att det finns skillnader mellan ungdomar i Österbotten och ungdomar i södra Finland. I Österbotten har sverigesvenska medier en stor roll och både svenska och engelska gäller i ungdomskulturen. Men i södra Finland är populärkulturen finsk och ungdomskulturen engelsk. De flesta ungdomar anser att engelska är ”cool” och det finska ungdomsspråket har prestige i t.ex. i Helsingfors, vilket kan påverka valet av språk. Svenska däremot är skolans och ofta också familjens och släktens språk. (Tandefelt 2005.)

3 LÅNORD I SVENSKA

I det här kapitlet kommer jag först att berätta om ett par tidigare undersökningar samt om ett mer omfattande projekt om engelska lånord i Norden. Jag kommer att berätta allmänt om det engelska språket och hur svenska tar emot lånord. Dessutom redogör jag för olika typer av lånord och för olika orsaker till inlåning. I texten kommer jag att använda termerna *givarspråk* och *mottagarspråk* som används också av Ljung (1988). Mottagarspråk är alltså det språk som inlånar ett ord och givarspråk är det språk som lånar ut.

3.1 Det engelska språket

Engelskan har haft inflytande på svenskan under en lång tid. Redan på 1600-talet kom nya ord från engelskan när handeln mellan engelsmän och svenskar blev vanlig. (Westman 1998: 48–49.) Men engelskans inflytande var inte stort i början. Ännu i början av 1900-talet var engelskans inflytande ganska litet, även om det inom några områden t.ex. affärsliv, sjöfart, mode och maträtter hade använts engelska lånord länge. Engelskans massiva inflytande började först efter krigstiden. (Pettersson 1996: 128–129.) Speciellt USA har haft en stor påverkan i världen efter andra världskriget och därför har också andelen lånord blivit större och större (Westman 1998: 48–49). Engelskan används också hela tiden mer och mer som lingua franca överallt i världen (Allén, Gellerstam & Malmgren 1989: 105).

Engelskan är ett officiellt eller halvofficiellt språk i över sjuttio länder. Dessutom har den hög status i tjugo andra länder. En femtedel av människorna i världen har viss kunskap i engelska och ca en miljard studerar/har studerat engelska i något skede av livet. Inom många fackområden dominerar engelskan och en majoritet av fackmän runt om i världen läser böcker inom sina fackområden på engelska. Engelskan är också ett mycket viktigt språk vad gäller allmänspråkliga böcker och tidningar samt områden som t.ex. turism, film, tv, populärmusik, informationsteknik och reklam. (Svartvik 1999: 4.)

Tidigare var engelska ett ganska litet språk i Europa och nu är det ett världsspråk. Det är politiska och ekonomiska faktorer, inte språkliga, som har gjort engelskan stor. (Ljung 1988: 36.) Vissa språkvetare säger ändå att engelskan också har språkliga fördelar som gör att den är lämpad för internationellt bruk. Dessa faktorer är att engelskan är villig att ta emot lån från andra språk, den har ett ganska okomplicerat böjningssystem och den bildar lätt nya ord. Språkvetare som tycker att engelskan har språkliga förtjänster som skulle göra det lätt att lära sig engelska, tycks tänka på talare av språk som ligger nära engelska. (Ljung 1988: 41.) Åtminstone en nackdel med engelskan är skillnaden mellan stavning och uttal: det finns t.ex. tretton olika sätt att stava *sje*-ljudet i engelskan. Som det har framkommit här är engelskan ett stort språk men det är ändå möjligt att argumentera att på ett visst sätt är den också ett hotat språk. Engelskan har spridit sig överallt i världen och då finns risken att det föds olika varieteter av engelskan som inte längre liknar den ”vanliga” engelskan. Dessa varieteter kan t.o.m. utvecklas till skilda språk. (Ljung 1988: 44–49.)

Det är lätt att tänka sig engelskan som givarspråk och mindre språk som mottagarspråk när det gäller inlåning. Men enligt Svartvik (1999) finns det förmodligen inget annat språk som har lånat in lika mycket ord från andra språk som engelskan. Även svenskan har lånat ord till engelskan, t.ex. orden *ombudsman* och *smorgasbord*. Finskans *sauna* är också ett lånord i engelskan. (Svartvik 1999: 280–282.)

3.2 Svenska som mottagarspråk

Alla lånord som introduceras i svenskan kommer inte i allmänt bruk och vissa är s.k. modeord som enbart används under en viss tid. För att ett ord ska stanna i språket måste det spridas och ha en viktig funktion i språket. (Edlund & Hene 1992: 67.) Men det är omöjligt att säga när ett tillfälligt lån blir ett ”riktigt” lånord. När ett utländskt ord har spridits så att många svenskar använder ordet på ett naturligt sätt, är det möjligt att säga att ordet har blivit ett lånord i svenskan. Så länge ett ord är ett tillfälligt lån kallas det citatorord och kan markeras med citationstecknen. Ibland används också uttrycket *så kallad* framför ordet. När ordet har blivit vanligare kan det kallas ett främmande ord och

då utelämnas också speciella markörer. Ordet behåller ändå sin ursprungliga stavning. Om ordet sedan med tiden blir ”hemtamt” kan det få svensk stavning, svenskt uttal och svensk böjning. (Ljung 1988: 15–16.)

Om en språkbrukare vill introducera ett nytt ord i språket kan hon/han välja bland olika strategier. Hon/han kan använda ett ord som redan finns i givarspråket som sådant. Ett ord kan också nybildas t.ex. så att ett element tas från givarspråket och ett från mottagarspråket. Ett gammalt ord i mottagarspråket kan också få en ny mening, enligt givarspråkens modell. Språkbrukaren måste ha tillgång till ett annat språk för att en introduktion av ett lånord ska vara möjlig, men spridning av ordet kräver ingen språkkontakt. (Edlund & Hene 1992: 68–69.) Däremot kräver spridning stöd av andra språkbrukare. Hur långlivat ordet blir beror på vilken funktion det fyller i språket och på vilken typ av ord det är. Givarspråkets prestige, introduktörens status, introduktionssituationen och mediet samt ordets användbarhet i många olika sammanhang påverkar. Lånord som länge har varit i användning banar väg för nya lån av samma typ. (Edlund & Hene 1992: 99–101.)

Inlåning är inte alltid helt problemfri. Problem kan uppstå när det gäller t.ex. böjning eller stavning. Ordet *blackout* kan böjas i obestämd form plural (*blackouts*), men med bestämd form plural kan det bli problem. En möjlig lösning är att de svenska böjningsändelserna används från början (t.ex. *blackouter*, *blackouterna*). Vad gäller stavning kan de försvenskade versionerna se slangbetonade ut ibland, t.ex. *lajn* (jfr *line*), men fördelen med sådana former är att uttalet blir lättare. (Ljung 1988: 144–146.) Instabilitet vad gäller stavning eller uttal kan tyda på att ordet ännu inte har blivit riktigt etablerat. Nya ord kan gå igenom följande fraser: 1) det ursprungliga uttalet/den ursprungliga stavningen bibehålls, 2) uttalet/stavningen anpassas, 3) uttalet/stavningen närmar sig ännu en gång den ursprungliga formen. (Edlund & Hene 1992: 104.)

3.3 Olika typer av lån

Lån hör oftast till de öppna ordklasserna: substantiv, adjektiv och verb. Nya ord kan importeras genom inlåning och ordbildning. Det är mer sällsynt att de slutna ordklasserna, t.ex. prepositioner, konjunktioner, pronomen och adverb, får nya medlemmar genom inlåning. (Ljung 1988: 91.)

Edlund och Hene (1992) gör skillnad mellan ordlån, blandlån, begreppslån och pseudolån. Termen lånord betyder de ord som har importerats från ett annat språk dvs. både ordlån och blandlån kan kallas lånord. Ordlån betyder att ett ord har tagits direkt från ett annat språk. Även om ordet har anpassats till mottagarspråket, t.ex. *face* – *fejs*, är det ändå ett ordlån. Ordlån kan ha olika betydelser i givarspråket, men oftast får det endast en eller några av dessa betydelser i mottagarspråket. Blandlån betyder att åtminstone en led av ett ord kommer från ett annat språk, t.ex. *drive-in-bio*. (Edlund & Hene 1992: 33–34.)

Termen begreppslån inrymmer både översättningslån och betydelselån. Begreppslån räknas inte som lånord, eftersom de består av svenska ord. Översättningslån betyder att ett ord från givarspråket fungerar som en ordmodell och det nya ordet byggs av motsvarande ord eller morfem i mottagarspråket, t.ex. *renewable* – *förnybar*. Betydelselån innebär däremot att ett gammalt ord i mottagarspråket används i en ny betydelse såsom i givarspråket, t.ex. *huvudvärk* används när man syftar på något problem, såsom engelskans *headache*. Översättningslån är alltså nybildningar och betydelselån är redan existerande ord som får en ny betydelse. Pseudolån är ytterligare en kategori och dit hör ord som bildas med hjälp av givarspråkets ord, utan att det finns en modell i det språket. Därför är de inte heller ”riktiga” lånord. Modellen kan däremot finnas i det egna språket, t.ex. *braindead* används i svenskan i meningen ”dum i huvudet” såsom det svenska ordet *hjärndöd*. (Edlund & Hene 1992: 34–36.)

Ljung (1988) har kategoriserat lånen på ett annat sätt än Edlund och Hene (1992). Ljung skriver om direkta lån, översättningslån och konstruktionslån. Direkta lån kan vara ord eller fraser, t.ex. *stretcha* eller *just a minute*. De direkta lånen används oftast inom ett

snävt specialområde. De får också nästan alltid en enda betydelse, även om de i originalspråket skulle ha flera olika betydelser. Ordet *soul* till exempel används i svenskan endast när det är fråga om musik, inte i meningen *själ*. Ibland händer det att i svenskan skapas ett engelskt uttryck som inte existerar i engelskan. Ordet *freestyle* har använts om en bärbar kassetbandspelare i Sverige, även om den på engelska heter *walkman*. (Ljung 1988: 60–62.) De direkta lånen är de mest iögonenfallande bland olika typer av lån (Ljung 1988: 79).

Med översättningslån menar Ljung (1988) både egentliga översättningslån men också betydelselån. Ett översättningslån kan vara ett enskilt ord, t.ex. *brainwashing* – *hjärntvätt*, eller en fras, t.ex. *live up to* – *leva upp till*. Ett betydelselån kommer till när ett gammalt svenskt ord eller uttryck får en vidgad betydelse. Frasen *att köpa ett argument* har en modell i *buy an argument*, vilket betyder att man godtar argumentet. (Ljung 1988: 72–76.) Med konstruktionslån menar Ljung t.ex. syntaxlån (t.ex. predikatets placering i: *Still, there was no doubt about it* – *Ändå, det var ingen tvekan om det*) och ordbildningslån (den engelska ändelsen *-ing* istället för *-ning*). Också genitivkonstruktioner räknas in i denna grupp, t.ex. skylt- och annonstexter: *Uno's* och *Bengt's*. Det är svårast att hitta bevis för denna kategori, eftersom ingen kan vara säker på att vissa konstruktioner kommer från något annat språk. (Ljung 1988: 81–85.) I tabell 1 nedan finns en sammanfattning om hur de olika termerna förhåller sig till varandra.

Tabell 1. Sammanfattning av termanvändningen i Edlund och Hene (1992) samt Ljung (1988)

Edlund och Henes (1992) termer	Ljungs (1988) termer
Ordlån	Direkta lån
Begreppslån -översättningslån -betydelselån	Översättningslån -översättningslån -betydelselån
Blandlån	–
Pseudolån	–
–	Konstruktionslån

Jag använder Edlund och Henes (1992) termer, eftersom de passar bättre för mitt ändamål än Ljungs (1988). Ljung har t.ex. ingen specifik term för blandlån, som är den andra stora gruppen jag kommer att koncentrera mig på. Jag har ändå gått igenom Ljungs termer för att ge läsaren en inblick i hurdana andra termer som används inom området. I likhet med Edlund och Hene använder jag termen *lånord* för alla ord som har inlånats från engelska som sådana eller innehåller åtminstone en engelsk led. Termen inrymmer alltså både *ordlån* och *blandlån*.

3.4 Orsaker till inlåning

Edlund och Hene (1992) tar upp olika orsaker till inlåning. Orsakerna har delats in i grupper på följande sätt: a) luckor i språket, b) luckor hos sändaren eller mottagaren, c) förlaga på annat språk. Oftast finns det flera olika skäl till att ett lån introduceras och att det möjligen sprids. (Edlund & Hene 1992: 70–71.)

a) luckor i språket

Den första orsaken till inlåning är att det finns ett behov av att **namnge en ny företeelse**. Det kan vara t.ex. fråga om företeelser som kommer från en annan kultur, utländska varor som införs i landet eller nya företeelser inom olika vetenskapliga områden. Den andra orsaken är ett behov av att **generalisera** eller **differentiera**. Det kan finnas ett behov av att hitta ett generellt ord för företeelser som hör ihop, t.ex. lånet *placera* till *sätta*, *ställa* och *lägga*. Differentiering betyder däremot att man vill uttrycka en viss betydelsenyans och inlånar därför ett ord, t.ex. *konversera* har därför inlånats från franskan. (Edlund & Hene 1992: 72–74.)

Den följande orsaken är att **uttrycka sig neutralt**, eftersom det kan finnas ett behov av att hitta en term som inte innehåller någon värdering, t.ex. i lagtexter. Ibland vill man göra det motsatta och **uttrycka en värdering**, t.ex. när det är fråga om olika bedömningar, recensioner eller debatt. Många äldre ord kan ha förlorat sin expressivitet och då behövs nya ord. Även många hälsningsord, interjektioner, svordomar och

svarsord kan uppfattas som värderingsuttryck, t.ex. *yes* och *shit*. Att **skapa associationer** är ännu en orsak till inlåning, t.ex. i texter som har att göra med främmande miljöer. Ordet *beach* har antagligen introducerats i svenskan av resebyråer som ville ge associationer till härliga stränder med palmer och klart vatten. (Edlund & Hene 1992: 76–79.)

Ibland vill man med lånord ge en **komisk effekt**. Lån av den här typen bygger på ett överraskningsmoment och därför kommer de troligen inte att bli etablerade lån i mottagarspråket, åtminstone inte av denna orsak. Ordet är inte längre överraskande om det används alltför allmänt. (Edlund & Hene 1992: 81–82.) Att skapa **språklig variation** kan också vara en orsak till inlåning och ännu en orsak är att **få ett formellt lätthanterligt ord**, om det t.ex. finns ett behov av korta ord i rubriker, t.ex. *dator* istället för *datamaskin* (Edlund & Hene 1992: 82–84). Den sista orsaken i den här gruppen är att **markera identitet och grupptillhörighet**. Med ordval försöker talaren visa andra vilken grupp hon/han tillhör eller *vill* tillhöra. Ibland lånar man med avsikt från språk som har hög prestige, men ibland vill man undvika det för att inte verka t.ex. snobbig. Ungdomar brukar använda lånord som gruppmarkörer t.ex. för att exkludera äldre människor. (Edlund & Hene 1992: 87–88.)

b) luckor hos sändaren eller mottagaren

Luckor behöver inte alltid finnas i språket, utan de kan också finnas hos sändaren eller mottagaren. Alla kan ha minnesluckor och det är vanligt att tappa ord, om språket inte är ens förstaspråk. Då kan lånord vara till nytta. Den motsatta situationen är att talaren lånar från ett språk som mottagaren behärskar bättre än kommunikationsspråket. Med inlåning försöker man skapa bättre förståelse. (Edlund & Hene 1992: 89–92.)

c) förlaga på ett annat språk

Luckor i språket eller hos sändaren/mottagaren kan bli tydliga när det är fråga om översättning eller tolkning. Inlåningen kan bli aktuell t.ex. vid vetenskapliga seminarier när facklitteraturen mestadels är på engelska. Översättning kan introducera nya uttryck

som t.ex. *livskyssen* enligt engelskans *kiss of life* som betyder *mun-mot-mun-metoden*. Att originalspråket påverkar kan också resultera i att ord som annars används relativt sällan förekommer i översättningar. Vissa ord som t.ex. *relationer* och *attackera* förekommer oftare i översättningar än i texter som ursprungligen är skrivna på svenska. Dessutom kan bruk av prepositioner i engelska påverka prepositionsbruket i svenska. (Edlund & Hene 1992: 92–94.)

3.5 Tidigare forskning

Språkforskare har länge varit intresserade av engelska lånord i svenskan. På 1980-talet gjorde Chrystal (1988) en omfattande undersökning om engelskan i svensk dagspress. Hon ville ta reda på hur inlåningen sker och hur olika faktorer påverkar lånordens etablering. Hon koncentrerade sig på formella, sociala, semantiska och stilistiska faktorer. Dessutom såg hon på skillnader mellan finlandssvenska och sverigesvenska tidningar. (Chrystal 1988: 10.) Chrystal har inte undersökt betydelselån eller översättningslån, utan har koncentrerat sig på direktlån (definitioner i avsnitt 3.3) (Chrystal 1988: 27). Hennes resultat visar att 2,5 av 1000 ord är engelska lån i svenska tidningstexter. Största delen av lånorden i hennes material är substantiv. Lånorden förekommer oftast i reklam och i artiklar som handlar om t.ex. musik och film. Chrystal konstaterar också att det finns färre lån i finlandssvenska tidningar än i sverigesvenska. (Chrystal 1988: 198–201.)

Också Ljung (1988) gjorde en undersökning på 80-talet. Hans syfte var att beskriva engelskans inflytande och han använde material från en tidigare undersökning *Engelskan i Sverige (EIS)* som utfördes vid Stockholms universitet. (Ljung 1988: 57.) Hans exempel är hämtade från tidningar, böcker, radio och tv. Ljung koncentrerade sig på lånord som var nya på den tiden, alltså i slutet av 80-talet, och uteslöt ord som länge hade använts i svenskan. (Ljung 1988: 5.) Hans resultat visar att det finns ca 4,23 engelska lånord per 1000 ord i svenskspråkiga tidningar (Ljung 1988: 90). Det är ett större antal än i Chrystals undersökning, men Ljungs material består av många olika slags tidningar, t.ex. datortidningar, medan Chrystal använde enbart dagstidningar. Av

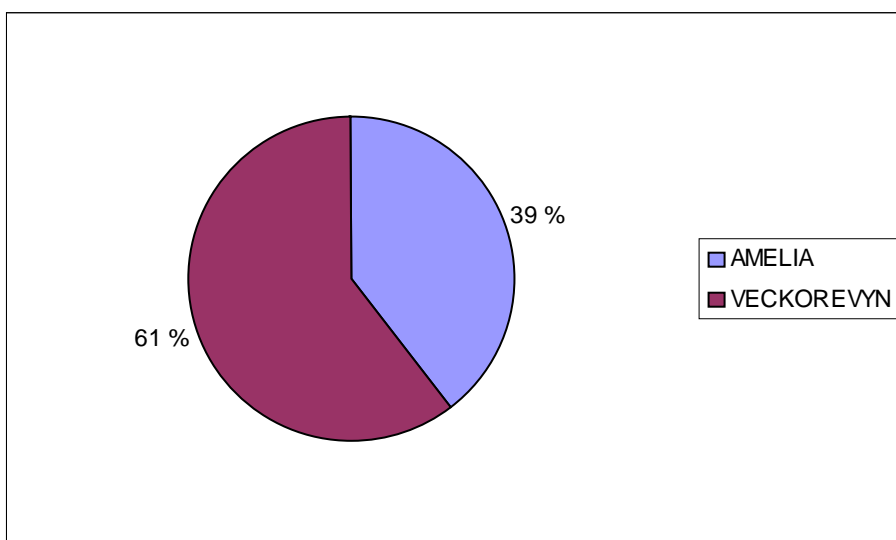
de ämnesområden som finns med i Ljungs material är data, musik, teknik och film de som hade mest engelska lånord (Ljung 1988: 101). Han skriver också om hur olika grupper förhåller sig till engelska lån. Resultaten visar bl.a. att åldern påverkar attityder till direktlån dvs. ungdomar är en grupp som har de mest positiva attityderna, medan äldre har de mest negativa. (Ljung 1988: 116.)

Ett omfattande och relativt nytt projekt vad gäller lånord är det samnordiska projektet *Moderne importord i språka i Norden*. Nordiska språkrådet står bakom projektet som inleddes år 2001. Projektet omfattar mindre undersökningar i Sverige, Norge, Danmark och Finland (både finskan och svenskan), samt på Island och på Färöarna. Det huvudsakliga syftet är att ”jämföra de olika målspråken, omfånget av importord i dem, hur dessa anpassas i tal och i skrift och vilka attityder personer i olika sociala kategorier [...] har gentemot importord”. Med projektet vill man få svar på frågan ”hur den anglo-amerikanska globaliseringen påverkar de olika språkgrupperna i Norden”. Information om resultaten finns i projektets egen publikationsserie. (Helsingfors universitet 2009.)

4 KVANTITATIV ANALYS AV LÅNORDEN I MATERIALET

I materialet finns sammanlagt 615 engelska lånord som antingen är engelska i sin helhet eller sammansättningar som har åtminstone en engelsk led. Det finns en skillnad mellan de två tidningarna, eftersom jag har hittat 242 olika lånord i Amelia och 373 olika lånord i Veckorevyn. Av alla lånord i materialet motsvarar lånorden i Amelia ungefär två femtedelar och lånorden i Veckorevyn tre femtedelar som man ser i tabell 2. Det finns alltså 131 lånord flera i Veckorevyn än i Amelia. I redovisningen av resultaten finns vanligen inga källhänvisningar till tidningarna när de enskilda orden nämns i löpande text, eftersom det skulle försvåra läsningen.

Tabell 2. Fördelningen av lånorden i tidningarna Veckorevyn och Amelia

Vad gäller fraser och meningar finns det sammanlagt 47 stycken i Amelia och 63 stycken i Veckorevyn. Ibland är den engelska meningen helt självständig och står efter en svensk mening, t.ex. ”Okej, men det sårar din kvinna. *Be a man about it!*” (Amelia 2008b: 106). Men ibland har skribenten blandat svenska med engelska och använt korta engelska fraser inom en svensk mening, t.ex. ”Du är fixad och snygg, *looking your best.*” (Veckorevyn 2008b: 73) eller hela engelska citat t.ex. ”Spencer rullade med ögonen åt mig och sa ’You heard the boss lady’” (Veckorevyn 2008b: 17). Det finns 19

stycken självständiga engelska meningar i Veckorevyn och 20 stycken i Amelia. När det gäller engelska fraser och citat inom en svensk mening, så finns det 44 stycken i Veckorevyn och 27 i Amelia. Mer om fraser och meningar i avsnitt 5.6.

4.1 Centrala definitionsfrågor

Nästan alla ord har tagits med endast en gång i undersökningen, eftersom de i de olika sammanhangen har tillhört samma ordklass och har haft samma funktion i texten. Det är endast två ord som förekommer två gånger i undersökningen och de är *rockabilly* och *shit*. Ordet *rockabilly* används i en kontext som substantiv ("Förra helgen dansade vi till *rockabilly*." (Veckorevyn 2008d: 10)) och i en annan kontext är ordet i samma form, men den här gången används det som adjektiv ("Riktigt tufft och riktigt *rockabilly*." (Veckorevyn 2008d: 16)). Ett annat undantag gäller ordet *shit*. Det uppträder ett flertal gånger i tidningarna och de flesta gånger är ordet en interjektion (t.ex. "*Shit* vilken snygging!" (Veckorevyn 2008a: 82)). I ett fall har ordet använts på ett annorlunda sätt och då är ordklassen substantiv ("Att hatten är the *shit* den här sommaren har väl ingen missat." (Veckorevyn 2008f: 6)). Både ordet *rockabilly* och ordet *shit* finns alltså medräknade två gånger i materialet.

Några ord i materialet består av två leder som båda ursprungligen kommer från engelskan och som båda är relativt nya lånord, t.ex. en *dejtingsajt*. *Sajt* finns i SAOL 12, men *dejt* finns endast i den senaste upplagan, SAOL 13. Ordet *dejtingsajt* har alltså medtagits i undersökningen, eftersom ordet *dejting* inte finns i SAOL 12. Däremot kommer jag inte att se på varför ordet *sajt* har inlånats till svenskan, utan analyserar endast leden *dejting*.

I materialet finns ord som är skrivna enligt engelsk modell, även om det finns ett nästan likadant ord på svenska, t.ex. *fabulous* – *fabulös*. Även om orden ser ganska likadana ut, kan inte användningen av det engelska ordet vara ett misstag, utan det är ett medvetet val. Sådana ord har jag alltså tagit med i undersökningen. Vissa ord som inte har tagits med har att göra med felaktig böjning och plural-s. Några ord som finns i tidningarna

har inte böjts enligt rekommendationerna i SAOL 12, utan har plural-s, t.ex. *extensions* borde enligt SAOL 12 vara *extensioner*. Skribenten kan ha haft för avsikt att låta mer engelsk genom att använda plural-s; ordet *extensions* ser ut och låter engelskt. Men eftersom ordet finns i grundform (med böjning -n, -er, -erna) i SAOL 12 har det utelämnats. Dessutom har plural-s ändå funnits länge i svenskan och användningen av det i sådana fall där det egentligen är fel behöver inte vara ett avsiktligt val.

Att forma sammansättningar är ett vanligt sätt att bilda nya ord i modern svenska. Lederna i en sammansättning kan vara svenska eller inlånade. Dessutom är det lätt att bilda även långa och flerledade sammansättningar i svenskan. (Liljestrand 1993: 32–33.) I engelskan särskrivs ord oftare än i svenskan. Dessutom förekommer några sammansättningar i materialet sällan i svenskan och det är sannolikt att dessa lånord därför inte alltid skrivs på samma sätt. Användningen av bindestreck varierar också i materialet. Vissa skribenter följer engelskans modell och vissa anpassar orden till svenskan. När jag gick igenom tidningarna stötte jag på följande versioner: *realityserien*, *reality-serien*, *one-night-stand*, *one night stand*, *over-sizad*, *oversizad*, *after work*, *afterwork*. Oberoende av stavningssätt ingår ovannämnda ord endast en gång i analysen t.ex. ordet *one night stand* representerar också versioner som är skrivna med bindestreck.

4.2 Fördelningen av lånord enligt typer av lån

4.2.1 Problem med fördelningen

Det har ibland varit svårt att avgöra om ett ord är ordlån eller blandlån (se definitioner i avsnitt 3.3). Man måste bestämma om en sammansättning har inlånats som helhet (ordlån) eller om svenska språkbrukare själva har bildat orden (blandlån). När jag har avgjort om ett lånord är blandlån eller ordlån, har jag gått igenom flera faser. Som sagt anser jag att ord som finns i SAOL 12 är svenska, även om de en gång i tiden har kommit från engelskan. Eftersom ordet *look* t.ex. finns i SAOL 12 är det svenskt i den

här undersökningen. Ordet *all-in-one look* är alltså ett blandlån, eftersom leden *all-in-one* är engelska och leden *look* svenska.

Först har jag delat lånorden i två grupper: de ord som är engelska i sin helhet (t.ex. *girlpower*) och de ord som tydligt innehåller både engelska och svenska (t.ex. *sminkremover*). Den först nämnda gruppen är alltså ordlån och den sist nämnda blandlån. Vissa ord har orsakat problem, eftersom de kan tillhöra båda grupperna, t.ex. *street-smart*. Den första leden är så klart engelska, men den andra leden kan vara såväl engelska som svenska. Ordet ser engelskt ut, men leden *smart* kan likaväl vara svensk. I sådana fall har jag fått bestämma om det är fråga om blandlån eller ordlån utan att veta om skribenten själv har kombinerat orden eller om hon/han har lånat hela sammansättningen från engelskan. Kategoriseringen baserar sig på antaganden och är därför subjektiv. *Street-smart* har kategoriserats som ordlån, eftersom det finns som sådan i ordböcker och alltså är ett begrepp i engelska. Det finns också ord som t.ex. *all inclusive-hotell* som skulle vara ett ordlån om skribenten hade utelämnat den sista bokstaven (*all-inclusive hotel* är ett begrepp i engelskan). Det är möjligt att skribenten har tänkt att använda engelska och skrivit ordet *hotel* med två *l* av misstag. Det är alltså möjligt att skribenten inte har kombinerat orden själv, utan använt den engelska modellen. Men eftersom *hotell* med två *l* är svenska och inte engelska är ordet blandlån.

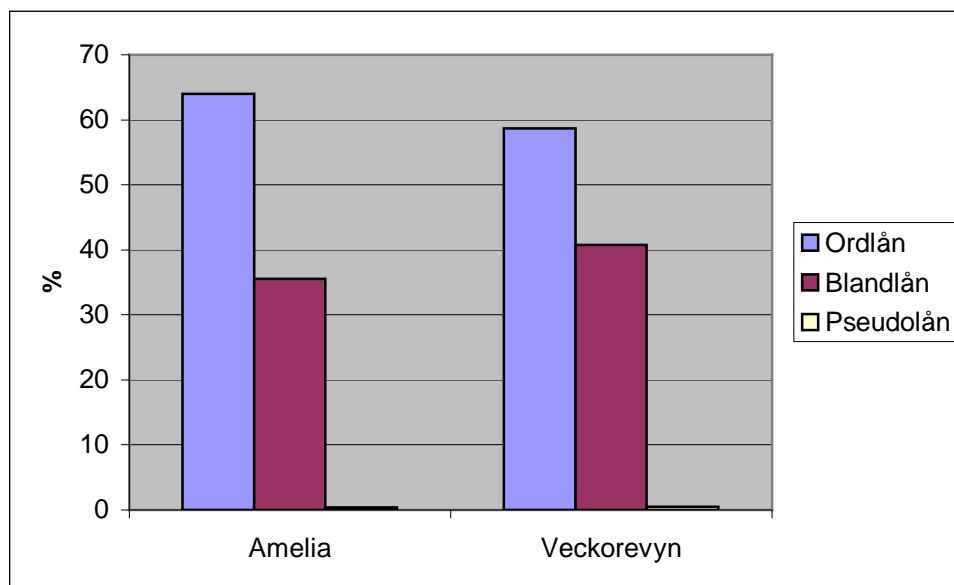
Om ett lånord finns med i engelska ordböcker som sådant t.ex. ordet *dramaqueen*, har det kategoriserats som ordlån, även om leden *drama* också är ett svenskt ord. Ordet *dramaqueen* är alltså ett begrepp i engelskan, eftersom det finns i ordböcker. Dessutom anser jag att t.ex. ordet *sexappeal* har importerats direkt, som helhet från engelskan, även om ordet *sex* också finns i svenskan. Det är igen fråga om ett begrepp i engelskan. Ordet *appeal* finns inte i andra kombinationer i materialet och därför tillhör ordet *sexappeal* kategorin ordlån. Vissa ord, speciellt produktnamn som t.ex. *mineralfoundation*, har jag också kategoriserat som ordlån, eftersom ordet finns på förpackningen och därför är det lätt att använda det, även om det är på ett främmande språk. Det är sannolikt att skribenten har lånat ordet som helhet från engelskan.

Andra problemfall har kategoriserats som blandlån, t.ex. ordet *badass-jury*. Leden *jury* kan vara engelsk eller svensk, men eftersom den sammansättningen inte finns i ordböcker som sådan, kan man anta att skribenten själv har kombinerat orden och därför betraktas ordet *jury* som svenska i det här fallet. Kombinationen *badass-jury* är alltså inte ett begrepp eller annars vanlig i engelskan. Andra kombinationer förekommer oftare i engelskan som t.ex. *partyoutfit*, men å andra sidan har ordet *party* funnits länge i svenskan och även om det kan vara engelska också, anser jag att ordet är svenskt. Det kan man motivera med att ordet *party* är ett vanligt svenskt ord och kan kombineras med många olika ord, både engelska och svenska. Kombinationen *partyoutfit* har alltså kategoriserats som blandlån, även om det ser ut som ett engelskt ord. Dessutom kombineras leden *outfit* med alla möjliga svenska ord (i mitt material finns nio olika kombinationer) och därför kan man anta att sådana sammansättningar har skribenten kommit på själv. Även ordet *feelgoodfilm* har kategoriserats som blandlån, även om det också ser engelskt ut, eftersom man på engelska använder *feelgood movie* mer frekvent än *feelgood film*. Dessutom är ordet *film* ett gammalt ord i svenskan.

4.2.2 Typer av lån

I båda tidningarna är ordlånsgruppen större än blandlånsgruppen, vilket framgår av tabell 3. Både i Amelia och i Veckorevyn utgör ordlånen ca tre femtedelar av alla lånord. I Veckorevyn är gruppen en aning mindre än i Amelia, eftersom den procentuella andelen är 59 % i Veckorevyn och 64 % i Amelia. Alla ordlån finns i bilaga 1. Enligt Chrystal (1988: 90–91) är ord som används ensamma möjligen nyinlånade. Om ett lånord används i sammansättningar kan det däremot vara ett tecken på att ordet har blivit etablerat i mottagarspråket. (Chrystal 1988: 90–91.) Det skulle betyda att relativt många av de engelska lånorden i materialet har blivit etablerade, eftersom blandlån ändå utgör en ganska stor grupp. Jag återkommer till den frågan i avsnitt 6.1. Som det framgick ovan använder man oftare blandlån i Veckorevyn än i Amelia. Det kan antyda att man blandar svenska och engelska lättare i Veckorevyn och att skribenterna t.o.m. är ”liberalare” när det gäller språkbruk än i Amelia, men eftersom skillnaden är så pass liten kan man inte dra generella slutsatser endast på basis av den.

Tabell 3. Fördelningen av olika typer av lånord enligt den kvantitativa analysen av materialet

Det är vanligare att förleden i blandlånen är engelsk och efterleden svensk än det motsatta (se exempel 1). Blandlån med en engelsk förled finns i bilaga 2.

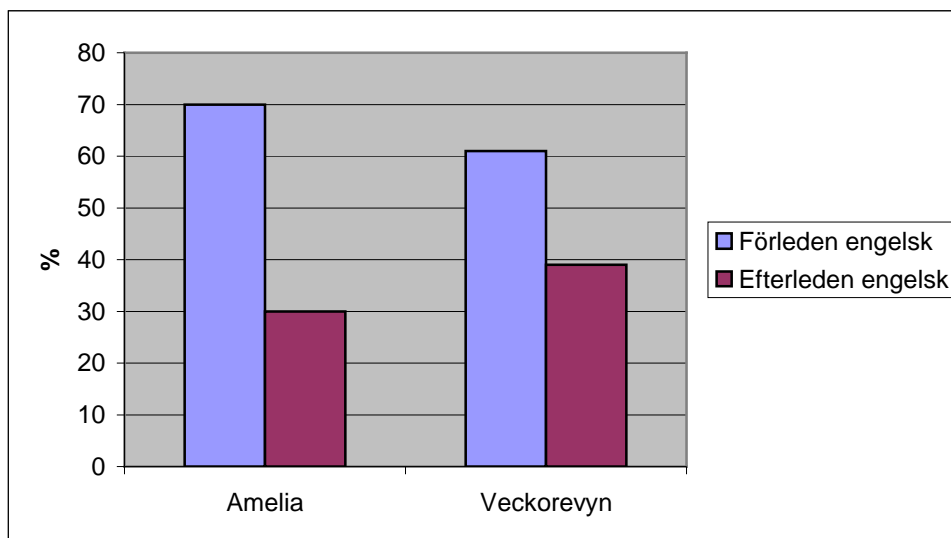
- (1) Snyggt med *peepto eskor!* (Veckorevyn 2008i: 16).

Den gruppen utgör ca tre femtedelar av alla blandlån i Veckorevyn, men i Amelia är gruppen ännu större och utgör över två tredjedelar. Ord som har en engelsk efterled utgör däremot en mindre grupp (se exempel 2). Blandlån med en engelsk efterled finns i bilaga 3.

- (2) Är alla andra tränings*freaks*? (Amelia 2008e: 117).

I Veckorevyn motsvarar blandlån med en engelsk efterled ca två femtedelar av alla blandlån och i Amelia ca en tredjedel. Det kan vara lättare för läsaren om ett främmande ord kommer först i en sammansättning och därför använder skribenterna kanske oftare ord som har en engelsk förled än efterled. Skillnaderna syns i tabell 4.

Tabell 4. Blandlån med engelsk förled eller efterled

Det finns tre olika pseudolån (definition i avsnitt 3.3) i materialet: i Amelia finns *back slick* (se exempel 3) och i Veckorevyn finns *backslick* och *singback*.

- (3) Peter bar en gråmelerad Bosskostym, hade *back slick* och skäggsugga (Amelia 2008b: 93).

Jag har inte kunnat hitta bevis på att orden *back slick* och *singback* skulle användas i engelskan, eftersom de inte finns i ordböcker. I Internet förekommer de i svenskspråkiga sammanhang. I en svenskspråkig artikel i Wikipedia definieras ordet *back slick* (också *kotlettfrilla*) som ”bakåtkammad, något längre, frisyrt som främst bärs av pojkar och män” (Wikipedia 2010). *Singback* betyder däremot ”musikaliska framträdanden där all musik är förinspelad, men sången framförs live” (Wikipedia 2010).

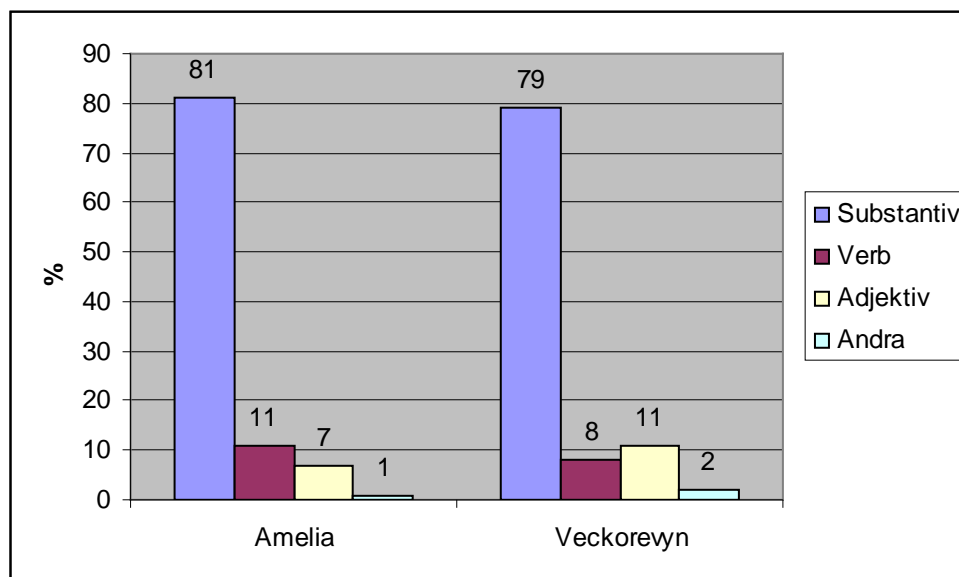
Som sagt är det inte alltid enkelt att avgöra om ett ord är ordlån eller blandlån. Det finns mer ordlån i materialet och det kan bero på att skribenterna inte vill göra det för svårt för läsaren. Det är lättare att igenkänna ett främmande ord om det står ensamt än om det finns i en sammansättning. Om skribenten har velat använda ett engelskt ord som möjligen inte är bekant för alla, har hon/han oftast använt det ensamt (ordlån) och ibland har skribenten även använt citationstecken eller uttrycket *så kallad* framför ordet.

Man använder alltså svårare engelska ord i ordlån än i blandlån. Den största skillnaden mellan Amelia och Veckorevyn när det gäller typer av lån är att skribenterna i Veckorevyn förväntar sig mer av sina läsare, eftersom de inte enbart använder fler lånord överhuvudtaget, men också använder fler blandlån. Veckorevyns skribenter verkar vara säkra på att deras läsare är bra på engelska.

4.3 Fördelningen av lånord enligt ordklass

I detta avsnitt finns lånorden kategoriserade i ordklasser. De ordklasser som finns i materialet är substantiv, adjektiv, verb, interjektioner (utropsord) och adverb (se tabell 5). Några räkneord, pronomen, prepositioner, konjunktioner eller subjunktioner finns inte i materialet. I detta avsnitt har jag också grupperat orden i olika semantiska fält.

Tabell 5. Lånordens fördelning enligt olika ordklasser i materialet

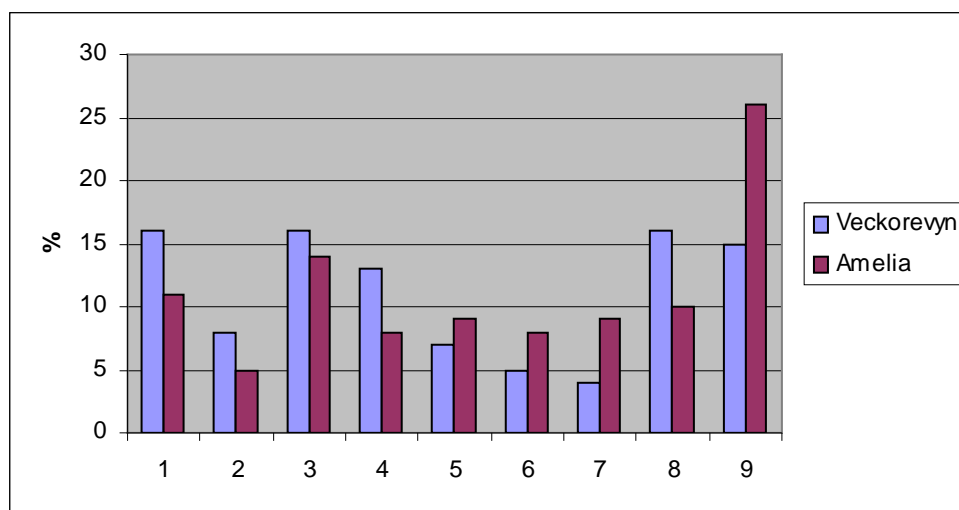

Som man ser i tabell 5 är substantiv klart den största ordklassgruppen. Andelen substantiv av alla lånord är ca 80 % i båda tidningarna och de andra ordklasser bildar sammanlagt endast ca 20 %. En orsak som påverkar resultaten är att en stor del av lånord är benämningar på nya produkter och företagsnamn som är oftast substantiv.

4.3.1 Substantiv

Jag har indelat substantiven i olika semantiska fält och för det har jag inte använt någon indelning som följer någon forskares indelning, utan har gjort den enligt min egen uppfattning. Grupperna är skönhetsvård, relationer, benämningar på människor, teknik, underhållning, mat och dryck, motion och hälsa, samt mode och kläder (se tabell 6). De tre största grupperna i båda tidningarna är benämningar på människor, skönhetsvård samt mode och kläder. I Veckorevyn är dessa tre grupper exakt lika stora och var och en utgör nästan en sjättedel av alla substantiv. Tillsammans utgör de nästan hälften av alla substantiv i Veckorevyn. I Amelia är gruppen med benämningar på människor störst och i den finns ca en sjundedel av alla substantiv. Därefter kommer ord som har med skönhetsvård att göra och de utgör ungefär en niondedel av alla substantiv. Gruppen mode och kläder är den tredje största och utgör ca en tiondedel av substantiven. I Amelia motsvarar dessa tre grupper ungefär en tredjedel av alla substantiv. Alla excerperade substantiv finns i bilagorna 4 och 5.

Tabell 6. Fördelningen av substantiv enligt olika semantiska fält: 1) Skönhetsvård, 2) Relationer, 3) Människor, 4) Teknik, 5) Underhållning, 6) Mat och dryck, 7) Motion och hälsa, 8) Mode och kläder, 9) Övriga

I gruppen som består av benämningar på människor finns t.ex. yrkesbeteckningar eller liknande som i exempel 4.

- (4) Brangelina anställer ytterligare en hög med *nannies* (Veckorevyn 2008j: 6).

Andra yrkesbeteckningar är t.ex. *cop* i Veckorevyn och *spaterapeut* i Amelia. Ord som syftar på kvinnor är t.ex. *girl* och *lyxbabe* i Veckorevyn och *bridezilla* i Amelia. Ett exempel på benämningar på män är *hunk* som finns i båda tidningarna. I båda tidningarna finns också ord som har en negativ klang t.ex. *freak*, *stalker* och *wannabe*. Dessutom finns det tre ord i Veckorevyn som står för grupper: *millenials*, *entourage* och *white trash*.

Skönhetsvårdgruppen innehåller ord som har anknytning till olika behandlingar, hårvård och smink som i exempel 5.

- (5) Börja med att dölja mörka ringar och ojämnheter med *concealer* (Amelia 2008a: 54).

Många ord hamnar under rubriken smink och följande ord förekommer ofta i båda tidningarna: *foundation*, *highlighter* och *gloss*. Många ord har med solbad att göra, t.ex. sammansättningar som innehåller förkortningen *spf* (*sun protection factor*). En del av orden beskriver olika behandlingar t.ex. *peeling*. Ofta berättas det om olika produkter som har ett engelskt namn som t.ex. *after sun-lotion* och *bodylotion*. Dessutom finns det ord som har en anknytning till frisyrer t.ex. *back slick* och *page*. Det finns mer skönhetsvårdrelaterade lånord i Veckorevyn än i Amelia, eftersom denna grupp utgör ca en sjättedel i Veckorevyn och ca en niondedel i Amelia.

Speciellt kläder har en viktig roll när det skrivs om mode och i materialet finns lånord som *leggings* i exempel 6.

- (6) *Leggings* och bomullslinnen är hennes favoritplagg (Veckorevyn 2008j: 22).

Förutom *leggings* finns det ord som t.ex. *chinos* och *catsuit* i materialet. Ordet *outfit* kombineras i Veckorevyn med alla möjliga ord, t.ex. *flygplans-outfit*, *latexoutfit*, *röda mattan-outfit*, *sommaroutfitten* – och den längsta kombinationen – *superhjälte-möter-lärlarinna-outfit*. I Amelia finns ordet *outfit* ensamt men inte i olika kombinationer som i Veckorevyn. Andra ord som har med mode att göra är t.ex. *preppystil* och *high fashion* i Veckorevyn samt *shabby chic* och *boho-stil* i Amelia. Det finns också lånord för skor i tidningarna, t.ex. *flipflops*.

Andra grupper motsvarar inte särskilt stora delar av substantiven. Både i Amelia och Veckorevyn skrivs det ibland om hälsa och motion och t.ex. om olika träningsformer. Därför förekommer det lånord som t.ex. *bodypump*, *BMI* och *antioxidanter* i Veckorevyn och t.ex. *powerwalk*, *core* och *detox* i Amelia.

Engelskan spelar en stor roll i nöjesvärlden, men i mitt material finns det inte så mycket ord inom gruppen underhållning. Ord som har med musik att göra är t.ex. *r'n'b*, *rockabilly* och *soundtrack*. Ord från tv- och filmbranschen är t.ex. *sitcom* och *talkshow* i Veckorevyn och *reality-thriller* och *roadmovie* i Amelia. Det finns också några ord som hör samman med böcker t.ex. *chicklitt* och *feelgoodbok*.

Båda tidningarna har matlagningsspalt och därför finns det också lånord i materialet som har anknytning till mat, dryck eller matlagning. Några av dessa ord är benämningar på maträtter eller drycker som t.ex. *french toast* och *smoothie* i Veckorevyn samt *bagels* och *cupcakes* i Amelia. Ordet *brunch* finns både ensamt och i olika sammansättningar i båda tidningarna. Också ordet *craving* finns i flera tidningar och i Veckorevyn finns det också i kombinationen *kolhydratcravings*.

Engelskan spelar en stor roll i teknikens värld och i materialet har en del substantiv en anknytning till Internet, datorer eller teknik i allmänhet. I exempel 7 finns det vanliga lånordet *blogg*.

(7) Missa inte min *blogg* på *veckorevyn.com* (Veckorevyn 2008h: 8).

Ordet *blogg* är alltså vanligt och finns i avledningar som t.ex. *bloggande* och *bloggare*. Ordet finns också i många olika sammansättningar t.ex. *kändisbloggare* och *modeblogg* i Veckorevyn och *bloggform* och *blogglandskapet* i Amelia. Orden *wall*, *friendslista* och *friend request* har med nätgemenskapen Facebook att göra och finns endast i Veckorevyn. En del av orden hör samman med datorer t.ex. *laptop* och *internet*. I Veckorevyn finns också ord som har med mobiler att göra t.ex. *sms* och *mms*.

Många artiklar handlar om relationer och inom den gruppen är ord som har med dejting att göra vanliga, liksom i exempel 8.

(8) En gång i månaden har vi en *dejt* som vi växlar om att ta hand om (Amelia 2008b: 155).

Alla möjliga *dejting* -ord finns ofta i båda tidningarna, speciellt ordet *dejt* är mycket vanligt, liksom *dejting* som förekommer i olika kombinationer t.ex. *nätdejting* i båda tidningarna. Andra ord som har med relationer att göra är t.ex. *boyfriend* , *crush* , *fling* , *one night stand* och *break up-sex* i Veckorevyn. I Amelia finns det däremot ord som t.ex. *swinging* , *swingers* och *soulmates* .

Det var inte överraskande att substantiv blev den största gruppen. Det var också förväntat att det skulle finnas mycket lånord inom grupperna mode och kläder samt skönhetsvård, eftersom dessa teman har en stor roll i båda tidningarna. Veckorevyn har sammanlagt fler sidor om temana mode och skönhetsvård jämfört med Amelia och det resulterar i det att lånordsgrupperna mode och kläder samt skönhetsvård utgör en större del av helheten i Veckorevyn än de gör i Amelia. Om det finns mycket sidor om mode och skönhetsvård i tidningarna finns det också mycket lånord från dessa teman i materialet. En skillnad som också kan nämnas är att Veckorevyn inte har resesidor men Amelia har. Därför finns det några lånord i Amelia som har med resor att göra t.ex. *all inclusive-hotell*, *condohotell* och *wellnessresa*.

4.3.2 Andra ordklasser

När det gäller andra ordklasser är det intressanta att i Amelia är andelen verb 11 % och adjektiv 7 %. Men i Veckorevyn är situationen den omvända och andelen adjektiv är 11 % och verb 8 %. Medan substantiv är den absolut största gruppen i båda tidningarna, är den näst största gruppen verb i Amelia och adjektiv i Veckorevyn. Det är inte egentligen en stor skillnad, men i Veckorevyn används lite färggrannare språk än i Amelia, vilket skulle kunna förklara varför det finns mer adjektiv i Veckorevyn. Alla verb och adjektiv finns i bilagorna 6 och 7.

I kategoriseringen har jag använt några semantiska fält av Viberg (1983) dvs. befintlighetsverb, förflyttningsverb, kommunikationsverb, kognitiva verb samt verb för värdering. Dessutom har jag bildat ytterligare två grupper: verb för konkreta handlingar och verb för social verksamhet. Gruppen för konkreta handlingar är störst i båda tidningarna och utgör 48 % i Veckorevyn och 52 % i Amelia. Verb för konkreta handlingar är t.ex. *blogga*, *epilera*, *googla* och *posa* samt *recycla* som finns i exempel 9.

- (9) 5 sätt att *recycla* en bag-in-box-påse (Amelia 2008d: 84).

Den näst största gruppen i Veckorevyn är kognitiva verb och den innehåller verb som t.ex. *boosta* och *brainstorma*. Den tredje största gruppen i Veckorevyn är verb för social

verksamhet och där ingår verb som t.ex. *dejta* och *hooka up*. I Amelia delar grupperna verb för social verksamhet (t.ex. *mingla*) och verb för värderingar (t.ex. *fucka*) andraplatsen. Kommunikationsverb är t.ex. *sms:a* och befintlighetsverb t.ex. *chilla*. I tabell 7 visas hur verben fördelar sig kvantitativt enligt semantiska fält.

Tabell 7. Fördelningen av verb i olika semantiska grupper

	Veckorevyn	Amelia
	%	%
Verb för konkreta handlingar	48	52
Kognitiva verb	17	7
Verb för social verksamhet	10	11
Kommunikationsverb	7	7
Verb för värderingar	4	11
Befintlighetsverb	4	4
Övriga	10	7

I adjektivgruppen finns ord som är inlånade direkt från engelskan, t.ex. *amazing*, *nice* och *careless* och en del är anpassade till svenskan, t.ex. *flashig* och *trashig*. De flesta av adjektiven uttrycker värderingar eller beskriver utseende och stil t.ex. ordet *oversizade* i exempel 10.

- (10) Den *oversizade* kavajen skulle nog ha gjort sig bättre till ett par snygga jeans (Amelia 2008c: 58).

Adjektiv har jag delat i semantiska grupper dels med hjälp av Axelsson (1989), men jag har dessutom en grupp som jag kallar adjektiv för modestilar. Det intressanta med adjektiv är att den största gruppen i Veckorevyn är adjektiv för positiva värderingar (t.ex. *gorgeous*), medan den i Amelia är adjektiv för negativa värderingar (t.ex. *trashig*). Den näst största gruppen i Veckorevyn är adjektiv för utseende (t.ex. *blushig*) och i Amelia delar adjektiv för modestilar (t.ex. *bikerinspirerad*) och adjektiv för utseende andraplatsen. Procentuella andelar finns angivna i tabell 8.

Tabell 8. Fördelningen av adjektiv i olika semantiska grupper

	Veckorevyn %	Amelia %
Adjektiv för utseende	24	17
Adjektiv för modestilar	12	17
Adjektiv för positiva värderingar	28	11
Adjektiv för negativa värderingar	12	22
Övriga	24	33

I Amelia finns det endast ett adverb utöver substantiv, verb och adjektiv och det är ordet *absolutely*. I Veckorevyn finns det däremot sex stycken interjektioner och två stycken adverb. Adverb och interjektioner finns i tabell 9.

Tabell 9. Adverb och interjektioner i materialet

	Veckorevyn	Amelia
Adverb	spot on weird	absolutely
Interjektioner	nope shit sorry well yuck yummi	

Interjektionerna används antingen ensamma eller direkt i början av en mening. Både *yuck* och *yummi* till exempel finns som självständiga utrop efter en mening som de syftar på. Däremot börjar orden *shit*, *sorry* och *well* en mening. Det ena av de två adverbena är *spot on* och används för att markera att en detalj i en viss persons stil är mycket lyckad (se exempel 11).

- (11) *Spot on* är också hennes snygga nagellack (Veckorevyn 2008j: 18).

Det andra ordet som jag räknat som adverb ser egentligen ut som ett vanligt adjektiv. I tidningen står att ”betedde sig *weird*”, vilket inte skulle vara grammatiskt korrekt om frasen översatts till svenska (se exempel 12).

- (12) Jag var klumpig, mina höfter och rumpa betedde sig *weird* och kändes som de inte riktigt hängde med resten av benen (Veckorevyn 2008f: 6).

Användningen av ordet avslöjar att skribenten har haft för avsikt att använda adverb, men av någon anledning har använt formen *weird* istället för *weirdly*.

5 ORSAKER TILL INLÅNING AV ORD OCH FRASER

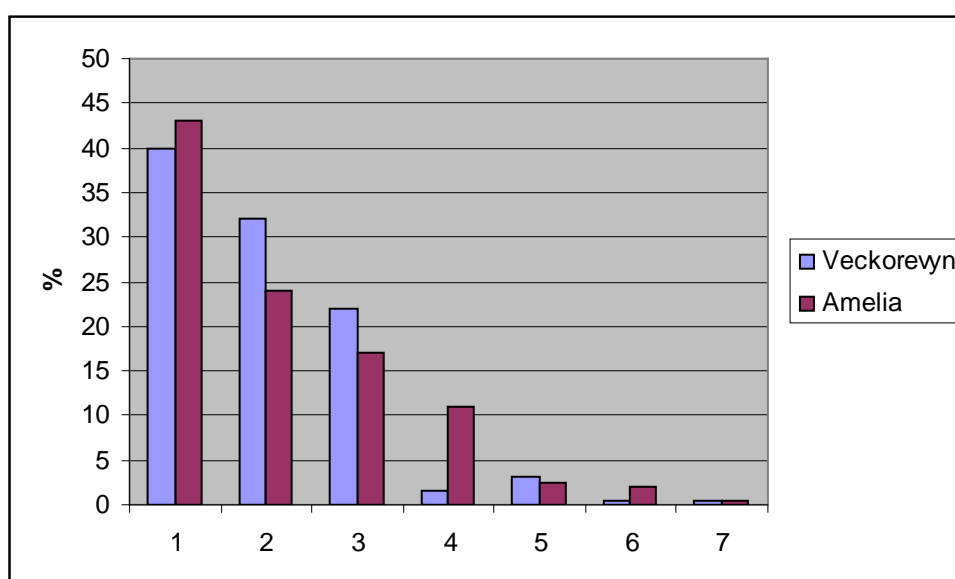
Det har inte alltid varit lätt att i mitt material avgöra varför ett visst ord har inlånats i svenskan. Dels beror det på att det kan finnas flera orsaker till inlåning istället för en. Jag har ändå försökt välja den kategori som jag anser representerar den huvudsakliga orsaken. Kontexten har tagits i beaktande och i de fallen där kontexten är mycket viktig kommer den att nämnas. Det bör också nämnas att när det gäller orsaker till inlåning, har endast den engelska leden i sammansättningarna beaktats (blandlån). Dessutom om jag t.ex. skriver att ordet *blogg* tillhör gruppen *att namnge en ny företeelse* betyder det att också avledningar (t.ex. *bloggare*) och sammansättningar (t.ex. *bloggläge*), som innehåller ordet *blogg*, finns i samma grupp även om jag inte nämner det. *Blogg* representerar alltså en hel ordfamilj.

Kategoriseringen följer Edlund och Henes (1992) modell (se avsnitt 3.4) och enligt den har jag delat in orden i sju olika grupper: de tre största grupperna är *att namnge en ny företeelse*, *att skapa associationer* och *att uttrycka en värdering*. Andra grupper är *förlaga på ett annat språk*, *att differentiera*, *att ge en komisk effekt* och *att få ett formellt lätthanterligt ord*. Alla uppfattar inte orden på samma sätt, så den här typen av kategorisering är alltid i viss mån subjektiv. Man kunde t.ex. tänka sig att ordet *laptop* används bara för att det låter ”finare” än *ett bärbar dator*, men själv har jag valt att placera det i kategorin *att få ett formellt lätthanterligt ord*, eftersom det är mycket kortare än den svenska versionen och därmed lättare att använda t.ex. i reklam.

Både i Amelia och i Veckorevyn är de tre största grupperna exakt desamma och de har samma frekvensordning. Den vanligaste orsaken till inlåningen är *att namnge nya företeelser*. I tidningarna berättas det t.ex. om nya produkter, tekniska uppfinningar och andra nya företeelser som inte har en benämning på svenska. Inom den gruppen finns också produkter som möjligen har en benämning på svenska, men eftersom det engelska ordet står på burken används det ofta. Den näst största orsaken är *att skapa associationer*. Många gånger finns det ett motsvarande ord på svenska, men skribenten har valt att använda ett lånord, eftersom det kanske låter finare enligt hennes/hans åsikt, för med sig ett intryck av lyx eller skapar positiva associationer på något annat sätt. Den

tredje gruppen är *att uttrycka en värdering*. Inom den gruppen finns adjektiv och andra ord som väcker känslor. Till skillnad från den föregående gruppen kan ord i denna grupp väcka både positiva och negativa känslor. I tabell 10 ser man skillnaderna mellan Veckorevyn och Amelia när det gäller orsakskategorier.

Tabell 10. Fördelningen av lånord enligt orsaker till inlåning: 1) att namnge en ny företeelse, 2) att skapa associationer, 3) att uttrycka en värdering, 4) förlaga på ett annat språk, 5) att differentiera, 6) att ge en komisk effekt, 7) att få ett lätthanterligt ord

De tre största kategorierna dominerar i Veckorevyn och de utgör ca 94 % av alla lånord. De fyra mindre grupperna utgör endast ca 6 % av alla lånord i Veckorevyn. När det gäller Amelia är situationen inte lika uppenbar, eftersom den fjärde största kategorin (förlaga på ett annat språk) utgör ca 11 %. Därför motsvarar de tre största grupperna inte lika stor del i Amelia som de gör i Veckorevyn, utan andelen är ca 83 %.

Kategorier som förblev helt tomma är *att generalisera*, *att uttrycka sig neutralt*, *att skapa språklig variation*, *luckor hos sändaren/mottagaren* och *att markera identitet eller grupptillhörighet*. Det är inte överraskande att det inte finns ord som har inlånats på grund av att det finns ett behov av att generalisera eller att uttrycka sig neutralt, eftersom de engelska ord som används i de svenska tidningarna oftast är allt annat än

neutrala eller generella ord. Det är inte heller troligt att skribenten skulle ha använt engelska uttryck, eftersom hon/han tror att läsaren inte kan förstå det svenska uttrycket (luckor hos mottagaren). Båda tidningarna är ju gjorda av svenska skribenter för svenska läsare. Däremot är det inte säkert om sändaren själv har haft luckor i språket och därför har använt ett engelskt ord. Det kan vara fråga om en tillfällig minneslucka när skribenten bättre har kommit ihåg en engelsk term. Många artiklar behandlar teman som hör nära samman med den engelskspråkiga världen som t.ex. artiklar om kändisar och mode. Därför är det inte så konstigt om skribenten lätt associerar till engelska ord. Inte ett enda lånord har jag heller kategoriserat så att det återfinns i gruppen *att markera identitet och grupptillhörighet*, eftersom jag uppfattar det som om alla lånord som helhet egentligen kunde höra till denna grupp medan däremot de enskilda orden kan kategoriseras i övriga grupper. Det är svårt att påstå att användningen av ett visst enskilt ord i materialet markerar grupptillhörighet. Men eftersom användningen av engelska uttryck i tidningarna är relativt vanlig, markerar de engelska lånorden, som helhet, grupptillhörighet. Tidningarnas skribenter vill få läsarna att känna sig som en stor familj, och samtidigt exkluderar de dem som inte kan engelska lika väl.

5.1 Att namnge en ny företeelse

Den största gruppen i båda tidningarna är *att namnge en ny företeelse*. Andelen är ca 42 % i Amelia och ca 40 % i Veckorevyn, så det finns inte någon större skillnad mellan tidningarna. Det kan vara fråga om nya företeelser som helt enkelt inte har en svensk motsvarighet, t.ex. *dvd*. I den här gruppen finns också produkter som har en svensk benämning, t.ex. *bodylotion* är samma sak som *kroppslotion*, men den engelska motsvarigheten används för att det sannolikt är naturligt att använda den benämning som står på produktförpackningen. Sådana engelska ord blir så bekanta att man knappt själv märker att de är engelska som i exempel 13.

- (13) Fuktgivande produkter, som oparfymerad *bodylotion*, är a och o för att lindra irritationer i huden (Veckorevyn 2008h: 83).

Det är alltså inte alltid fråga om nya företeelser, utan också om produkter som har funnits länge och som har både en svensk och en engelsk benämning. Men de här lånorden skulle inte passa i någon av de andra kategorierna, eftersom de inte används t.ex. för att skapa associationer eller för att låta finare.

Datorer och andra tekniska apparater utvecklas snabbt och därifrån kommer mycket nya termer i svenskan. I den här gruppen finns ord som på något sätt innehåller ordet *blogg*, men också ord som t.ex. *bugg*, *glitch*, *googla*, *highscore*, *inbox*, *instant message*, *internet*, *msn*, *smiley* och *USB-minne*. Ordet *laptop* används ofta t.ex. i reklam även om man kunde använda ordet *bärbar dator*, men eftersom *laptop* är kortare och lätt att använda har det blivit populärt (se exempel 14).

- (14) Hon kommer få dig att lägga undan *laptopen* (Veckorevyn 2008h: 36).

Nätgemenskapen Facebook har fört med sig orden *wall*, *friendslista*, *friend request* och *superpoka*. Funktioner som finns i mobilen är *mms* och *sms*, och ord som har med kameror att göra är *megapixel* och *rawläge*. Orden *dvd*, *sing-a-long-version*, *roadmovie* och *slow motion* har att göra med tv och filmer, *snooze knapp* finns på en väckarklocka, *ladyshave* har att göra med hårborttagning, *led stripes* med belysning och *gps* med navigering. Dessutom finns det några ord som har anknytning till musik: *backup-track*, *favoritplaylist*, *goth*, *Greatest hits-skiva*, *house-dj*, *houseklubb*, *mp3*, *r'n'b*, *rockabilly*, *shoutout*, *singback* och *soundtrack*.

Det är inte heller ovanligt att benämningar på mat och dryck kommer från engelskan och i materialet finns det ord som t.ex. *marshmallow* och *smoothie*. Också orden *sprayglaze*, *brunch* och *afterwork* anknyter till mat och dryck. Ord som har med hobbyer att göra är *roadracing*, *scrapbooking* och *kitebräda* och ord som har en anknytning till sex och relationer är *swinging*, *dirtytalk* och *eyefucking*. Andra ord som inte har en svensk benämning är t.ex. *flower power*, *girlpower*, *goth*, *millenials*, *byline*, *goodiebag*, *onliner*, *vip-rum* och *bag-in-box-påse*.

En engelsk benämning används ofta om olika sminkprodukter och skönhetsmedel också i svenskan som ordet *rootlifter* i exempel 15.

- (15) *Rootlifter* ger stadga där det bäst behövs, nere vid hårrötterna (Amelia 2008a: 59).

Vissa ord har inte ens en svensk benämning som t.ex. *after-sun-lotion*, *blottingpapers*, *body butter*, *gloss*, *highlighter*, *rootlifter*, *roll on-antiperspirantdeo* och *ögonprimer*. Andra ord som *bodylotion* och *lipgloss* används ofta även om man lika väl kunde använda de svenska motsvarigheterna *kroppslotion* och *läppglans*. Andra engelska produktnamn i materialet är t.ex. *concealer*, *foundation*, *leave-in produkt*, *makeupremover*, *after shave lotion* och *bronzepuder*. Även frisyrrer får benämningar från den engelskspråkiga världen, t.ex. *bob*, *page* och *dreadlocks*.

Vissa engelska ord kommer in i svenskan, eftersom man ofta ser dem på förpackningar. Även om ordet *light-läsk* också har en svensk motsvarighet, används den engelska förleden *light* troligen därför att den finns på många förpackningar av importerade produkter. *Spf* (*sun protection factor*) har att göra med solkrämer och orden *bake off* och *fair trade* finns på vissa livsmedelsprodukter.

Olika skönhetsbehandlingar och medel som används i samband med dessa behandlingar har också många gånger engelska namn (se exempel 16).

- (16) *Peelingen* gjorde underverk (Veckorevyn 2008h: 43).

Andra exempel är t.ex. *botox*, *epilering* och *spraytanning*. Termer som också har en anknytning till skönhet och hälsa är *detox*, *BMI*, *cellulit* och *antioxidant*. Dessutom kommer många nya motionsformer från den engelskspråkiga världen som t.ex. *bodypump*, *capoeira*, *core*, *chaos training*, *powerwalk*, och *pilates*. *Beachvolley* är inte en särskilt ny företeelse jämfört med de ovannämnda träningsformerna, men den finns också med eftersom den inte har en svensk benämning.

Eftersom både Amelia och Veckorevyn i varje nummer har artiklar om mode och nya trender är det inte överraskande att det finns många engelska lånord om t.ex. kläder i materialet som i exempel 17.

- (17) Den svarta *hoodien* är mönstrad med eldflammar (Amelia 2008c: 153).

Olika slags byxor heter t.ex. *capribyxor*, *chinos* och *leggings* och överdelar t.ex. *tanktopp*, *tubtopp* och *hoodie*. Lånord för skor är t.ex. *peep-toeskor*, *flipflops*, *sneakers* och *slip-in-skor*. Andra ord som har att göra med kläder och accessoarer är t.ex. *catsuit*, *push up-behå*, *boxertrosa*, *body*, *hipster*, *clutch*, *jumpsuite*, *fleecekläder*, *guldmesh*, *swaggermodell*, *halterneck* och *over-knee-strumpor*. Från USA kommer också ofta nya modetrender som t.ex. *boho*, *shabby chic* och *preppystil*. Orden *paisley*, *catwalk*, *streetwear*, *fashion tape* och *vintage* anknyter också till mode och kläder.

5.2 Att skapa associationer

Det finns en ganska stor kvantitativ skillnad mellan tidningarna i fråga om gruppen *att skapa associationer*. Andelen ord är ca 24 % i Amelia och ca 32 % i Veckorevyn. Många av orden i den här gruppen används i tidningarna, eftersom de skapar associationer till något fint och härligt. Användningen av engelska får också saken i fråga att låta finare, t.ex. om man hör ordet *beach* tänker man på klart, turkost vatten och palmer, medan ordet *strand* inte nödvändigtvis framkallar samma reaktion. Men de flesta av orden används bara för att det engelska ordet i sig helt enkelt låter finare. Det gör inte saken i fråga på något sätt bättre utan det handlar om själva ordvalet.

På samma sätt som ordet *beach* låter härligare än *strand* ger ordet *spa* associationer till något lyxigare än ordet *bad*. *Spa* låter som något som amerikanska kändisar besöker, som i exempel 18.

- (18) Åk iväg på några av Sveriges mest extraordinära *spabehandlingar* (Veckorevyn 2008h: 41).

Även om *klädkammare* är samma sak som *walk-in-closet*, skulle de flesta läsare troligen välja det sistnämnda på grund av hurdana associationer man får av ordet. Det låter också finare om man talar om *outfits* än om man skulle tala om *klädsel* eller helt enkelt om *kläder*. Om man bär på en *outfit* låter det som om man är stilig, trendig och alla detaljer är genomtänkta (se exempel 19).

- (19) Härligt ljuva och ljusa *outfits* får samsas med sliten denim (Veckorevyn 2008d: 50).

Vissa engelska ord får också yrken att bli finare. Arbetet som *art director* låter intressantare än arbetet som *reklamgrafiker*, *nanny* låter bättre än *barnskötare*, *wrestlare* låter häftigare än *brottare*. *Singer* och *songwriter* låter finare än *sångare* och *låtskrivare* (se exempel 20).

- (20) *Singer/songwritern* Sofia Talvik kan mycket väl vara den tredje, förlorade systemen till Mary Kate och Ashley Olsen (Amelia 2008a: 13).

Likadant låter *casting*, *audition*, *fundraiser* och *face-to-face-insamlingsarbetare* finare än de svenska motsvarigheterna. Musikernas liv låter roligt med *gigs* och *backstages* och *one night stand* låter inte lika negativt som *engångsligg*. Man får inte heller unga läsare att bli intresserade om man skriver om *lappteknik*, men om man istället använder *patchwork* låter det roligare och modernare.

Till skillnad från orden ovan, skapar följande lånord inte nödvändigtvis associationer till något mycket bättre än de svenska orden skulle göra, utan användningen av engelska är helt enkelt ett självändamål. I denna undersökning kallas de här orden för "modeord". Istället för att skapa positiva föreställningar om en viss sak genom att använda ett engelskt ord skapar skribenten positiva föreställningar t.ex. om sig själv, om artikeln eller om tidningen genom att använda engelska. Det är möjligt eftersom engelskan har hög status, speciellt bland ungdomar och unga vuxna. I båda tidningarna används de här modeorden relativt ofta (se exempel 21).

- (21) På Malibu *chillar* det stenhöga partyfolket på förmiddagen efter en hård partynatt (Amelia 2008c: 140).

Man pratar om att *chilla* istället för att *mysa* eller *ta det lugnt*. Ibland skrivs det om att ta en *brejk*, om att få *cash* eller om att ha *cravings*. I Amelia finns också verb som *bonda*, *booma*, *flasha* och *mingla*, samt substantiv som *partymood*, *klubbssound* och *connection*. I Veckorevyn är den här gruppen lite större och i den finns sådana verb som t.ex. *blinga*, *boosta*, *dissa*, *hooka up*, *hotta upp*, *joina*, *messa pimpa*, *posa*, *pusha*, *smajla* och *viewa*. Substantiv i den här gruppen är *entourage*, *guard*, *guts*, *move*, *singelhype*, *slide*, *urflippning* och *jag bryr mig inte ett skit-vibe*.

I den här kategorin finns också några ord som syftar på människor. I Amelia är det ord som *look-a-like* och *megastar* och i Veckorevyn ord som *boyfriend*, *girl*, *kid*, *celeb*, *cop*, *royalist* och *barbielookalike*. I Veckorevyn finns det dessutom några ord som kan användas i arbetslivet, t.ex. *approach*, *brainstorma* och *försäljningspitch*. Ord som har med skönhet och mode att göra är t.ex. *beauty*, *back slick*, *fashion*, *high fashion* och *dresscode*. Dessutom finns det ord som förknippas med sex och relationer: *break up-sex*, *crush*, *fling*, *sexappeal* och *two-tima*.

Det finns en skillnad mellan de två tidningarna när det gäller lånord som skapar associationer och det är just modeorden som gör skillnaden. I Veckorevyn används oftare ord som inte har någon annan funktion än att det låter fint med engelska. Det kan ha något att göra med det att Veckorevyn är riktad till unga läsare och i tidningen tror de att de genom att använda mycket engelska behåller sina läsare och skaffar kanske ännu flera.

5.3 Att uttrycka en värdering

Den tredje största gruppen är *att uttrycka en värdering*. Andelen lånord i den här gruppen är ca 17 % i Amelia och ca 22 % i Veckorevyn. Oftast handlar det om personbenämningar och adjektiv och till skillnad från den föregående gruppen finns det också negativa uttryck i den här gruppen. En del av orden skulle kunna ersättas med

svenska ord, men det finns också ord som innehåller en viss betydelsenys som svenska ord inte har, t.ex. *dramaqueen* är svårt att definiera med ett par ord på svenska (se exempel 22).

(22) Men hallå, vilken *dramaqueen* killen är! (Veckorevyn 2008g: 74).

Dessutom har t.ex. ordet *nice* en lite annorlunda känsla än ord som *trevlig* och *kul*. Inte heller är ordet *stylish* exakt samma sak som *stilig*. Ordet *stilig* kan ibland syfta på något mycket ”finare” än ordet *stylish*, som också kan användas t.ex. för gatumode.

En stor del av orden är benämningar på människor och oftast är de antingen positiva eller negativa. I båda tidningarna finns positiva benämningar som t.ex. *hunk* och negativa som t.ex. *freak*. I Amelia finns därutöver personbenämningar som *shopaholic* och *bridezilla* och i Veckorevyn *bad-boy*, *dramaqueen*, *golddigger*, *junkie*, *player*, *sugardaddy*, *white trash* och *mentalcas*.

I modeartiklar finns det ofta ord som används för att beskriva kläder eller utseende som i exempel 23.

(23) Härligt *trashiga* jeansshorts (Veckorevyn 2008d: 16).

I den gruppen finns också ord som t.ex. *oversized* och *cleana* i Amelia och *blushig*, *casual*, *greige*, *stylish* och *laidback* i Veckorevyn. Två ord som finns flera gånger i båda tidningarna är *feelgood* och *chick-litt*. Den förstnämnda kan användas när man talar om musik, filmer eller böcker, den sistnämnda har att göra med böcker. Båda används ganska ofta, vilket antyder att de flesta läsare redan har lärt sig vad de betyder.

Vissa ord kan användas i nästan vilken sammanhang som helst och de är sådana som t.ex. *nice*, *amazing* och *fabulous* (se exempel 24).

(24) Den känslan är *nice* (Amelia 2008c: 154).

Också förleden *it-* är något positivt och har kombinerats t.ex. på följande sätt i Veckorevyn: *it-par*, *it-girl* och *it-sko*. Det finns också några negativa ord som t.ex. *shite*, *fuck off*, *piss off*, *fuckad*, *freakin*, *fucking* och *needy*. När det gäller vissa ord måste man veta kontexten innan det är möjligt att avgöra om ordet är positivt eller negativt. I Amelia är t.ex. orden *old school-Mona* negativa (i betydelsen *gammaldags*) men i Veckorevyn är *oldschool* mer positivt (se exempel 25).

- (25) Agyness Deyn satsar på *oldschool* och glider runt New York på en damcykel (Veckorevyn 2008f: 14).

Ett ord som också syftar på människa är *milfig* (kommer från engelskans *MILF* vilket betyder *Mother I'd like to fuck*) som kan uppfattas som förolämpande eller komisk, beroende på kontexten och läsaren. Orden *shit*, *sorry* och *well* är effektmedel som också uttrycker antingen en negativ eller positiv värdering beroende på kontexten.

5.4 Förlaga på ett annat språk

De flesta av lånorden i den här kategorin har inlånats, eftersom artiklarna handlar om olika kulturer eller resor utomlands. Det är kanske inte riktigt sådana ord som Edlund och Hene (1992) menar med "förlaga på ett annat språk", men den här kategorin är den enda som jag anser passa för dessa ord. Man försöker inte låta finare med hjälp av dessa ord och man använder inte heller de här orden för att det inte finns passande ord på svenska. Ord i denna grupp utgör ca 11 % i Amelia och ca 1,6 % i Veckorevyn. Skillnaden är ansevärd men beror på att det finns resereportage i Amelia men inte i Veckorevyn.

En artikel i Amelia behandlar familjeresor till Orlando. Skribenten använder ord som t.ex. *splash zone*, *condohotell*, *timeshare-visningar* och *fast-pass-biljett*, eftersom då känner den som reser dit till de rätta termerna. Man använder engelska ord och förklarar betydelsen på svenska vid behov, t.ex. när man pratar om attraktioner på Disneyworld (se exempel 26).

- (26) Tryck ut en *fast-pass*-biljett till attraktionen och få förtur vid ett senare klockslag! (Amelia 2008f: 130).

En skribent har varit med på en *wellnessresa* och man måste ju använda det engelska ordet, om resan heter så. I en artikel som handlar om resor till Ibiza används ordet *all inclusive-hotell* och det kan också vara viktigt att veta om man själv vill boka en resa och bo på ett sådant hotell. En skribent berättar om sin resa till USA och då är det naturligt att prata om *Thanksgivinglunch* och inte t.ex. använda ordet *tacksägelselunch*.

Ett specialfall är en artikel om olika utländska rese mål i Sverige. Skribenten har valt att använda engelska ord, eftersom de tillhör landet och kulturen i fråga. När man pratar om ett engelskt tehus nämns ordet *afternoon tea* och när man pratar om en australisk bar nämns orden *aussie* och *down under*. Dessutom finns det ord som *decaf*, *diner* och *bagel* i en artikel där man berättar om en amerikansk lunchrestaurang. Alla dessa ord hör ihop med kulturen i fråga och det kanske skulle kännas fel att använda svenska ord i stället. Det är också fråga om att få ”den rätta känslan” när man skriver om utländska ställen. Det är också därför man använder ordet *halloween* när man berättar om historien bakom begreppet och vad det innebär i USA. *Halloween* i USA är inte samma sak som alla helgons dag i Sverige.

I Amelia finns också en matlagningsspalt och i ett nummer är det *cupcakes* som tema och därför finns också ord såsom *frosting*, *chocolate cupcakes* och *rasberry cupcakes* i artikeln. Skribenten vill uttryckligen beskriva hur man gör *cupcakes* i USA och hur hon förklarar termen syns i exempel 27.

- (27) Muffins med frosting kallas i USA för *cupcakes* (Amelia 2008c: 126).

I en artikel berättar en svensk kvinna om sitt liv i Kabul och i artikeln finns ordet *check-points*, vilket betyder en militär kontrollstation. Av samma orsak används ordet *regular dancer* i en artikel om en svensk kvinna som har jobbat som dansare i USA. Dessa ord används troligen för att den som intervjuas har använt samma ord och skribenten förklarar i artikeln vad orden betyder. Ett annorlunda fall är ordet *high school-film* som används när man skriver om en amerikansk skådespelare. Skolstadierna i Sverige och i

USA motsvarar inte helt och hållet varandra och därför är det bättre att använda den engelska termen.

Ett annat fall som finns i Amelia är orden *pigs* och *plygs*, som båda finns i en och samma mening. De här orden motsvarar bäst kategorins rubrik, eftersom det är fråga om ord som inte kan översättas i detta sammanhang. Artikeln handlar om polygamister i USA och skribenten berättar om deras liv (se exempel 28).

- (28) Fast deras barn som går i den lokala skolan får ibland finna sig i att bli kallade ”plygs” (en förkortning för polygamister, snarlik ”pigs”) (Amelia 2008f: 158).

Det blir inte samma sak om man skulle använda svenska ord, eftersom de engelska orden rimmar och bildar en slags (negativ) ordlek.

Alla ovannämnda exempel är ur Amelia och i Veckorevyn finns det endast sex ord i denna kategori. Det första ordet är *french toast* som skulle kunna översättas till *fattiga riddare*, men eftersom artikeln handlar om en resa till New York har skribenten valt att använda den ”lokala” termen. Då vet läsaren vad man ska beställa om man vill ha fattiga riddare i USA. En annan artikel handlar om en amerikansk kvinna som har gått på *high school* och spelat en *cheerleader* i en tv-serie. I en annan tidning berättar en engelsk skådespelerska att hon kan göra *Sunday roast* och *Yorkshire pudding*. Dessa ord hör ihop med den amerikanska respektive den engelska kulturen. Det sista ordet är *maid of honor* och den används i texten istället för *brudtärna*, eftersom så heter också filmtiteln.

- (29) Vill Tom bli hennes ”made of honor”? (Veckorevyn 2008d: 85).

Att använda det engelska ordet, som i exempel 29, är ett medvetet val, eftersom skribenten vill nämna filmtiteln på det sättet.

5.5 Andra orsaker till inlåning av ord

Återstående kategorier är *att differentiera*, *att få ett formellt lätthanterligt ord* och *att ge en komisk effekt*. Dessa grupper omfattar endast några lånord och den största gruppen är *att differentiera*. Den utgör ca 2,5 % av alla lånord i Amelia och ca 3,2 % av alla lånord i Veckorevyn och alla dessa ord har att göra med lånordet *dejt* . Jag anser att man har börjat använda *dejt* , eftersom det innehåller mer information jämfört med ordet *träff* . Om man pratar om att gå på en *dejt* , vet andra att det är fråga om ett romantiskt möte med någon som man är intresserad av. *Dejt* innehåller en betydelsenynans som *träff* inte har och därför är det fråga om differentiering. Ordet *dejt* finns med i den nyaste upplagan av SAOL (2006) och där definieras det på följande sätt: ”träff med ngn som man uppväntar” (SAOL 13). Ordet *träff* har däremot definierats som *möte* eller *sammankomst* och är därmed ett generellare begrepp jämfört med *dejt* . Ordet *dejt* har blivit vanligt och finns alltså med i SAOL 13. I följande exempel 30 finns avledningen *dejting* i två olika sammansättningar:

- (30) Första steget när du bestämt dig för att ge dig ut i nät*dejting*djungeln är att registrera dig på en lämplig *dejtingsajt* (Veckorevyn 2008b: 22).

Andra avledningar och sammansättningar presenteras i tabell 11 nedan.

Tabell 11. Lånord i gruppen att differentiera

Veckorevyn	Amelia
blinddejt	dejt
dejt	dejta
dejtande	dejtande
dejta	dejtingsajt
dejtingkultur	fikadejt
dejtingprofil	nätdejttande
dejtingregel	
dejtingråd	
dejtingsajt	
internetdejta	
nätdejtare	
nätdejting	

Sammanlagt fem ord finns i gruppen *att få ett formellt lätthanterligt ord* och de återges i tabell 12.

Tabell 12. Lånord i gruppen att få ett lätthanterligt ord

Veckorevyn	Amelia
hi-techdator laptop sitcom	laptop sitcomstjärna

På svenska kan man prata om *situationskomedi* istället för *sitcom* eller *högteknologi* istället för *hi-tech*, men de färdiga förkortningarna på engelska har blivit ganska vanliga istället. På samma sätt har *laptop* blivit vanligt istället för *en bärbar dator*. De engelska orden är lätthanterliga, eftersom de är korta och därför är det också lättare att använda dem i sammansättningar. De är också relativt välkända engelska ord och påminner lite om de motsvarande svenska orden.

I kategorien *att uppnå en komisk effekt* finns sammanlagt sju lånord och de räknas upp i tabell 13.

Tabell 13. Lånord i gruppen att uppnå en komisk effekt

Veckorevyn	Amelia
hunka large	cora defriend oh no:a walka wrap rage

Det första lånordet i Veckorevyn är verbet *hunka* som inte är ett riktigt ord. Det finns i exempel 31.

(31) Pontus *hunkade* loss i Veckorevyn! (Veckorevyn 2008e: 17).

Det kan vara svårt att förstå vad skribenten menar med ordet, men avsikten är att vara rolig. Det är ganska komiskt, om man tänker på hur någon ”hunkar loss”. Det andra exemplet är egentligen en ordlek. Skribenten leker med benämningar på klädstorlekar (se exempel 32).

- (32) Storleken på Topshops lilla drömlåsa är 38 och storleken på din beundrarskara blir *large* (Veckorevyn 2008i: 38).

Det första lånordet i den här gruppen i Amelia är verbet *oh no:a*. Det finns i en artikel där skribenten berättar hur hans barn har lärt sig det engelska uttrycket *oh no* och efter det har barnet börjat *oh no:a* hela tiden. En engelsk interjektion har förvandlats till ett svenskt verb och det är just överraskningsmomentet som gör det roligt. Det är samma sak med de två andra verben i Amelia: *cora* och *walka*. Det är egentligen fråga om substantiven *core* och *powerwalk*, men skribenten har ändrat ordet till verb som inte används normalt och det är igen det annorlunda sättet att använda orden som är roligt.

Ett specialfall är två ord som inte riktigt passar in i någon av de kategorierna. I Amelia finns nämligen en liten spalt som heter ”Amelias ordbok” och därifrån kommer orden *defriend* och *wrap rage*. Den som har kommit på de här orden på engelska har försökt att vara rolig och därför finns de också i kategorin *att ge en komisk effekt*. Det är också meningen med Amelias ordbok: att berätta om roliga engelska ord som inte ännu har en benämning på svenska och som beskriver fenomen som på något sätt tillhör nutiden. Amelias ordbok definierar ordet *defriend* på följande sätt:

Defriend [difränd]. I takt med att våra sociala liv flyttat ut på nätet i allt högre utsträckning har det skapats en hel räckta ord på det temat. Det senaste i raden är *defriend*, vilket betyder att man plockar bort en kontakt på en social nätverksida. (Amelia 2008e: 15.)

Om *wrap rage* skrivs på följande sätt:

Wrap rage [Räpp räich]. Du har säkerligen upplevt ett anfall av *wrap rage*, åtminstone om du köpt någonting i plastförpackning de senaste åren. Dessa blir mer och mer svårforcerade. När varken sax, förskärare, yxa eller dynamit hjälper uppstår det vansinnesutbrott som kommit att betecknas som *wrap rage*. (Amelia 2008d: 15.)

Det är inte orden i sig som är roliga utan det är begreppen som de syftar på som är komiska.

5.6 Orsaker till inlåning av engelska fraser och meningar

Det finns fler engelska fraser och meningar i Veckorevyn än i Amelia. I Veckorevyn finns sammanlagt 63 stycken fraser och meningar och i Amelia 47 stycken. En självständig engelsk mening kan komma före eller efter en svensk mening den syftar på, t.ex. i exempel 33.

- (33) Okej, men det sårar din kvinna. *Be a man about it!* (Amelia 2008b: 106).

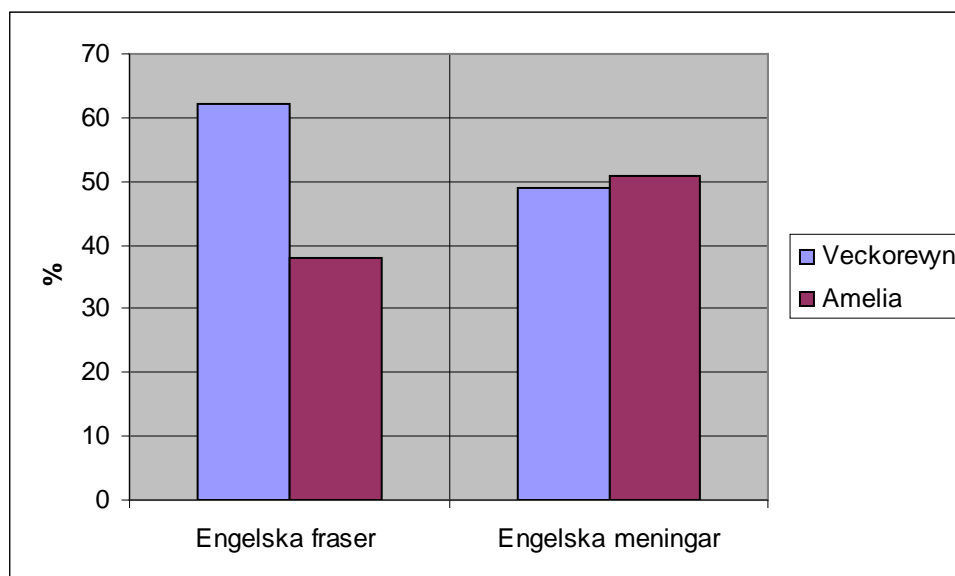
Men det är lite vanligare att skribenten blandar svenska och engelska och använder korta engelska fraser inom en svensk mening som i exempel 34.

- (34) Du är fixad och snygg, *looking your best* (Veckorevyn 2008b: 73).

Ibland finns det också hela engelska citat inom en svensk mening (se exempel 35).

- (35) Spencer rullade med ögonen åt mig och sa "You heard the boss lady" (Veckorevyn 2008b: 17).

Det finns 19 stycken självständiga engelska meningar i Veckorevyn och 20 stycken i Amelia. När det gäller engelska fraser och citat inom en svensk mening, så finns det 44 stycken i Veckorevyn och 27 i Amelia (se tabell 14). Av alla engelska fraser i materialet är alltså ca tre femtedelar från Veckorevyn och två femtedelar från Amelia. I Amelia finns ungefär lika många engelska fraser och meningar, men i Veckorevyn dominerar meningar som innehåller både engelska och svenska ord. Det betyder alltså att i Veckorevyn är man inte rädd för att sätta engelska inlägg i svenska meningar och på det sättet blanda två språk.

Tabell 14. Fördelningen av fraser och meningar mellan tidningarna

Vad gäller enskilda ord har det alltid funnits någon grupp där ett visst ord har kunnat placeras i fråga om orsaker till inlåning. Det är möjligt att delvis tillämpa Edlund och Henes (1992) lista av orsaker (avsnitt 3.4) när det gäller fraser och meningar, men alla fraser och meningar kan inte sättas in i någon av grupperna. Därför måste inlåningen förklaras på något annat sätt. Som tidigare sagt anser Kotsinas att tidningarna helt enkelt vill "hotta upp" vissa texter (Kotsinas 2003: 257). Ljung har ganska likadana åsikter och han säger att ibland vill man "sätta färg på det man säger eller uppnå någon annan specialeffekt" (Ljung 1988: 150). Jag har bildat en ny grupp för sådana fraser som inte kan förklaras med hjälp av Edlund och Henes lista. Jag lånar Ljungs ord och kallar gruppen för *att sätta färg på texten*. Denna grupp har inte använts när de enskilda orden har kategoriserats, eftersom de kan placeras i de grupper som redan finns. Om man ändå skulle ha gjort det, hade en stor del av orden hamnat i den nya gruppen; åtminstone alla ord från de två stora grupperna *att skapa associationer* och *att uttrycka en värdering* skulle ha kunnat placeras i den nya gruppen.

Den största delen av fraser och meningar i båda tidningarna hamnar i gruppen *att sätta färg på texten*. I Amelia är andelen lite mindre än i Veckorevyn och utgör ca 62 % av alla fraser och meningar, medan den motsvarande siffran är 71 % i Veckorevyn. Det blir

ganska klart att engelska fraser och meningar oftast används för att göra texten roligare att läsa och inte därför att man måste använda engelska. Om man först ser på engelska tillägg i svenska meningar i Amelia, märker man att tilläggen oftast ligger i mitten av eller i slutet av meningen som i exempel 36 och 37.

(36) Det är magnetiskt och helt *over the edge* (Amelia 2008c: 138).

(37) Klarar även *long lasting* makeup (Amelia 2008a: 57).

Mer sällan börjar ett engelskt tillägg en mening som i exempel 38.

(38) *Life was sweet* med socker uppå (Amelia 2008b: 86).

Det kan bero på att det är lättare för läsaren om engelska tillägg kommer lite senare i en mening. När det gäller självständiga meningar finns det ingen större skillnad, men oftast syftar de engelska meningarna på den föregående svenska meningen och används som ett slags effektmedel (se exempel 39).

(39) Han blev såklart arg på mig. *Point made!* (Amelia 2008c: 25).

Att de används som effektmedel syns också i det att de ofta är utrop som i följande exempel 40.

(40) Don't do it! (Amelia 2008e: 130).

Engelska används ibland också i rubrik som i exempel 41.

(41) Boring boring (Amelia 2008a: 89).

I Veckorevyn används relativt ofta korta engelska fraser och citat i svenska meningar. Liksom i Amelia finns tilläggen oftast i mitten eller i slutet av en svensk mening, som det framgår av exempel 42 och 43.

- (42) Ett dåligt försök av Madonna *back in the 80's* (Veckorevyn 2008b: 16).
- (43) Har jag en *bad hair day* så sätter jag upp håret (Veckorevyn 2008a: 19).

Majoriteten av de engelska tilläggen ligger i slutet av en mening. Att ha engelska fraser i mitten av en annars svensk mening verkar vara ovanligare, åtminstone om frasen är utan citationstecken. Det är endast ett par stycken tillägg som börjar en mening. Självständiga meningar syftar oftast på den föregående svenska meningen som i exempel 44 och 45.

- (44) Och det vill han inte ha på sitt samvete. *Say what?* (Veckorevyn 2008c: 73).
- (45) Idas sommarvisa för sjuttioelfte gången. *You bet!* (Veckorevyn 2008e: 4).

Ibland har skribenten inte använt engelska för att göra texten roligare, utan det är fråga om ett engelskt citat eller liknande och gruppen är densamma som i Edlund och Henes (1992) lista *förlaga på ett annat språk*. Den här typen av engelska tillägg och meningar utgör 26 % i Amelia och 25 % i Veckorevyn. I Amelia finns citat som kan vara mycket korta t.ex. ”cute baby” (Amelia 2008d: 140) eller lite längre som i exempel 46.

- (46) ”I want a man with nuclear power” citerades hon i Times (Amelia 2008d: 18).

I Veckorevyn finns t.ex. ett par korta tillägg i gruppen *förlaga på ett annat språk* som finns i en artikel som handlar om textningsfunktioner i dvd-filmer (se exempel 47).

- (47) Lite som när man klickar på ”English for the hearing impaired” på en dvd och får ”helicopter swoosing by” och ”sad music playing” (Veckorevyn 2008h: 48).

En sådan textningsfunktion finns oftast endast på engelska och därför är fraserna troligen inte översatta. I en tidning berättas det om T-shirtar med olika texter på (se exempel 48).

- (48) I love my rich girlfriend (Veckorevyn 2008f: 17).

Fraserna "the living barbie" (Veckorevyn 2008g: 27) och "the one-billion-dollar-booty" (Veckorevyn 2008h: 21) har också kategoriserats i den här gruppen, eftersom de syftar på Paris Hilton respektive Jennifer Lopez i engelska källor. Det är inte samma sak om fraserna skulle vara översatta till svenskan, eftersom de är ett slags binamn.

Några fraser och meningar har använts för att ge en komisk effekt och den gruppen motsvarar 13 % i Amelia och 3 % i Veckorevyn. Den första i Amelia är ett kort tillägg (se exempel 49).

- (49) Very important prenumerant (Amelia 2008c: 42).

Skribenten har omvandlat den välkända förkortningen *VIP* (*very important person*) till en annorlunda form. De andra komiska tilläggen och meningarna finns i en och samma krönika av Malin Wollin. Hon syftar tydligen på en låttitel *Damn I wish I was your lover* och använder t.ex. följande fraser och meningar (se exempel 50, 51 och 52).

- (50) Damn I wish I was a lesbian (Amelia 2008e: 76).
- (51) Damn I wish I was jämställd (Amelia 2008e: 76).
- (52) Damn I wish Joachim was a girl så att det inte spelade någon som helst könsroll att han bär pelletssäcker och har koll på när bilen måste servas (Amelia 2008e: 76).

Den första komiska frasen i Veckorevyn finns i exempel 53.

- (53) Vem vill inte bli uppraggad av en *italian stallion*? (Veckorevyn 2008c: 12).

En svensk översättning av frasen *italian stallion* skulle inte riktigt få fram samma effekt. Att orden *italian* och *stallion* rimmar med varandra är ytterligare en orsak till att frasen låter rolig. Den andra komiska meningen finns i exempel 54.

- (54) Ha, been there, dreamt that! (Veckorevyn 2008c: 6).

Skribenten har omvandlat frasen "been there done that" till en annorlunda form, vilket gör den rolig.

Det finns fler lånord i Veckorevyn än i Amelia och det är samma sak med fraser och meningar. Dessutom använder man oftare fraser och meningar i Veckorevyn enbart för att sätta färg på texten och göra den roligare att läsa. När det gäller enskilda lånord använder skribenter ibland lånord som alla inte nödvändigtvis känner till. Men när det är fråga om fraser och meningar är de oftast fasta uttryck som troligen är bekanta för många läsare, t.ex. "Too cool for school", "What goes around comes around" och "Less is more". I materialet finns ganska få fraser som inte är fasta uttryck. Alla fraserna och meningarna finns i bilagor 8 och 9.

6 ETABLERADE OCH "ONÖDIGA" ENGELSKA LÅNORD

6.1 Etablerade lånord

Jag har använt SAOL 12 för att avgöra vilka lånord som kommer med i undersökningen. Det är över tio år sedan den upplagan utkom och mycket har hänt efter det. Några ord som har kommit med i undersökningen, t.ex. *dejt* är vanliga nuförtiden, vilket också syns i stavningen (jfr. *date – dejt*). *Dejt* är inte med i SAOL 12, men finns i den nyaste upplagan, SAOL 13 och det gör också ord som t.ex. *spa, freak, beach* och *brunch* . I teknikens värld hinner det hända mycket inom tio år och därför utvecklas också språket snabbt. Ord som t.ex. *blogg, laptop, sms, dvd* och *googla* finns med i SAOL 13. Jag anser att lånord som finns med i den nyaste SAOL kan kallas etablerade lånord. Om jag skulle ha använt SAOL 13 för att avgöra vilka ord som ska undersökas, hade jag haft ungefär 200 lånord färre i mitt material. Det betyder att jag skulle ha haft ca 400 lånord i mitt material istället för 615. Jag valde ändå SAOL 12 för att få mer material att bearbeta och för att få en bredare bild av helheten.

Det finns en liten skillnad mellan tidningarna när det är fråga om etablerade lånord. Av alla lånord i Amelia finns ca 35 % med i den nyaste upplagan av SAOL. Den motsvarande siffran är 31 % i Veckorevyn. Det betyder alltså att i Amelia används oftare sådana ord som redan har blivit etablerade i svenskan. Skillnaden är inte stor, men den kan tyda på att i Veckorevyn används lite ovanligare lånord jämfört med Amelia.

Som tidigare konstaterades i avsnitt 4.2.2 kan det faktum att man använder ett lånord i en sammansättning vara tecken på att det lånordet har blivit etablerat i språket. Sammanlagt ca 40 % av de engelska ord som används i blandlånen finns med i den nyaste upplagan SAOL 13. Om man anser att alla ord som finns i SAOL är svenska, är det alltså 40 % av blandlånen i materialet som är helt svenska sammansättningar enligt SAOL 13. Av alla ordlån finns ca 28 % med i SAOL 13. Det betyder att man använder bekantare lånord i blandlån, medan sådana lånord som inte nödvändigtvis är bekanta för alla läsare används ensamma som ordlån. Resultaten antyder alltså att när man börjar

använda ett nytt lånord i språket används det först helt ensamt och när det har blivit vanligare kan man börja använda det i sammansättningar också. Om man ser på skillnaderna mellan tidningarna, visar det sig att de blandlån som finns i SAOL 13 utgör en större grupp i Amelia än vad de utgör i Veckorevyn. Siffran är 44 % i Amelia och 38 % i Veckorevyn. Det kan betyda att skribenterna i Amelia är lite försiktigare med att använda ovanliga lånord i sammansättningar än skribenterna i Veckorevyn.

När SAOL 14 utkommer om några år, får man se vilka ord i undersökningen som har kommit med i den upplagan. Det är svårt att säga hur språket utvecklas, men det kan vara lånord som redan nu ofta används i sammansättningar. Då kan det vara ord som t.ex. *outfit*, *detox*, *boost* och *hunk* som har blivit etablerade i svenskan. Men det kan också vara så att vissa lånord är populära endast under en viss period och sedan glöms bort. Det kan hända t.ex. med ordet *detox* som finns i många kombinationer i materialet, eftersom olika *detox*-behandlingsmetoder är trendiga. Men efter ett tag kan dessa behandlingsmetoder heta något annat och dessutom kommer det hela tiden nya behandlingsmetoder som kan bli populära istället.

Speciellt lånord som inte har blivit etablerade i språket kan orsaka vissa problem. Ett problem är hur man stavar engelska lånord. Det är inte alltid lätt eftersom man i engelskan har olika skriftbilder för språkljud som låter likadana och även tvärtom. Homograf är ett ord som har två olika uttalssätt och två olika betydelser, t.ex. engelskans *overall*. Om man betonar den första stavelsen i *overall* betyder det *en halare* men om betoningen ligger i slutet blir betydelsen *allt som allt*. (Higgins 2010.) Heterograf är däremot ett ord eller stavelser som låter likadana men stavas olika, t.ex. de engelska orden *pear*, *pair* och *pare* har alla samma uttal (Spelling society 2003). En del skribenter anpassar lånord till svenskan för att underlätta uttalet (jfr. *nice* – *najs*). Mickwitz (2010) har i sin doktorsavhandling undersökt bl.a. ortografisk anpassning av engelska lånord och hon konstaterar att det ändå är en liten del av lånord som anpassas till svenskan. Hon undersökte engelska lånord i sverigesvenska och finlandsvenska dagstidningar och det var endast en femtedel av lånord som var anpassade till svenskan. (Mickwitz 2010: 168.)

Ibland uppstår också stavningsfel i tidningar och t.ex. i Veckorevyn finns lånordet *chick-lit*, men i Amelia har det skrivits *chic-lit*. Skillnaden är inte stor, men *chick* och *chic* betyder ju olika saker: *chick* är den rätta termen och betyder *en flicka*, medan *chic* betyder något som är *stiligt* och *elegant*. Betydelsen förändras på grund av ett litet misstag, fast alla läsare troligen har förstått vad skribenten menar (se exempel 55).

- (55) Men trots *chiclit*-karaktären har författarna även denna gång bakat in ett budskap (Amelia 2008c: 15).

Även ifråga om ordet *rhythm'n'blues* har det uppkommit ett litet stavningsfel och det har skrivits *rythm'n'blues*. Den här typen av fel är inte allvarliga och även engelskspråkiga stavar fel ibland, men felen visar hur det kan bli när man använder ord från ett annat språk.

Även sammansatta engelska ord orsakar problem, eftersom man särskriver sammansatta ord oftare i engelskan jämfört med svenskan. Då blir det ofta många olika versioner, t.ex. engelskans *feel-good* skrivs ibland *feel good* eller *feelgood* och *old school* ibland *oldschool*. Användningen av bindestreck varierar också, en del skribenter använder det oftare än andra och det syns speciellt i det hur man kombinerar lånord med svenska ord i sammansättningar. Ordet *oversizeblus* är utan bindestreck, medan *oversize-skjorta* försetts med bindestreck. *Walk-in closet* skrivs ibland *walk-in-closet* med två bindestreck och ibland med bindestreck mellan den engelska och svenska leden *walk in-garderob*. Dessutom skrivs *one-night stand* ibland *one night stand* och ibland *one-night-stand*.

Likheterna i svenskan och engelskan kan också skapa problem och t.ex. förleden *it* i sammansättningen *it-par* har inget att göra med informationsteknologi utan det betyder ett par som alla beundrar just då. Det kan ibland hända att man inte kan inlåna något engelskt ord, eftersom det skulle förväxlas med ett svenskt ord som ser likadant ut. Det kan vara förvirrande om man t.ex. ser ordet *break* (se exempel 56) i en tidning och slår upp det i SAOL: ”servegenombrott i tennis” (SAOL 13).

- (56) [...] att jag aldrig skulle *breaka* (Veckorevyn 2008c: 25).

I exempel 56 betyder *breaka* att bli känd och populär och har inget att göra med tennis. Andra gånger kan uttalet orsaka problem, t.ex. med orden *att hooka up* (*hook up*) eller *att peaka* (*peak*), om man inte känner till det engelska uttals sättet. Ordet *dejt* har anpassats till svenskan och innan det kan stavningssättet *date* ha orsakat problem. Ifråga om sådana ord är det bättre att anpassa dem till svenskan så att alla vet hur ordet uttalas. Men det är många gånger så att man hellre lånar in sådana ord som inte ser alltför främmande ut. Mickwitz (2010) upptäckte i sin undersökning att man föredrar att inlåna engelska lånord vars stavning sammanfaller med den svenska (Mickwitz 2010: 169).

Det är framför allt föränderligheten som orsakar problem för språkvården. Alla skriver lånorden som de själva tror att är det rätta sättet och det resulterar i så många olika versioner att till slut är det ingen som vet vad som är det korrekta sättet. Det är inte ett stort problem när det gäller ord som används mycket sällan, men med ord som ofta förekommer i media kan det vara förvirrande. Därför är det bra att ord som har blivit etablerade i svenskan tas med i SAOL, eftersom då har alla en modell att följa. Fast ibland ger även SAOL två olika alternativ, t.ex. *tajt* och *tight* (SAOL 13).

6.2 Onödiga lånord

På Språkrådets (2010) webbsida finns en lista över engelska uttryck som har en svensk motsvarighet. Sidan har uppdaterats i februari 2010. Med på listan finns 28 ord som också finns i mitt material. Dessa ord är: *approach* (*infallsvinkel, angreppssätt*), *art director* (*AD*) (*reklamformgivare*), *audition* (*provsjungning, provspelning*), *backup* (*säkerhetskopia, reservkopia*), *bag-in-box* (*boxvin, kartongvin*), *bakeoff* (*om bröd*) (*butiksräddat*), *beachvolleyboll* (*strandvolleyboll*), *boom* (*uppgång*), *brainstorm*, *brainstorming* (*idémöte*), *cheerleader* (*hejklacksledare*), *date* (*träff*), *freak* (*-fanatiker, -älskare, knäppis*), *kit* (*utrustning, sats, paket*), *laptop* (*bärbar dator*), *light* (*lätt-, sockerfri, fettfri, lågkalori-*), *lookalike* (*kopia; dubbelgångare*), *primer* (*grundfärg*), *pusha* (*pressa, driva på*), *rookie* (*nykomling*), *shot* (*snaps*), *slash* (*snedstreck*), *smiley* (*smilis*), *soundtrack* (*filmmusik*), *talkshow* (*pratprogram*), *timesharelägenhet*

(*andelslägenhet*), *walk-in-closet* (*klädkammare*), *wellness* (*välbefinnande, sundhet*) och *wrestling* (*fribrottnings*).

Jag håller i stort sett med att de svenska motsvarigheterna lika väl kunde användas. Men vad gäller ordet *AD* anser jag att det fungerar ganska bra i svenskan, eftersom det är kort och mer lätthanterligt än ordet *reklamformgivare*. Dessutom finns det i mitt material i kombinationen *AD-Mari* som är lättare att forma och behandla än *reklamformgivare-Mari*. På samma sätt är ordet *laptop* lätt att använda istället för *bärbar dator*, eftersom det är kortare. Dessutom anser jag att ordet *dejt* har blivit ett nödigt lånord, eftersom det är mer specifikt än ordet *träff* (se avsnitt 5.5). Ordet *cheerleader* finns i mitt material i en artikel som handlar om en skådespelerska som spelar en cheerleader i en amerikansk tv-serie (se exempel 57).

- (57) Hayden Panettiere har i rollen som odödliga *cheerleadern* Claire blivit favorittjejen för alla Heroes-fans (Veckorevyn 2008i: 20).

Eftersom ordet syftar på en hejklacksledare i USA, är det ganska naturligt att den engelska motsvarigheten används. Också ordet *timeshare* används i mitt material i en artikel som berättar om andelslägenheter utomlands och därför är det bra att känna till det engelska ordet *timeshare*.

I materialet finns också tre ord som inte har en svensk motsvarighet, men på Språkrådets (2010) webbsida finns ändå förslag på ord som kunde användas istället för dessa lånord. Orden är *backstage* (*bakscen*), *catwalk* (*podium, estrad*) och *push-up-behä* (*lyft-bh*). Jag anser att orden *bakscen* och *lyft-bh* skulle fungera ganska bra. Men ordet *catwalk* är ett annorlunda fall, eftersom det inte är fråga om vilken som helst estrad, utan en sådan som finns vid modevisningar. Om man ser ordet *catwalk* vet man genast vilken sorts estrad det är fråga om, men det gäller inte orden *estrاد* och *podium*. Det kan också vara problematiskt hur man ska få människor att använda de nya svenska motsvarigheterna, när de redan har blivit vana med de engelska orden.

Alla ord som finns på Språkrådets (2010) webbsida har jag ändå satt i någon av de grupper som representerar orsaker till inlåning. Så på det sättet kan det konstateras att inga av dessa lånord kan anses vara helt onödiga. Men meningen med Språkrådets lista är att visa att det är möjligt att använda också ett svenskt uttryck istället för ett engelskt. Om man anser att de ord som har en motsvarighet i svenskan är onödiga, kan jag lägga åtminstone följande 43 ord till listan: *alien* (rymdvarelse), *all-in-one* (allt-i-ett), *beach* (strand), *beauty* (skönhet), *biker* (motorcyklist), *bodylotion* (kroppslotion), *boyfriend* (pojkvän), *bonda* (skapa ett band), *boost* (kick), *breaka* (göra ett genombrott), *brejk* (paus), *bronze* (brons), *camp* (läger), *cash* (ta betalt), *casting* (rollsättning), *celeb* (kändis), *chilla* (slappa, softa, koppla av), *connection* (kontakt, förbindelse), *cop* (polis), *crush* (förtjusning, förälskelse), *dresscode* (klädkod), *entourage* (sällskap), *face-to-face* (ansikte mot ansikte), *fashion* (mode), *fundraiser* (penningsamling), *gig* (rock-/popspelning) *girl* (tjej, flicka), *hoodie* (munkjacka), *kid* (barn), *lipgloss* (läppglans), *nanny* (barnskötare), *one night stand* (engångsligg), *outfit* (klädsel), *patchwork* (lappteknik), *power* (kraft, styrka), *recycla* (återvinna), *singer* (sångare), *sitcom* (situationskomedi), *songwriter* (låtskrivare), *spa* (bad, badanstalt, hälsoanläggning), *surprise* (övertaskning), *tit* (bröst) och *topless* (topplös).

Det finns också många ord i materialet som har alternativ i svenskan eller som åtminstone kunde uttryckas på något sätt på svenska. De är ofta adjektiv eller substantiv som syftar på en människa eller beskriver något. Sådana ord är t.ex. *amazing*, *babe*, *badass*, *bad boy*, *basic*, *blushig*, *casual*, *fabulous*, *fucking*, *kinky*, *laidback*, *mentalcase*, *nice*, *scary* och *spooky*. De flesta av orden har använts därför att skribenten har velat göra det, inte för att det inte finns ett ord på svenska. Men när det gäller vissa ord kan man påstå att det finns en viss nyans som kanske inte finns i svenska alternativ. Ordet *casual* är inte helt samma sak som ordet *ledig*. En ledig klädsel kan i vissa fall syfta också på en mycket ledig klädsel, men en *casual outfit* kan användas också t.ex. på en fin middag. Men hur orden uppfattas kan vara mycket subjektivt, speciellt när det är fråga om ord som inte är på ens modersmål, eftersom man t.ex. kanske inte känner till alla bibetydelser av ord.

7 KOMPARATIV ANALYS AV ANVÄNDNINGEN AV LÅNORDEN I MATERIALET

Jag har som hypotes för denna undersökning att det finns mer engelska lånord i ungdomstidningen Veckorevyn än i Amelia. Enligt Kotsinas (2003) används engelska ord i ungdomstidningar, eftersom de ”för med sig en fläkt av stora världen” (Kotsinas 2003: 250). På något sätt har jag tänkt att ”den fläkten” är viktigare för ungdomar än vuxna och därför tror jag att det används mer engelska i ungdomstidningar än i tidningar för vuxna kvinnor. Jag valde Veckorevyn och Amelia, eftersom de är ganska likadana tidningar men är riktade till olika åldersgrupper.

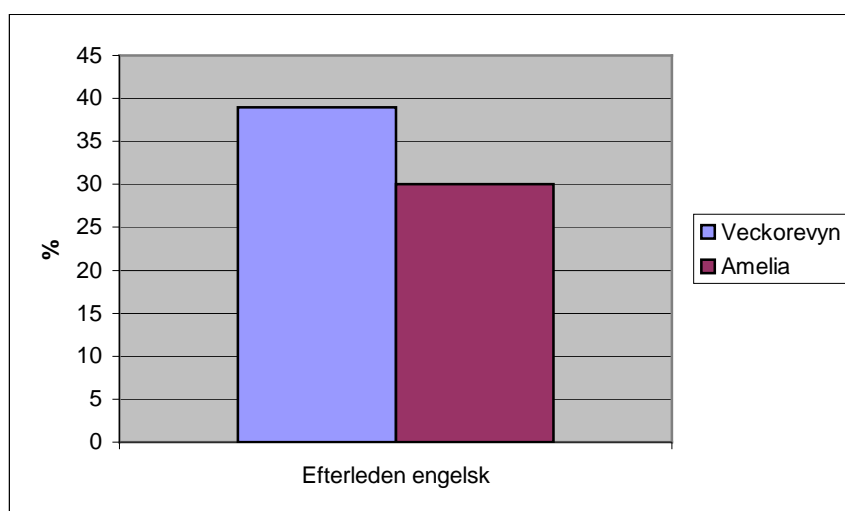
Skillnaden mellan tidningarna är uppenbar, eftersom det finns 131 fler lånord i Veckorevyn än i Amelia. Sammanlagt finns det alltså 242 lånord i Amelia och 373 i Veckorevyn. Jag gick igenom ungefär lika många sidor av Veckorevyn och Amelia, så jag anser att skillnaden är avsevärd.

I båda tidningarna är ordlånsgruppen större än blandlånsgruppen, vilket betyder att lånord oftare förekommer ensamma än i sammansättningar med svenska ord. I Veckorevyn är ordlånsgruppen en aning mindre än i Amelia, eftersom den procentuella andelen är 59 % i Veckorevyn och 64 % i Amelia. Man använder alltså blandlån oftare i Veckorevyn jämfört med Amelia. Skillnaden kan betyda att det är en aning mer acceptabelt att blanda svenska och engelska i Veckorevyn än i Amelia. Det är också möjligt att skribenterna i Amelia inte vill göra det för svårt för läsarna, eftersom det är lättare att känna igen ett engelskt lånord när det förekommer ensamt i texten än när det finns i en sammansättning med ett svenskt ord. Skribenterna i Veckorevyn antar däremot att deras läsare är bra på engelska och inte tycker illa om blandlån.

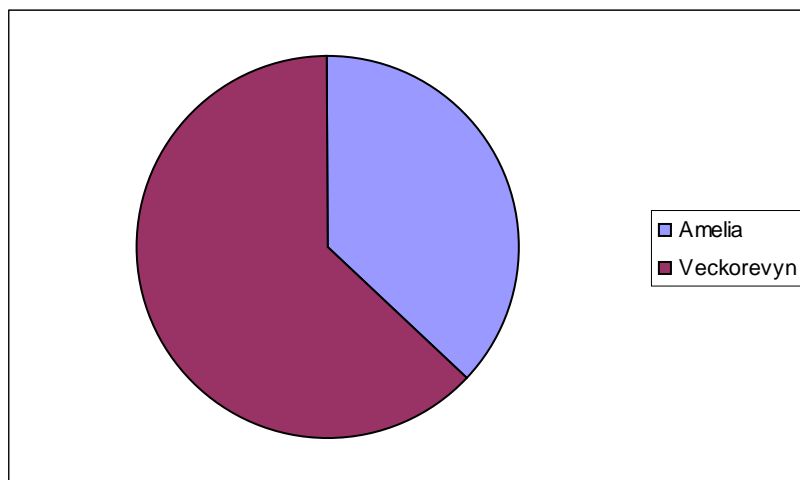
När man fortsätter att betrakta blandlånen, framkommer det också att det är vanligare att förleden i blandlånen är engelsk och efterleden svensk än det motsatta. Blandlånsgruppen med en engelsk förled utgör ca tre femtedelar av alla blandlån i Veckorevyn och i Amelia är gruppen ännu större och utgör över två tredjedelar. Ord som har en engelsk efterled utgör en mindre grupp och i Veckorevyn motsvarar de ca två femtedelar av alla blandlån och i Amelia ca en tredjedel. Det kan vara lättare för läsaren

om ett främmande ord kommer först i en sammansättning och därför använder skribenterna kanske oftare ord som har en engelsk förled än efterled. Det är alltså skribenterna i Amelia som vill göra det lättare för sina läsare och använder oftare blandlån med en engelsk förled än blandlån med en engelsk efterled. I tabell 15 syns att man oftare använder blandlån med en engelsk efterled i Veckorevyn jämfört med Amelia.

Tabell 15. Blandlån med en engelsk efterled

Dessutom används lånord som förekommer sällan eller endast en gång i tidningarna oftast ensamma i texten, inte i sammansättningar. Man använder alltså oftare ovanliga engelska lånord i ordlån än i blandlån. Många ord i mitt material har jag funnit både i Veckorevyn och i Amelia, t.ex. *catwalk* och en del ord har förekommit inte bara som ordlån men också som delar av blandlån (t.ex. *dejt* finns ensamt och t.ex. i sammansättningen *blind dejt*). Jag har räknat lånord som inte tillhör någon av dessa grupper och som förekommer alltså endast en gång i materialet, t.ex. *wrap rage*, *glitch* och *onliner*. Lånorden i Veckorevyn utgör en större del av alla dessa ovanliga lånord, eftersom lånorden från Veckorevyn utgör över tre femtedelar och den resterande delen är från Amelia (se tabell 16). På det sättet är användningen av lånord mer ”liberal” i Veckorevyn än i Amelia.

Tabell 16. Fördelningen av ovanliga lånord mellan tidningarna

Det finns en liten skillnad mellan tidningarna när det är fråga om etablerade lånord. Av alla lånord i Amelia finns ca 35 % med i den nyaste upplagan av SAOL. Den motsvarande siffran är 31 % i Veckorevyn. Det betyder alltså att i Amelia används oftare sådana ord som redan har blivit etablerade i svenskan. Skillnaden är inte stor, men den kan också antyda att i Veckorevyn används lite ovanligare lånord jämfört med lånord i Amelia. Om man ser på skillnaderna mellan tidningarna, visar det sig att de engelska leden i blandlån som finns i SAOL 13 utgör en större grupp i Amelia än vad de utgör i Veckorevyn. Siffran är 44 % i Amelia och 38 % i Veckorevyn. Det antyder att skribenterna i Amelia är lite försiktigare med att använda ovanliga lånord i sammansättningar jämfört med Veckorevyn.

7.1 Skillnader mellan ordklasser

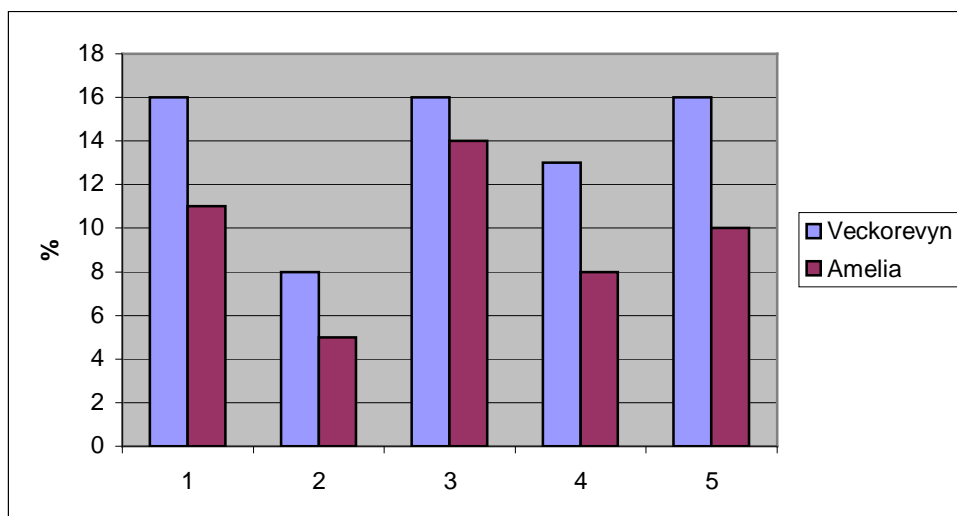
Andelen substantiv av alla lånord är ungefär 80 % i båda tidningarna, så substantiv är den största ordklassgruppen. När det gäller semantiska kategorier är de tre största grupperna benämningar på människor, skönhetsvård samt mode och kläder i båda tidningarna. I Veckorevyn är dessa tre grupper exakt lika stora och var och en utgör ca en sjättedel av alla substantiv, men i Amelia är gruppen med benämningar på människor

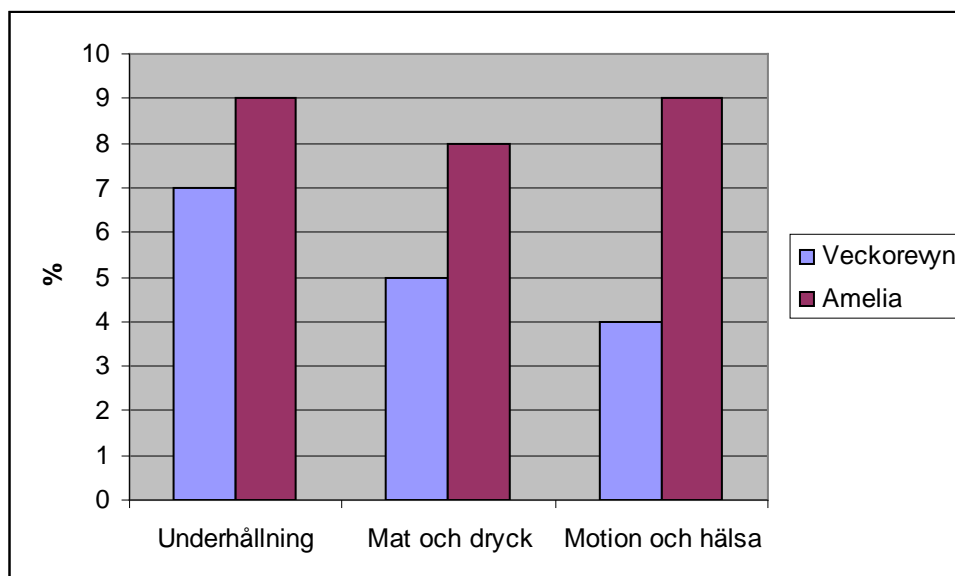
störst och i den finns ca en sjundedel av alla substantiv. Därefter kommer ord som har med skönhetsvård att göra och den tredje största gruppen är mode och kläder.

Substantivgrupper som är procentuellt större i Veckorevyn än i Amelia är: skönhetsvård, relationer, benämningar på människor, teknik samt mode och kläder (se tabell 17). Den största skillnaden finns mellan grupperna mode och kläder, eftersom gruppen med lånord från Veckorevyn är sex procentenheter större än gruppen med lånord från Amelia. Det finns mer sidor om mode och skönhet i Veckorevyn, eftersom Amelia har ca 170 och Veckorevyn ca 190 sidor om temana mode och skönhet i mitt material. Därför är det naturligt att substantivgrupperna mode och kläder samt skönhetsvård är lite större i Veckorevyn än i Amelia.

Tabell 17. Substantivgrupper som är procentuellt större i Veckorevyn än i Amelia:
1) skönhetsvård, 2) relationer, 3) människor, 4) teknik, 5) mode och kläder

De grupper som är större i Amelia än i Veckorevyn är: underhållning, mat och dryck samt motion och hälsa (se tabell 18). Den största skillnaden gäller gruppen motion och hälsa, eftersom gruppen med ord från Amelia är fem procentenheter större än gruppen med ord från Veckorevyn.

Tabell 18. Substantivgrupper som är procentuellt större i Amelia än i Veckorevyn

Som sagt har Veckorevyn fler sidor om mode och skönhet än Amelia. Å andra sidan får motion, hälsa, mat och dryck mer utrymme i Amelia än i Veckorevyn och de är antagligen sådana teman som intresserar Amelias läsare mer än Veckorevyns. Likaså betyder t.ex. mode och kläder samt skönhetsvård mer för Veckorevyns läsare än för Amelias. I Veckorevyn skriver man också oftare om kändisar än i Amelia, vilket kan ha lett till att gruppen benämningar på människor är större i Veckorevyn än i Amelia. Dessutom finns det en grupp för reserelaterade ord i Amelia som innehåller lånord som t.ex. *condohotell* och *wellnessresa*, men Veckorevyn har inte resesidor och därför inte heller lånord om resande. De teman som får mycket utrymme i tidningarna påverkar direkt storleken på substantivgrupperna.

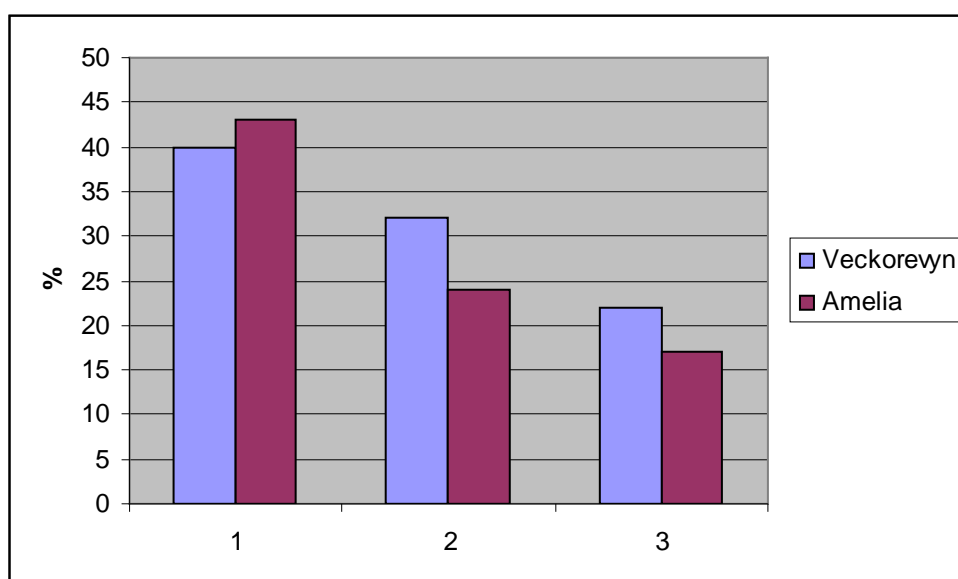
När det gäller andra ordklasser finns det åtminstone en skillnad mellan tidningarna. Andelen verb är nämligen 11 % och adjektiv 7 % i Amelia, men i Veckorevyn är situationen omvänd och andelen adjektiv är 11 % och verb 8 %. Medan substantiv är den absolut största gruppen i båda tidningarna, är den näst största gruppen verb i Amelia och adjektiv i Veckorevyn. Fast det inte är fråga om en stor skillnad, kan den möjligtvis bero på att det används lite färgrannare språk i Veckorevyn än i Amelia, eftersom andelen adjektiv är lite större i Veckorevyn.

I Amelia finns endast ett adverb utöver substantiv, verb och adjektiv, men i Veckorevyn finns det däremot sex stycken interjektioner och två stycken adverb. I Amelia har jag inte hittat engelska interjektioner överhuvudtaget, vilket också antyder att skrivstilen i Amelia är lite mer formell jämfört med Veckorevyns ledigare stil. I Veckorevyn finns interjektioner som t.ex. *yuck* och *yummi*.

7.2 Skillnader i orsaker till inlåning

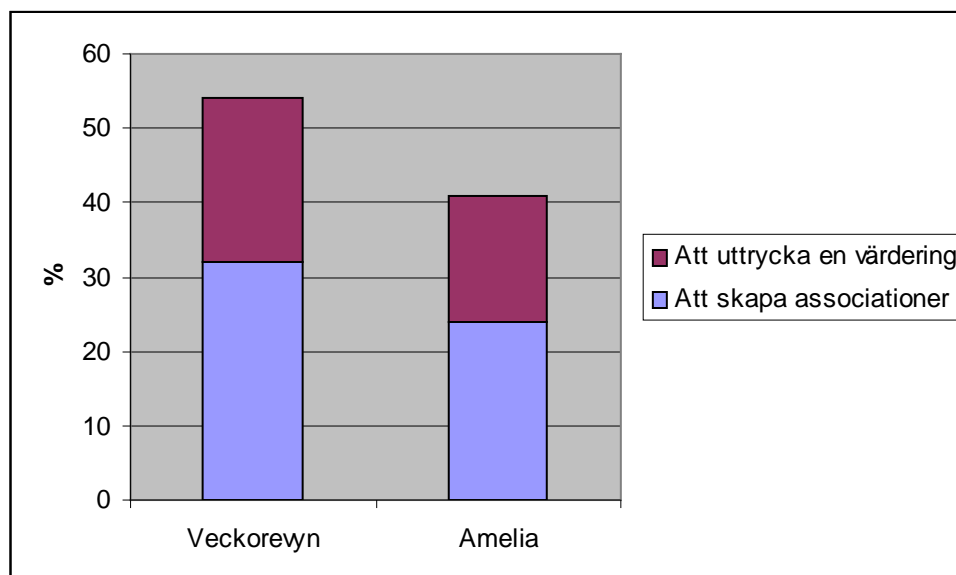
När det gäller orsaker till inlåning, är de tre största grupperna exakt desamma och de har samma frekvensordning både i Amelia och i Veckorevyn. Den vanligaste orsaken till inlåningen är *att namnge nya företeelser*, den näst största orsaken *att skapa associationer* och den tredje gruppen *att uttrycka en värdering* (se tabell 19). De tre största kategorierna dominerar i Veckorevyn och de utgör ca 94 % av alla lånord, men i fråga om Amelia är situationen inte lika uppenbar, eftersom den fjärde största kategorin (*förlaga på ett annat språk*) utgör ca 11 %. Därför motsvarar de tre största grupperna inte lika stor del i Amelia som de gör i Veckorevyn, utan andelen är ca 84 %.

Tabell 19. Tre största orsakskategorierna: 1) att namnge en ny företeelse, 2) att skapa associationer, 3) att uttrycka en värdering

Att namnge en ny företeelse -kategorin som är den största motsvarar ungefär en lika stor del i båda tidningarna så det finns ingen större skillnad. Däremot finns det en skillnad mellan tidningarna i gruppen *att skapa associationer*, eftersom andelen ord är ca 24 % i Amelia och ca 32 % i Veckorevyn. Det är de s.k. modeorden i den här gruppen som gör skillnaden, eftersom det oftare används ord som inte har någon annan funktion än att det låter fint med engelska i Veckorevyn än i Amelia. Det kan ha något att göra med det att Veckorevyn är riktad till unga läsare och att man i tidningen tror de att det är ”cool” med engelska eller att ungdomarna själva pratar på det sättet. Den tredje största gruppen, *att uttrycka en värdering*, är också lite större när det gäller lånord i Veckorevyn än i Amelia. Många ord i denna grupp är adjektiv och som tidigare sagt används det lite mer engelska adjektiv i Veckorevyn än i Amelia. Tillsammans utgör grupperna *att skapa associationer* och *att uttrycka en värdering* över 54 % i Veckorevyn och ca 41 % i Amelia (se tabell 20), vilket också antyder att man oftare använder lånord när det egentligen inte skulle behövas i Veckorevyn jämfört med Amelia.

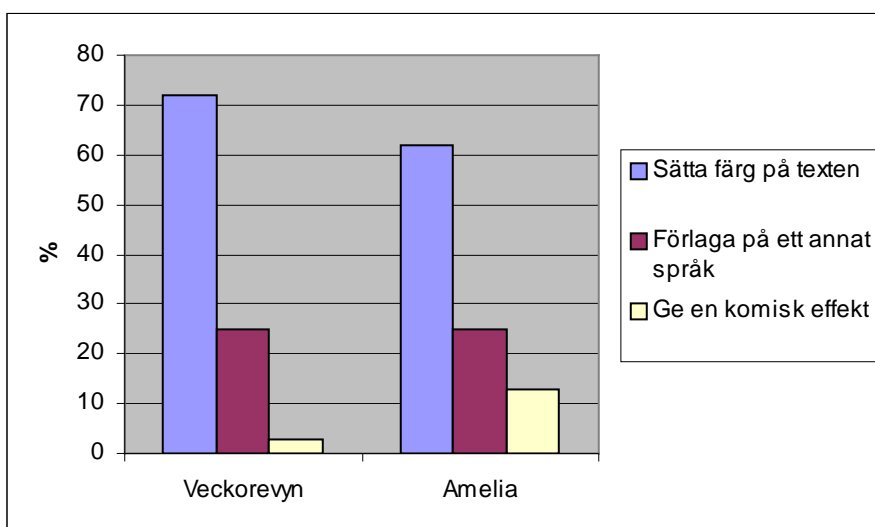
Tabell 20. Kategorier *att uttrycka en värdering* och *att skapa associationer* sammanlagda

Den största skillnaden i fråga om orsaker till inlåning finns mellan grupperna *förlaga på ett annat språk*. De flesta av lånorden i den här kategorin har inlånats, eftersom artiklarna handlar om olika kulturer eller resor utomlands. Ord i denna grupp utgör ca 11 % i Amelia och endast ca 1,6 % i Veckorevyn. Skillnaden är ansenlig men beror på att det finns resereportage i Amelia men inte i Veckorevyn. De övriga kategorierna är ungefär lika stora och det finns inga större skillnader mellan tidningarna.

Det finns 19 stycken självständiga engelska meningar i Veckorevyn och 20 stycken i Amelia. När det gäller engelska fraser och citat inom en svensk mening, så finns det 44 stycken i Veckorevyn och 27 i Amelia. Jämfört med Amelia finns det alltså mycket mer svenska meningar som innehåller engelska fraser i Veckorevyn. Det betyder att i Veckorevyn blandar man oftare två språk i meningar än i Amelia. När man undersöker orsaker till inlåning märks det att gruppen *att sätta färg på texten* är ca tio procentenheter större i Veckorevyn än i Amelia (se tabell 21). Det verkar som om skribenterna i Veckorevyn oftare leker med ord än i Amelia. Därför kan det verka konstigt att gruppen *att ge en komisk effekt* är större i Amelia med 13 %, jämfört med 3 % i Veckorevyn. Men skillnaden beror helt på en enskild skribent, Malin Wollin, som skriver roliga historier i Amelia.

Tabell 21. Orsaker till inlåning av engelska fraser och meningar

7.3 Sammanfattning av skillnaderna

Skillnaderna mellan tidningarna är inte alltid tydliga, men det är flera resultat som antyder att skribenterna i Veckorevyn är öppnare mot lånord än i Amelia. Det finns mer enskilda lånord och mer engelska fraser i Veckorevyn än i Amelia. Om det är ett medvetet val eller inte, kan man inte veta. Det kan vara så att man antar i Veckorevyn att deras läsare tycker om att läsa sådant språk eller att skribenterna skriver som de själva talar eller antar att deras läsare talar. Jag tror att Veckorevyn vill ha en ledig stil och att skribenterna därför inte medvetet behöver undvika engelska ord, medan skribenterna i Amelia vill skriva lite mer enligt skriftspråk och därför använder engelska lånord mer sällan.

I Veckorevyn används också oftare blandlån och dessutom blandlån med en engelsk efterled än i Amelia. Båda försvårar läsningen lite mer än motsatsen dvs. ordlån och blandlån med en engelsk förled. Det betyder att skribenterna i Veckorevyn blandar språk oftare och friare än i Amelia. I Veckorevyn är man alltså inte rädd för att läsarna inte skulle förstå eller att de skulle bli irriterade över blandspråket. I Amelia används blandlån inte lika ofta, vilket kan betyda att skribenterna inte tycker att det är självklart att alla deras läsare kan engelska lika väl. I Veckorevyn används också oftare sådana ord som inte har blivit etablerade än i Amelia, vilket också tyder på att skribenterna i Veckorevyn litar på att deras läsare är bra på engelska.

Dessutom verkar det som att språket i Veckorevyn är ”färggrannare” än i Amelia. En orsak är de engelska lånorden och fraserna och en annan att av alla lånord finns det lite fler adjektiv i Veckorevyn jämfört med Amelia. Det kan alltså betyda att man beskriver saker mer i Veckorevyn. Detta stöder också det faktum att när det gäller orsaker till inlåning är gruppen *att uttrycka en värdering* större i Veckorevyn än i Amelia. Dessutom är gruppen *att skapa associationer* större och den innehåller mycket s.k. modeord som färglägger texten. Det finns också mer interjektioner i Veckorevyn och de används ofta för att pigga upp texten och göra den roligare. I Veckorevyn använder man alltså oftare lånord som effektmedel och inte för att ett lån verkligen behövs.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att skribenterna i Veckorevyn förväntar sig mer av sina läsare, eftersom de inte enbart använder fler lånord överhuvudtaget, men också använder fler blandlån och ovanliga lånord. Veckorevyns skribenter är säkra på att deras läsare är bra på engelska. Det verkar som skribenterna i Veckorevyn vill använda sig av en närhets- och engagemangsstil (se avsnitt 2.1) gentemot sina läsare och skriva som om de skriver för sina vänner. Skribenterna i Veckorevyn anser kanske att skrivstilen ska vara ledig och talspråklig för att kunna få en kontakt med sina läsare.

8 SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Engelskans påverkan har länge diskuterats i många länder, inte enbart i Norden. Det finns olika åsikter: en del forskare tycker att engelska lånord inte alls hotar svenskan och andra är lite oroliga över fenomenet. Jag ville undersöka engelska lånord, eftersom språket ändras snabbt och det kommer nya lånord in i svenskan hela tiden. Jag har jämfört två tidningar, Veckorevyn och Amelia, för att kunna se om det finns en skillnad mellan dem. Tidningarna behandlar ganska likadana teman, men Veckorevyn riktar sig mot yngre läsare än Amelia.

Syftet med denna undersökning har alltså varit att granska engelska lånord som finns i tidningarna Veckorevyn och Amelia. Jag har undersökt ordlån och blandlån, men även engelska fraser och meningar har analyserats. Jag har undersökt vilka ordklasser som finns representerade och vilka av dem som utgör de största grupperna. I samband med en ordklasskategorisering har jag grupperat orden i olika semantiska kategorier. Dessutom har jag analyserat orsaker till inlåning och jag har också diskuterat användningen av engelska i sådana fall där det finns en motsvarighet på svenska. Meningen har varit att undersöka hur många olika ord det finns i de tio tidningarna, inte hur mycket engelska det finns sammanlagt. Till sist har jag jämfört lånorden i de två tidningarna och försökt hitta likheter och olikheter i användningen av lånord.

Ordlån är den största gruppen med ca 59 % i Veckorevyn och 64 % i Amelia. Blandlån utgör däremot ca 40 % av alla ord i Veckorevyn och 36 % i Amelia. Det finns också två stycken pseudolån i Veckorevyn och ett i Amelia. Substantiven utgör den största ordklassgruppen och andelen är nästan 80 % i båda tidningarna. Det finns också adjektiv och verb i materialet, men tillsammans utgör de endast ca 19 % av alla ord.

När det gäller orsaker till inlåning är *att namnge en ny företeelse* den vanligaste orsaken med ca 40 % i Veckorevyn och 42 % i Amelia. *Att skapa associationer* är den näst största gruppen och andelen är ca 32 % i Veckorevyn och 24 % i Amelia. Den tredje största gruppen är *att uttrycka en värdering* och den utgör ca 22 % av alla ord i Veckorevyn och ca 17 % i Amelia. Det finns sammanlagt 63 stycken fraser och

meningar i Veckorevyn och 47 stycken i Amelia. Vad gäller fraser och meningar är den vanligaste orsaken till inlåningen *att sätta färg på texten*.

Jag antog i början att jag skulle hitta mer lånord i Veckorevyn än i Amelia och nu när jag har jämfört de två tidningarna har jag märkt att skribenterna i Veckorevyn använder engelska lånord och fraser oftare och mer fritt än skribenterna i Amelia. Jag antog också att det skulle finnas fler blandlån i Veckorevyn än i Amelia och det är sant på basis av mitt material att man blandar svenska och engelska oftare i Veckorevyn. Skribenterna i Veckorevyn verkar tro att deras läsare förstår engelska väl, medan skribenterna i Amelia är lite försiktigare med att använda engelska lånord. Dessutom används lånord oftare som effektmedel i Veckorevyn än i Amelia.

Även om jag förväntade mig att jag skulle hitta mycket engelska lånord i tidningarna, var det ändå överraskande hur mycket engelska det fanns. Mängden skulle ha varit ännu mycket större om jag hade medtagit vartenda engelskt ord i tidningarna och inte enbart alla *olika* engelska ord. Dessutom var det ganska överraskande att det fanns så pass mycket blandlån, vilket betyder att svenska och engelska blandas relativt ofta i tidningarna. Det som inte var så överraskande var att substantiv blev den största ordklassgruppen, eftersom många lånord är benämningar på nya produkter eller företeelser. Dessutom är det möjligt att ta en engelsk substantiv med i texten i grundform, utan att behöva böja det eller anpassa det i svenskan.

Om användningen av engelska ord i tidningar känns irriterande, kan det bero på att orsaken till den är så genomskinlig. Tidningarna använder engelska, eftersom de vill sälja "en dröm om att vara 'inne'" (Kotsinas 2003: 257). Det är "coolt" att använda engelska och antagligen tycker också tidningarnas läsare det, eftersom de fortsätter att köpa dessa tidningar. Man får vara irriterad över engelska lånord, men jag anser att man inte behöver vara orolig för alla lånord tidningarna. Det är inte många lånord som blir en del av svenska, utan de flesta används som ordlek eller som effektmedel.

Om jag gjorde undersökningen på nytt, skulle jag ta med vartenda engelskt lånord och räkna hur stor andel lånorden utgör av helheten. Jag skulle kanske också använda SAOL

13 istället för SAOL 12, eftersom då skulle materialet bestå av relativt nya lånord vilket skulle vara intressant. Nu hade jag i mitt material t.ex. ordet *dejt* som har använts redan ganska länge. Å andra sidan anser jag att det var bra att använda SAOL 12, eftersom jag hade mer lånord att undersöka än om jag skulle ha använt SAOL 13. Det skulle också ha varit bra att undersöka ännu flera tidningar, eftersom då hade man undvikit det att enskilda skribenter påverkar resultaten (t.ex. Malin Wollin, se avsnitt 7.2).

Som sagt används lånord ofta som effektmedel och min undersökning ger inte en bild av hur människor i den ”riktiga” världen använder engelska. Det skulle vara intressant att t.ex. jämföra ungdomarnas och vuxnas språk när det gäller användningen av engelska lånord i talspråk. Det kan t.ex. vara att de unga inte använder samma engelska lånord som de äldre. Ännu mera intressant skulle det vara att undersöka en grupp människor i tonåren och upprepa undersökningen när försökspersonerna är fem eller tio år äldre. Förstås skulle det kräva mycket resurser att genomföra en sådan undersökning, men på det sättet skulle man kanske få veta om de människor som använder mycket engelska fortsätter att göra det senare i livet. Det kan vara att användningen av engelska hör ihop med vissa skeden i livet. Eftersom jag tror att totalantal av engelska lånord speciellt i Veckorevyn är större än i svenska dagstidningar, skulle det också vara intressant att undersöka om det verkligen finns en betydande skillnad mellan dem.

LITTERATUR

Forskningsmaterial:

Amelia (2008a). 2/2008.

Amelia (2008b). 7/2008.

Amelia (2008c). 9/2008.

Amelia (2008d). 12/2008.

Amelia (2008e). 19/2008.

Amelia (2008f). 23/2008.

Veckorevyn (2008a). 2/2008.

Veckorevyn (2008b). 7/2008.

Veckorevyn (2008c). 9/2008.

Veckorevyn (2008d). 12/2008

Veckorevyn (2008e). 13/2008.

Veckorevyn (2008f). 17/2008.

Veckorevyn (2008g). 19/2008.

Veckorevyn (2008h). 23/2008.

Veckorevyn (2008i). 24/2008.

Veckorevyn (2008j). 25/2008.

Källor:

Allén, Sture, Martin Gellerstam & Sven-Göran Malmgren (1989). *Orden speglar samhället*. Stockholm: Allmänna Förlaget.

Amelia (2009). Fakta om Amelia [online]. [Citerat 16.9.2009] Tillgänglig:
<http://amelia.se/om-amelia/fakta-om-amelia/>

Axelsson, Monica (1989). Vuxna Sv 2-inlärare lär sig adjektiv. I: *Andra symposiet om svenska som andraspråk*. Göteborg: Skriptor förlag. 316–337.

- Chrystal, Judith-Ann (1988). *Engelskan i svensk dagspress*. Skrifter utgivna av Svenska språknämnden 74. Stockholm: Esselte studium.
- Edlund, Lars-Erik & Birgitta Hene (1992). *Lånord i svenskan. Om språkförändring i tid och rum*. Stockholm: Nordstedts Akademiska Förlag.
- Einarsson, Jan (2004). *Språksociologi*. Lund: Studentlitteratur.
- Helsingfors universitet. Institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur. (2009). Projektet Moderna importord. Projektbeskrivning [online]. [Citerat 25.3.2009] Tillgänglig: <http://www.nord.helsinki.fi/importord/projekt.htm>
- Higgins, John (2010). *Homographs* [online]. [Citerat: 9.4.2010] Tillgänglig: <http://myweb.tiscali.co.uk/wordscape/wordlist/homogrph.html>
- Holmberg, Daniel S. (2009). Hjälp – ett lånord. *Språktidningen* 2, 44–51.
- Jørgensen, Nils (1995). *Barnspråk och ungdomsspråk*. Lund: Studentlitteratur.
- Kotsinas, Ulla-Britt (2004). *Ungdomsspråk*. 3:e uppl. Uppsala: Hallgren & Fallgren.
- Kotsinas, Ulla-Britt (2003). *En bok om slang, typ*. Stockholm: Nordstedts Ordbok.
- Liljestrand, Birger (1993). *Så bildas orden. Handbok i ordbildning*. Lund: Studentlitteratur.
- Ljung, Magnus (1988). *Skinheads, hackers & lama ancor. Engelskan i 80-talets svenska*. Stockholm: Bokförlaget Trevi Ab.
- Löfström, Jamima (1997). Språk och attityder bland Helsingforssvenska ungdomar. I: *Ungdomsspråk i Norden. Föredrag från ett forskarsymposium*. Stockholm: Stockholms universitet. 202–212.
- Mattfolk, Leila (2006). Moderna importord i språken i Norden: ur finlandssvenskt perspektiv. *Språkbruk* 3, 5–12.
- Mickwitz, Åsa (2010). *Anpassning i språkkontakt. Morfologisk och ortografisk anpassning av engelska lånord i svenskan* [online]. Nordica Helsingiensia 21. Helsingfors: Helsingfors universitet. Citerat [20.10.2010]. Tillgänglig: <https://www.doria.fi/handle/10024/61633>
- Norrby, Catrin (1997). Hur länge är man ungdom – språkligt sett? I: *Ungdomsspråk i Norden. Föredrag från ett forskarsymposium*. Stockholm: Stockholms universitet. 213–222.
- Nyström Höög, Catharina (2005). *Teamwork? Man kan lika gärna samarbeta. Svenska åsikter om importord*. Oslo: Novus Forlag.

- Oxford English Dictionary* (2010) [online]. Tillgänglig:
<http://dictionary.oed.com.proxy.tritonia.fi/entrance.dtl>
- Pettersson, Gertrud (1996). *Svenska språket under sjuhundra år. En historia om svenskan och dess utforskande*. Lund: Studentlitteratur.
- SAOL 13 = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (2006). Trettonde upplagan. Svenska Akademien.
- SAOL 12 = *Svenska Akademiens ordlista över svenska språket* (1998). Tolfte upplagan. Svenska Akademien.
- Spelling society (2003). Heterographs in English Part 1 [online]. [Citerat 9.4.2010] Tillgänglig: <http://spellingsociety.org/journals/j4/heterografs1.php>
- Språkrådet (2010). Onödig engelska eller engelska i onödan? [online]. [Citerat 9.4.2010] Tillgänglig: http://www.sprakradet.se/GetDoc?meta_id=1952
- Stroh-Wollin, Ulla (1998). *Koncentrerad nusvensk formlära och syntax*. Lund: Studentlitteratur.
- Svartvik, Jan (1999). *Engelska – öspråk, världsspråk, trendspråk*. Stockholm: Nordstedts Ordbok.
- Tandefelt, Marika (2005). *Tänk om ... Svenska språknämndens förslag till handlingsprogram för svenskan i Finland* [online]. Helsingfors: Forskningscentralen för de inhemska språken i Finland [Citerat 21.4.2010]. Tillgänglig: http://kaino.kotus.fi/www/verkkojulkaisut/tank_om/kap_x.html
- Veckorevyn (2009). Vilka är vi? [online]. [Citerat 16.9.2009] Tillgänglig: <http://www.veckorevyn.com/veckorevyn/>
- Westman, Margareta (1998). *Språkets lustgård och djungel*. Skrifter utgivna av Svenska Språknämnden 79. Stockholm: Nordstedts Ordbok.
- Viberg, Åke (1983). Ordförråd och konversation i invandrares svenska. I: *Studium av ett invandrarsvenskt språkmateriel*. SSM 9. Stockholm: Stockholm universitet. 59-102.
- Wikipedia (2010). Den fria encyklopedin [online]. Tillgänglig: <http://sv.wikipedia.org/wiki/Portal:Huvudsida>

Bilaga 1. Ord lån

Den första bokstaven efter lånordet betyder antingen Veckorevyn (V) eller Amelia (A). Siffran efter den står för sidnummer i tidningen och den andra bokstaven för tidningsnummer (se litteraturlistan). Ordet AD-Mari (V7i) finns alltså i nummer 24 av Veckorevyn på sidan 7.

VECKOREVYN	break up-sex V73f	fabulous V114c
AD-Mari V7i	breaka V24c	fanboy V90f
after shave lotion V53j	bronze V89c	fashion V36h
after sun-lotion V31d	brunchen V14e	fashionistas V19j
afterworken V79e	bugg V87j	flashigare V85g
aliens V16c	byline V79i	fling V22b
all nighter V88e	camp V42b	flipflops V10g
amazing V17e	capoeira V36c	foundation V32i
antioxidanter V39h	cashas V10d	freak V51c
approach V67a	casual V16i	freakin V6d
arty V37i	catsuit V10d	french toast V14e
auditions V31h	catwalken V4a	friend request V35d
babes V6f	catwalk-outfit V25a	fucking V39f
backstage V20f	celebs V12c	girlpower V23h
backup-tracks V15a	celluliter V30c	girls V4e
bad-boy V29j	cheerleadern V20i	glitch V87j
baggy-jeans V59b	chicklitt V87b	gloss V21c
barbielookalike V34g	chilla V11d	glossig V21c
basic V4a	chillat V84h	golddigger V35d
beach V54a	chinos V58d	goodiebag V10b
beautytrix V4a	clutch V64c	googlar V85e
bling V16e	concealer V21c	gorgeous V15b
blinga V69c	cops V79a	goth V59j
blogg V8h	core V104c	greige V62g
bloggande V31h	cravings V14c	guard V22c
bloggandet V27b	crush V6a	guts V97c
bloggare V29c	dejt V73g	halterneck V68c
blottingpapers V83c	dejtande V22b	hardcore V90b
blushig V88c	dejtjar V101c	high fashion V56g
BMI V35c	detox V73h	high school V20b
body butter V37i	detoxa V38h	highlightande V35g
body V59h	dirtytalk V73b	highlighter V88c
bodylotion V32i	dissa V25a	highscore V25g
bodypump V80e	dramaqueen V74g	hipster V74c
boost V28e	dreadlocks V90f	hookat up V12a
boosta V38h	dresscode V27g	hottar upp V59d
botox V34g	dvd V21i	hunk V95h
botoxifierade V27g	entourage V11b	hunkade V17e
boyfriend V12a	epilerat V29c	hunkigt V17f
brainstormar V32b	epilering V29c	internet V21i
	eyefucking V73b	internetdejtjar V95h

- it-girl V36h
 joina V15j
 jumpsuite V59e
 Justin Timberlake-wannaben V25g
 kids V23e
 kit V83c
 ladyshave V25e
 laidback V18j
 laptopen V36h
 large V38i
 leggings V22j
 lipgloss V21j
 maid of honor V85d
 makeover V30c
 makeupremover V40i
 marshmallows V21j
 megapixel V23i
 mentalcase V28g
 mess V48h
 messar V48h
 milfig V25i
 millennials V90g
 mms V73i
 moves V14g
 msn V79e
 nannies V6j
 needy V48h
 nice V16b
 nope V31a
 oldschoool V14f
 one night stands V27a
 oneliner V25g
 outift V18c
 oversizad V23h
 page V16d
 peace V38i
 peela V30d
 peeling V42h
 peeptoe V61f
 pilates V36c
 pimpa V43j
 pimpade V43j
 playern V17c
 posa V12c
 push V83h
 pusha sig V34b
 r'n'b V84h
 risky V35a
 rockabilly V10d
 rockabilly V16d
 roll on-antiperspirantdeo V68f
 rookie V31h
 royalister V23e
 sailor V45i
 sexappeal V44f
 sexytime V58c
 shit V6f
 shit V82a
 sitcom V90i
 slash V23h
 slides V25g
 slow motion V90e
 smajlar V73b
 smile V15a
 smileys V48h
 smoothie V38h
 sms V 39c
 sms:a V39i
 sms:are V37i
 sorry V16g
 soundtracket V14e
 spa V43i
 spf V59i
 spot on V18j
 sprayglazen V36d
 spraytanning V29c
 stalkers V15i
 studs V57b
 stylish V64c
 sugardaddy V23b
 Sunday roast V29a
 talkshopen V62b
 tits V32a
 topless V40e
 trashiga V16d
 two-timat V12f
 viewa V11a
 vintage V16i
 walk-in-closet V7f
 wall V24i
 wannabe V14c
 wannabegoth V59j
 weird V6f
 well V33d
 white trash V4a
 Yorkshire pudding V29a
 yuck V27g
 yummi V86g
- AMELIA
- 2-step A89a
 absolutely A41f
 afternoon tea A136c
 after-sun-lotion A74d
 afterwork A109d
 approach A42f
 art director A6a
 audition A18d
 aussies A134c
 babe A42f
 bagels A134c
 bake off A93c
 beach A133c
 beach club A138d
 beachvolley A87e
 blogg A41a
 blogger A4a
 bloggare A3d
 bob A54a
 bodylotion A91f
 boho A56c
 bondar A23f
 boomar A23a
 boost A101f
 boosta A90e
 borderline A26f
 botox A37d
 brejk A93a
 bridezillan A128c
 brunch A156f
 bruncha A134c
 careless A86c
 cash A88a
 casting A104a
 catsuiten A34d
 catwalken A65e
 check-points A165f
 chic-lit A25a
 chillar A140c

chinos A42c
 chocolate cupcakes
 A126c
 cleana A58c
 concealer A54a
 connection A40c
 cora A118e
 core A118e
 cravings A34f
 cupcakes A126c
 decaf A134c
 defriend A15e
 dejt A155c
 dejta A24f
 dejtande A158d
 detox A88d
 diner A134c
 down under A134c
 drop-in A136c
 dvd A23c
 fairtradeat A100c
 fashion tape A56c
 fashionista A88a
 feelgood A123f
 feelgoodare A112e
 flasha A62d
 flipflop A54d
 foundation A52e
 freak A26c
 frosting A126c
 fuck off A24f
 fuckat A64a
 fundraisers A41a
 gig A136c
 gloss A66c
 googlar A82c
 gps A112e
 halloween A55f
 halterneck A66c
 hardcore A28f
 highlighter A62a
 hoodien A153c
 hunk A14a
 inboxen A116e
 instant message A25a
 internet A96e
 kinky A107a
 laptop A41a
 leave-in-serum A65d
 led stripes A106f
 leggings A39e
 look-a-like A142c
 makeover A138e
 megastars A138c
 mineralfoundation
 A67d
 minglar A78a
 nice A154c
 off A114e
 oh no:ar A136d
 old school-Mona A18c
 one night stands A40c
 outfit A44e
 oversizade A58c
 page A70e
 patchwork A74f
 peakade A13a
 peela A72d
 peeling A72d
 pigs A158f
 piss off A106d
 plygs A158f
 power A20a
 powerwalk A85e
 powerwalkar A85e
 push A76c
 pusha A104c
 raspberry cupcakes
 A126c
 recyclo A84d
 regular dancer A13b
 remake A24f
 r'n'b A124f
 roadmovie A150c
 roadracing A78a
 rockabilly A134c
 rootlifter A59a
 rythm'n'blues A128c
 scary A82f
 scrapbooking A6b
 shabby chic A117c
 shite A76e
 shopaholic A67a
 shoutout A132e
 singer A13a
 smileys A144c
 sms A38f
 sms:ar A84f
 sneakers A134c
 songwritern A13a
 soulmates A118e
 soundtrack A112e
 spa A125e
 spf A70d
 splash zone A132f
 spooky A55f
 stalkern A27a
 street-smart A25c
 superpokar A22c
 superwoman A32a
 surprise A55f
 swinger A160d
 swinging A160d
 tequilashots A136c
 touch A118d
 trashig A138c
 vintage A73c
 walkas A117e
 wrap rage A15d

Bilaga 2. Blandlån med en engelsk förled

VECKOREVYN

all-in-one looken V45b
 bad boy-stämpel V29j
 badass-jury V4b
 baggy-byxor V13f
 baggykläder V12g
 basic-känsla V88c
 beacheffekt V67d
 beach-entrén V32c
 beach-fixare V29c
 beach-formen V28c
 beach-håret V66d
 beachsäsongen V34c
 beautybox V74c
 beautyrutiner V85c
 bloggdöden V27b
 blogggläge V77f
 bloggvärldens V27b
 body pump-passet V50c
 boho-klackar V16f
 boxertrosa V55i
 bronzepuder V89c
 brunchmåste V18h
 brunchställen V14e
 brunchtips V14e
 capribyxor V50e
 cash-koll V25b
 catsuit-bärande V79a
 catwalk-känslan V57b
 catwalkshow V48g
 cellulit-behandling
 V30c
 chaos training-pass V3b
 chicklitt-bok V8f
 concealerpensel V21c
 dejtingkulturen V67a
 dejtingprofil V22b
 dejtingregler V74g
 dejtingråd V67a
 dejttingsajten V50c
 dvd-aktuell V21i
 dvd-box V14i
 face-to-face-
 insamlingarbetare V32c
 feel good-slut V87f

feelgoodböcker V79j
 feelgoodfilmer V79j
 flower power -halsband
 V58f
 foundationpensel V21c
 friendslista V11a
 goth-glammiga V14d
 goth-inspirerade V20f
 halterneck-modellen
 V72c
 highlighteffekt V17a
 highlighterdelen V88c
 hi-techdator V37i
 house-dj:n V19j
 houseklubben V14e
 hunkfrillan V17e
 hunkstatus V17 e
 it-par V13e
 it-sko V61c
 leave-in produkt V67d
 leave-in-balsam V19f
 lightgift V39h
 light-läsk V80b
 metallicdosa V63a
 metallic-färgade V52a
 mms-funktionen V4g
 mp3-spelare V30d
 over-knee-strumpor
 V60f
 oversizeblus V48b
 oversize-skjortan V48b
 paisleymönstrad V63c
 peelingkurer V61a
 peeptoeskor V16i
 powerguide V26d
 power-lapparna V28d
 preppystil V16d
 push up -behå V82c
 rawläge V23i
 reality-serie V86g
 rockabilly-olja V109c
 shotskille V12g
 sing-a-long-version
 V87j
 singback-framträdande
 V8a

sms-ordlistan V4g
 snooze knapp V35d
 spa-helger V90e
 streetwearmärket V47d
 swingersvärlden V12e
 tubtoppsmodell V47d
 USB-minne V47f
 walk in-garderob V22f
 vintageklänning V23j
 vip-rummet V23h

AMELIA

afternoon tea-tajm
 A136c
 all inclusive-hotell
 A138c
 all inclusive-trenden
 A143c
 babydoll-inspirerad
 A61c
 bag-in-box-påse A84d
 beachparty A134c
 beachvandra A92a
 bikerinspirerad A77f
 bloggform A114e
 blogglandskapet A15c
 boho-stil A56c
 botox-spruta A26f
 brunchplättar A79a
 chichlit-karaktären A15c
 chinosbyxa A43c
 condohotell A133f
 corepass A118e
 dejttingsajter A128e
 detoxdagarna A90d
 detoxkuren A90d
 detoxmat A99d
 detox-menyn A99d
 detox-te A90d
 detox-upplevelse A88d
 dvd-tipset A133d
 fair trade-kaffe A100c
 fast-pass-biljett A130f
 feelgood-bok A133c

fleecekläder A30c
fleece-sida A30c
Greatest hits-skiva
A112e
halloweenfirandet A55f
halterneck-bikini A66c
high school-filmerna
A13a
hunkfaktorn A14a
hunk-turkar A141d
kitebräda A136d
light-vandra A92a
lightvandring A93a
mp3-filen A18e
mp3-spelare A85e
paisleytryckt A54d
powerwalk-pass A68c
push-up-effekt A18c
reality-thriller A88a
r'n'b-sångerskor A112e
sitcomstjärnan A28a
slip-in-skor A55c
spa-behandling A140d
spabesök A165f
spa-brudarna A118e
spa-terapeuter A141d
spf-faktorn A70d
spf-siffrorna A70d
swaggermodell A67f
swingersklubb A158d
swingerspar A160d
Thanksgivinglunch
A90a
timeshare-visningar
A130f
wellnessresa A116e

Bilaga 3. Blandlån med en engelsk efterled

VECKOREVYN

80-tals freak V86j
 90-talshunk V17e
 bikini-boosta V35c
 blinddejts V37j
 ego-boosta V52j
 energiboost V66j
 energi-boosta V38h
 favorit-fotbollshunks V6d
 favoritplaylist V30d
 favoritwrestlare V25e
 flygplans-outfit V18c
 färgboostande V19b
 försäljningspitch V23b
 gala-outfiten V11b
 hallonshot V90i
 han sjunger till mig, jag känner det- beats V4g
 hemmaspa V45h
 hygien-freak V109c
 indie-kids V114c
 jag bryr mig inte ett skit-vibe V73b
 jordgubbscupcake V85c
 kolhydratcravings V10f
 kontroll-freaks V34b
 kändisbloggaren V11b
 kändiscrush V6a
 kändisspotting V11b
 latexoutfit V18j
 lyxbabe V85c
 lyxspa V10j
 läkarhunken V34e
 mammaoutfits V17g
 modeblogg V45i
 mode-makeover V37a
 nätdejtare V22b
 nätdejting V22b
 partyoutfit V10g
 röda mattan-outfit V11b
 saltpeeling V46h
 serietidningsrambo V87g
 singelhypen V37j

skönhetsjunkie V85c
 sminkremover V65g
 smörja-in-mig-junkie V62g
 sommaroutfiten V16d
 succébloggar V27b
 superbloggaren V19c
 superhjärte-möter-lärarinna-outfit V14f
 supernajs V74g
 tanktopp V37a
 teknikbloggen V77d
 teknikjunkien V23i
 träningsfreak V22j
 tv-blogg V107c
 tv-hunken V11c
 urflippning V16c
 vitaminboosta V38h
 volymboost V66g
 ögonprimer V28e
 ögonskuggeprimer V19i

mode-bloggar A23c
 nätdejtandet A12d
 ögonmakeup-remover A57a
 party-kit A18c
 partymood A10d
 soul-boy A124f
 stress-detox A77c
 träningsfreaks A117e

AMELIA

antik-freak A108f
 antiwellness A119e
 c-vitaminboost A89d
 discobeats A131d
 fikadejten A73f
 författar-wannabe A124f
 fruktsmoothies A118e
 guldmesh A46a
 helkroppspeeling A141d
 hemmaspa A154c
 hippiewannabe's A141c
 hypnos-light A71a
 jag hatar Keira-bloggarna A23f
 klimat-smartness A84d
 klubbssoundet A89a
 knytis-brunch A79a
 kontrollfreak A26c
 minibrejk A93a

Bilaga 4. Substantiv i Veckorevyn

80-tals freak V86j	body V59h	dejtingprofil V22b
90-talshunk V17e	bodylotion V32i	dejtingregler V74g
AD-Mari V7i	bodypump V80e	dejtingråd V67a
after shave lotion V53j	boho-klackar V16f	dejtingsajten V50c
after sun-lotion V31d	boost V28e	detox V73h
afterworken V79e	botox V34g	dirtytalk V73b
aliens V16c	boxertrosa V55i	dramaqueen V74g
all nighter V88a	boyfriend V12a	dreadlocks V90f
all-in-one looken V45b	break up-sex V73f	dresscode V27g
antioxidanter V39h	bronze V89c	dvd V21i
approach V67a	bronzepuder V89c	dvd-box V14i
auditions V31h	brunchen V14e	energiboost V66j
babes V6f	brunchmåste V18h	entourage V11b
backslick V90b	brunchställen V14e	epilering V29c
backstage V20f	brunchtips V14e	eyefucking V73b
backup-tracks V15a	bugg V87j	face-to-face-
bad boy-stämpel V29j	byline V79i	fanboy V90f
badass-jury V4b	camp V42b	fashionistas V19j
bad-boy V29j	capoeira V36c	favorit-fotbollshunks
baggy-byxor V13f	capribyxor V50e	V6d
baggy-jeans V59b	cash-koll V25b	favoritplaylist V30d
baggykläder V12g	catsuit V10d	favoritwrestlare V25e
barbielookalike V34g	catwalken V4a	feel good-slut V87f
basic-känsla V88c	catwalk-känslan V57b	feelgoodböcker V79j
beach V54a	catwalk-outfit V25a	feelgoodfilmer V79j
beacheffekt V67d	catwalkshow V48g	fling V22b
beach-entrén V32c	celebs V12c	flipflops V10g
beach-fixare V29c	cellulit-behandling	flower power -halsband
beach-formen V28c	V30c	V58f
beach-håret V66d	celluliter V30c	flygplans-outfit V18c
beachsången V34c	chaos training-pass	foundation V32i
beautybox V74c	V43b	foundationpensel V21c
beautyrutiner V85c	cheerleadern V20i	freak V51c
beautytrix V4a	chicklitt V87b	french toast V14e
blinddejts V37j	chicklitt-bok V8f	friend request V35d
bling V16e	chinos V58d	friendslista V11a
blogg V8h	clutch V64c	försäljningspitch V23b
bloggandet V27b	concealer V21c	gala-outfiten V11b
bloggare V29c	concealerpensel V21c	girlpower V23h
bloggdöden V27b	cops V79a	girls V4e
bloggläge V77f	core V104c	glitch V87j
bloggvärldens V27b	cravings V14c	gloss V21c
blottingpapers V83c	crush V6a	golddigger V35d
BMI V35c	dejt V73g	goodiebag V10b
body butter V37i	dejtande V22b	goth V59j
body pump-passet V50c	dejtingkulturen V67a	guard V22c

- guts V97c
 hallonshot V90i
 halterneck V68c
 halterneck-modellen V72c
 han sjunger till mig, jag
 hemmaspa V45h
 high fashion V56g
 high school V20b
 highlighteffekt V17a
 highlighter V88c
 highlighterdelen V88c
 highscore V25g
 hipster V74c
 hi-techdator V37i
 house-dj:n V19j
 houseklubben V14e
 hunk V95h
 hunkfrillan V17e
 hunkstatus V17e
 hygien-freak V109c
 indie-kids V114c
 insamlingarbetare V32c
 internet V21i
 it-girl V36h
 it-par V13e
 it-sko V61c
 jag bryr mig inte ett
 jordgubbscupcake V85c
 jumpsuite V59e
 Justin Timberlake-
 wannaben V25g
 kids V23e
 kit V83c
 kolhydratcravings V10f
 kontroll-freaks V34b
 kändisbloggaren V11b
 kändiscrush V6a
 kändisspotting V11b
 känner det- beats V4g
 ladyshave V25e
 laptopen V36h
 latexoutfit V18J
 leave-in produkt V67d
 leave-in-balsam V19f
 leggings V22j
 lightgift V39h
 light-läsk V80b
 lipgloss V21j
 lyxbabe V85c
 lyxspa V10j
 läkarhunken V34e
 maid of honor V85d
 makeover V30c
 makeupremover V40i
 mammaoutfits V17g
 marshmallows V21j
 megapixel V23i
 mentalcase V28g
 mess V48h
 metallicdosa V63a
 millennials V90g
 mms V73i
 mms-funktionen V4g
 modeblogg V45i
 mode-makeover V37a
 moves V14g
 mp3-spelare V30d
 msn V79e
 nannies V6j
 nätdejtare V22b
 nätdejting V22b
 one night stands V27a
 oneliner V25g
 outfit V18c
 over-knee-strumpor V60f
 oversizeblus V48b
 oversize-skjortan V48b
 page V16d
 partyoutfit V10g
 peace V38i
 peeling V42h
 peelingkurer V61a
 peeptoe V61f
 peeptoeskor V16i
 pilates V36c
 playern V17c
 powerguide V26d
 power-lapparna V28d
 preppystil V16d
 push up -behå V82c
 push V83h
 r'n'b V84h
 rawläge V23i
 reality-serie V86g
 rockabilly V10d
 rockabilly-olja V109c
 roll on-
 antiperspirantdeo V68f
 rookie V31h
 royalister V23e
 röda mattan-outfit V11b
 saltpeeling V46h
 serietidningsrambo V87g
 sexappeal V44f
 sexytime V58c
 shit V6f
 shotskille V12g
 sing-a-long-version V87j
 singback V8a
 singback-framträdande V8a
 singelhyphen V37j
 sitcom V90i
 skit-vibe V73b
 skönhetsjunkie V85c
 slash V23h
 slides V25g
 slow motion V90e
 smile V15a
 smileys V48h
 sminkremover V65g
 smoothie V38h
 sms V39c
 sms:are V37i
 sms-ordlistan V4g
 smörja-in-mig-junkie V62g
 snooze knapp V35d
 sommaroutfiten V16d
 soundtracket V14e
 spa V43i
 spa-helger V90e
 spf V59i
 sprayglazen V36d
 spraytanning V29c
 stalkers V15i
 streetwearmärket V47d
 studs V57b
 succébloggar V27b
 sugardaddy V23b

Sunday roast V29a
superbloggaren V19c
superhjärte-möter-
lärarinna-outfit V14f
swingersvärlden V12e
talkshowen V62b
tanktopp V37a
teknikbloggen V77d
teknikjunkien V23i
tits V32a
träningsfreak V22j
tubtoppsmodell V47d
tv-blogg V107c
tv-hunken V11c
urflippning V16c
USB-minne V47f
walk in-garderob V22f
walk-in-closet V7f
wall V24i
wannabe V14c
wannabegoth V59j
white trash V4a
vintageklänning V23j
vip-rummet V23h
volymboost V66g
Yorkshire pudding
V29a
ögonprimer V28e
ögonskuggeprimer V19i

Bilaga 5. Substantiv i Amelia

2-step A89a
 afternoon tea A136c
 afternoon tea-tajm A136c
 after-sun-lotion A74d
 afterwork A109d
 all inclusive-hotell A138c
 all inclusive-trenden A143c
 antik-freak A108f
 antiwellness A119e
 approach A42f
 art director A6a
 audition A18d
 aussies A134c
 babe A42f
 back slick A93b
 bagels A134c
 bag-in-box-påse A84d
 beach A133c
 beach club A138d
 beachparty A134c
 beachvolley AA87e
 blogg A41a
 bloggare A3d
 bloggform A114e
 blogglandskapet A15c
 bob A54a
 bodylotion A91f
 boho A56c
 boho-stil A56c
 boost A101f
 borderline A26f
 botox A37d
 botox-spruta A26f
 brejk A93a
 bridezillan A128c
 brunch A156f
 brunchplättar A79a
 cash A88a
 casting A104a
 catsuiten A34d
 catwalken A65e
 check-points A165f
 chic-lit A25a
 chiclit-karaktären A15c
 chinos A42c
 chinosbyxa A43c
 chocolate cupcakes A126c
 concealer A54a
 condohotell A133f
 connection A40c
 core A118e
 corepass A118e
 cravings A34f
 cupcakes A126c
 c-vitaminboost A89d
 dejt A155c
 dejtande A158d
 dejtingsajter A128e
 detox A88d
 detoxdagarna A90d
 detoxkuren A90d
 detoxmat A99d
 detox-menyn A99d
 detox-te A90d
 detox-upplevelse A88d
 diner A134c
 discobeats A131d
 down under A134c
 dvd A23c
 dvd-tipset A133d
 fair trade-kaffe A100c
 fashion tape A56c
 fashionista A88a
 fast-pass-biljett A130f
 feelgood A123f
 feelgoodare A112e
 feelgood-bok A133c
 fikadejten A73f
 fleeceläder A30c
 fleece-sida A30c
 flipflop A54d
 foundation A52e
 freak A26c
 frosting A126c
 fruktsmoothies A118e
 fundraisers A41a
 författar-wannabe A124f
 gig A136c
 gloss A66c
 gps A112e
 greatest hits-skiva A112e
 guldmesh A46a
 halloween A55f
 halloweenfirandet A55f
 halterneck A66c
 halterneck-bikini A66c
 helkroppspeeling A141d
 hemmaspa A154c
 high school-filmerna A13a
 highlighter A62a
 hippiewannabe's A141c
 hoodien A153c
 hunk A14a
 hunkfaktorn A14a
 hunk-turkar A141d
 hypnos-light A71a
 inboxen A116e
 instant message A25a
 internet A96e
 jag hatar Keira-bloggarna A23f
 kitebräda A136d
 klimat-smartness A84d
 klubbssoundet A89a
 knytis-brunch A79a
 kontrollfreak A26c
 laptop A41a
 leave-in-serum A65d
 led stripes A106f
 leggings A39e
 lightvandring A93a
 look-a-like A142c
 makeover A138e
 megastars A138c
 mineralfoundation A67d
 minibrejk A93a
 mp3-filen A18e
 mp3-spelare A85e
 nätdejtandet A12d

old school-Mona A18c
 one night stands A40c
 outfit A44e
 page A70e
 party-kit A18c
 partymood A10d
 patchwork A74f
 peeling A72d
 pigs A158f
 plygs A158f
 power A20a
 powerwalk A85e
 powerwalk-pass A68c
 push A76c
 push-up-effekt A18c
 r'n'b A124f
 r'n'b-sångerskor A112e
 raspberry cupcakes
 A126c
 reality-thriller A88a
 regular dancer A13b
 remake A24f
 roadmovie A150c
 roadracing A78a
 rockabilly A134c
 rootlifter A59a
 rythm'n'blues A128c
 scrapbooking A6b
 shabby chic A117c
 shite A76e
 shopaholic A67a
 shoutout A132e
 singer A13a
 sitcomstjärnan A28a
 slip-in-skor A55c
 smileys A144c
 sms A38f
 sneakers A134c
 songwritern A13a
 soul-boy A124f
 soulmates A118e
 soundtrack A112e
 spa A125e
 spa-behandling A140d
 spabesök A165f
 spa-brudarna A118e
 spa-terapeuter A141d
 spf A70d
 spf-faktorn A70d
 spf-sifforna A70d
 splash zone A132f
 stalkern A27a
 street-smart A25c
 stress-detox A77c
 superwoman A32a
 surprise A55f
 swaggermodell A67f
 swinger A160d
 swingersklubb A158d
 swingerspar A160d
 swinging A160d
 tequilashots A136c
 Thanksgivinglunch
 A90a
 timeshare-visningar
 A130f
 touch A118d
 träningsfreaks A117e
 wellnessresa A116e
 wrap rage A15d
 ögonmakeup-remover
 A57a

Bilaga 6. Verb

VECKOREVYN

bikini-boosta V35c
 blinga V69c
 boosta V38h
 brainstormar V32b
 breaka V24c
 casha V10d
 chilla V11d
 dejtär V101c
 detoxa V38h
 dissa V25a
 ego-boosta V52j
 energi-boosta V38h
 epilerat V29c
 googlar V85e
 hookat up V12a
 hottar upp V59d
 hunkade V17e
 internetdejtär V95h
 joina V15j
 messar V48h
 peela V30d
 pimpa V43j
 posa V12c
 pusha sig V34b
 smajlar V73b
 sms:a V39i
 two-timat V12f
 viewa V11a
 vitaminboosta V38h

fuck off A24f
 fuckat A64a
 googlar A82c
 light-vandra A92a
 minglar A78a
 mode-bloggar A23c
 oh no:ar A136d
 peakade A13a
 peela A72d
 piss off A106d
 powerwalkar A85e
 pusha A104c
 recyccla A84d
 sms:ar A84f
 superpokar A22c
 walkas A117e

AMELIA

beachvandra A92a
 bloggar A4a
 bondar A23f
 boomar A23a
 boosta A90e
 bruncha A134c
 chillar A140c
 cora A118e
 defriend A15e
 dejta A24f
 flasha A62d

Bilaga 7. Adjektiv

VECKOREVYN

amazing V17e
 arty V37i
 basic V4a
 bloggande V31h
 blushig V88c
 botoxifierade V27g
 casual V16i
 catsuit-bärande V79a
 chillat V84h
 dvd-aktuell V21i
 fabulous V114b
 fashion V36h
 flashigare V85g
 freakin V6d
 fucking V39f
 färgboostade V19b
 glossig V21c
 gorgeous V15b
 goth-glammiga V14d
 goth-inspirerade V20f
 greige V62g
 hardcore V90b
 highlightande V35g
 hunkigt V17f
 laidback V18j
 large V38i
 metallic-färgade V52a
 milfig V25i
 needy V48h
 nice V16b
 oldschool V14f
 oversizad V23h
 paisleymönstrad V63c
 pimpade V43j
 risky V35a
 rockabilly V16d
 sailor V45i
 stylish V64b
 supernajs V74g
 topless V40e
 trashiga V16d
 vintage V16i

AMELIA

babydoll-inspirerad
 A61c
 bake off A93c
 bikerinspirerad A77f
 careless A86c
 cleana A58c
 decaf A134c
 drop-in A136c
 fairtradeat A100c
 hardcore A28f
 kinky A107a
 nice A154c
 off A114e
 oversizade A58c
 paisleytryckt A54d
 scary A82f
 spooky A55f
 trashig A138c
 vintage A73c

Bilaga 8. Fraser och meningar i Veckorevyn

SÄTTA FÄRG PÅ TEXTEN

Less is more people. 8b
 Well, they're back. 17f
 The sky is the limit. 26d
 Say what? 73E
 Way to go, Adam. 73E
 You bet! 4E
 You go girl! 10E
 Good for you! 4g
 Hello puberty! 6f
 Love it! 7f
 Singelliv here I come! 73f
 Keep up the good work! 7g
 What comes around, goes around 86g
 Say no more. 73H
 What goes around comes around. 23b
 Gossip girl goes naughty. 85d
 Flower power. 61c
 sweet lovin' 67a
 back in the 80's 16b
 looking your best 73b
 best sex ever 90d
 OMFG (oh my fucking god) 85d
 love bombing 90E
 spicy herbs 73f
 front row 90f
 face to face 73f
 all in 27g
 have trust 73g
 bad hair day 19a
 learning by doing 79b
 happy ending 30c
 last year 16f
 less is more 17H
 soft and slow 84H
 size zero 9i
 sexy darling 36i
 you go 16i
 here i come 24J
 of course 87J
 see you later 73J
 the camera adds ten pounds 19J
 by the way 6d
 check it out 4g

to cool for school 37i
 no way 7i

FÖRLAGA PÅ ETT ANNAT SPRÅK

For me to know and for you to discover.
 86J
 Are you recording this? 17f
 I love my rich girlfriend. 17f
 No more questions. 17f
 I love you. 27i
 "Hey I know you, Louis, right?" 15a
 "So nice to see you again 'Nena', now I
 know where I can find you..." 15a
 "You heard the boss, lady" 17b
 "You look so hot today, can I be your
 daddy?" 17b
 "I miss you so fucking much." 39f
 the living barbie 27g
 the one-billion-dollar-booty 21H
 english for the hearing impaired 48H
 helicopter schwoosing by 48H
 sad music playing 48H
 sexiest in sweden 17i

ATT UPPNÅ EN KOMISK EFFEKT

Ha, been there, dreamt that! 6c
 italian stallion 12c

Bilaga 9. Fraser och meningar i Amelia

SÄTTA FÄRG PÅ TEXTEN

Be a man about it! 106c
 High five. 42f
 Point made! 25d
 Sign me up! 82c
 We like!
 I'm coming out. 74c
 No more Mr nice guy. 86c
 Billy is back! 23a
 IRL is back. 25a
 Don't do it! 130e
 That's it! 8c
 Pick the low hanging fruits first. 73a
 Boring boring. 89a
 Dark tourism. 25a
 Stop & think. 89c
 big deal 153c
 over the edge 138c
 window of opportunity 16c
 fuck this 26d
 in action 133d
 big no no 24a
 in all action 159d
 long lasting 57a
 trick or treata 55f
 high heals 64c
 too-cool-for-school 28f
 fuck that 84f
 life was sweet 86c
 what a nice guy 86c

FÖRLAGA PÅ ETT ANNAT SPRÅK

What's up gorgeous man? 104a
 Well, you know the stambyte was made
 in 1999, so it's gonna be a while until
 next time... 18e
 "Oh no!" 136d
 "Cheers mate!" 134c
 "I want a man with nuclear power." 18d
 "Yes it was a miracle." 42f
 "We are friends now. 146c
 cute baby 140d
 don't fucking leave your kids 26d

boob-enhancing polyurethane bladder
 18c
 boyfriend fit 58d
 inquiring camera girl 18d

ATT UPPNÅ EN KOMISK EFFEKT

In West Vienna. 76e
 Damn I wish I was a lesbian. 76e
 Damn I wish I was in West Vienna. 76e
 Damn I wish Joachim was a girl. 76e
 damn I wish I was 76e
 very important 42c